

ΛΟΝΙΤΣΑ

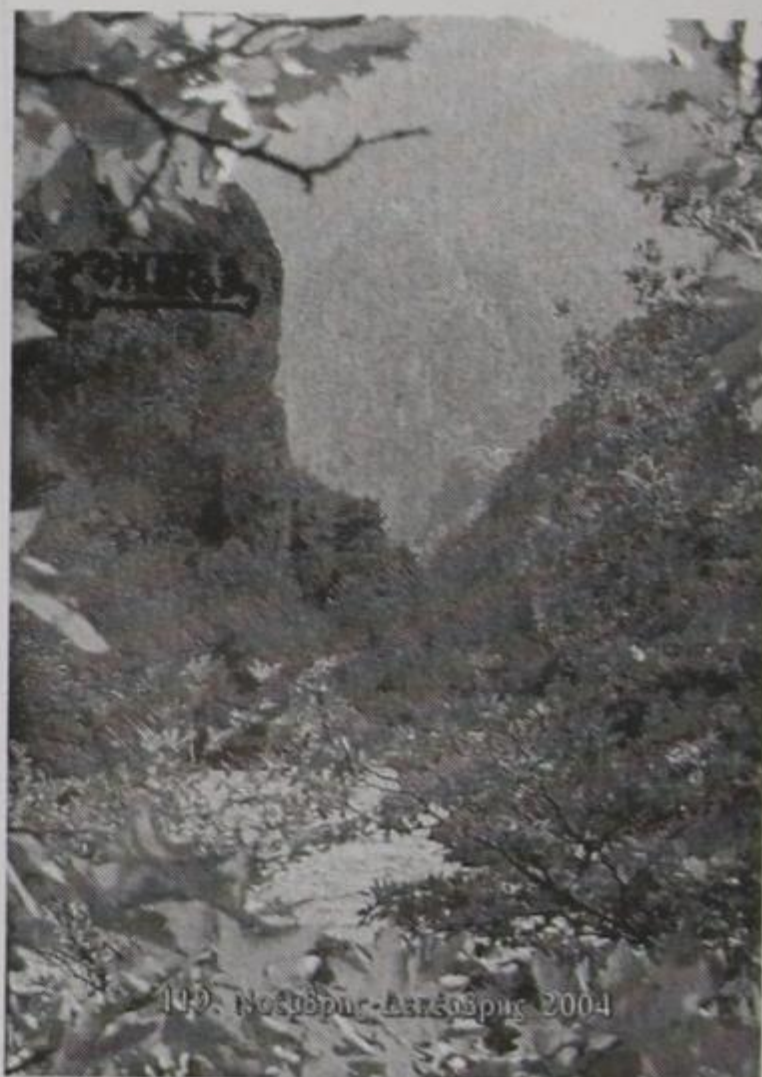
119. Νοέμβρης-Δεκέμβρης 2004

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ ΤΕΥΧΟΣ 119 € 1,5

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Κάρολος Παπούλιας	391
Σκέψεις πίσω από τη βιτρίνα, Σ.Τ.	392
Χριστουγεννιάτικα έθιμα, Ν. Ρεμπέλη	393
Το Πάπιγκο και η Γλιτωνιάβιστα, Ι. Λυμπερόπουλου	397
Κόνιτσας Αλαΐσμα, Π. Μπελθικιώτη	404
Ανέκδοτη, Χρ. Ανδρεάδη	405
Ο Πεσσιμισμός στους Αρχαίους, Γ. Πολίτη	413
Αξιολόγηση της Επαρχίας μας, Χ. Γκούτου	417
Πολιτισ. Σύλλογος "ΟΙ ΡΙΖΕΣ", Α. Χατζηεφραιμίδα	421
Ο Δωδεκάλογος μιας νέας, Σωκ. Ράγγα	425
Ο Αγιασμένος πλάτανος, Ι. Παπαϊωάννου	429
Η πετρελαϊκή κρίση, Γ. Παππά	431
Βράβευση αριστούχων μαθητών, Ι. Μαλάμη	434
Τα ζαγάρια τ' κερατά..., Κ. Φασούλη	435
Πολιτιστ. εκδηλώσεις στη Δροσοπηγή, Γ. Κοτολούλη	437
Μολυβδοσκέπαστη, Απ. Ριστάνη	445
Πανηγυρικός 28 Οκτωβρίου, Π. Ντεντόπουλου	447
Νέα από το Δίστρατο	454
Απόκριες 40 μέρες, Βαγγ. Βουρδούκα	456
Δραστηριότητες εξωρ. Συλλόγου, Β. Αθαν. & Χ. Καρακ.	457
Τύμφη Κόνιτσας, Γραφ. Τύπου	460
Τα μπόλια, Β. Βουρδούκα	461
Βιβλιοπαρουσίαση, Τ.Π.	462
Ειδήσεις - Κοινωνικά	463
Περιεχόμενα 15ου τόμου	476

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ. (Χαράδρα Αώου - Φθινόπωρο)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλία
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:
Σωτ. Τουφίδης**

**Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ
Τηλ. 26510-77358**

**Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464-22212
Fax: 26550 22464**

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού 7 €
Εξωτερικού, Δολ. USA 25 Αυστραλία 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο "ΕΛΕΓΕΙΟ" Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ **ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Είναι μεγάλη τιμή για τον τόπο μας η ανάδειξη ως υποψήφιου Προέδρου της Δημοκρατίας ενός δικού μας ανθρώπου, του Κάρουλου Παπούλια. Ενός Ανθρώπου που χρόνια μας εξυπηρέτούσε ως ο βουλευτής μας, που τον εκτιμούσαμε, τον αγαπούσαμε, τον σεβόμασταν και τον εμπιστευόμασταν, να έρθει σήμερα η στιγμή που ολόκληρη η Ελλάδα να τον αντιμετωπίζει ως σύμβολο ενότητας, και εσωτερικής ειρήνης για την προκοπή και την ανάπτυξη του τόπου, ικανό να δείχνει και να αναδεικνύει στον κόσμο ολόκληρο το Πολιτιστικό πρόσωπο της Ελλάδας, και την αταλάντευτη πίστη της στη Δημοκρατία. Να κρατάει σταθερά στην προ των πυλών, κρίσιμη ιστορικά περίοδο της Ανατολικής Μεσογείου και των Βαλκανίων, το τιμόνι της ισορροπίας στις μελλούμενες ταλαντεύσεις.

Είναι τιμή και σε μας τους Κονιτσιώτες και στα Γιάννενα, και στο Πωγώνι, και στο Ζαγόρι που ένας δικός μας άνθρωπος γίνεται ο Άνθρωπος ολόκληρης της Ελλάδας.

Νιώσαμε πραγματική συγκίνηση ακούγοντας στην πρόταση του πρωθυπουργού της 12ης Δεκεμβρίου, το όνομά του, και στα θετικά σχόλια όλων των άλλων παραγόντων.

Του ευχόμαστε με όλη μας την καρδιά *Υγεία και Καλή Επιτυχία.*

Με το παρόν 119 τεύχος το περιοδικό μας συμπληρώνει είκοσι (20) χρόνια έκδοσης στην Κόνιτσα.

Μ' αυτή την ευκαιρία ευχαριστούμε τους συνεργάτες, φίλους και συνδρομητές, για την εικοσάχρονη συμπαράστασή τους και ευχόμαστε σε όλους, Χρόνια Πολλά για τις Χριστουγεννιάτικες γιορτές καθώς και τον καινούργιο χρόνο 2005.

Σ.Ε.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΤΡΙΝΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΣ

Δυο χιλιάδες χρόνια πέρασαν από τη γέννηση του Χριστού στην ταπεινή φάτνη της Βηθλεέμ και οι πεινασμένοι και καταφρονημένοι αυτού του κόσμου προσδοκούν ακόμα την επί γης Ειρήνη για μια ζωή ανθρώπινη, χωρίς πολέμους και χωρίς εκμετάλλευση του ανήμπορου από τον δυνατό.

Δυστυχώς οι άνθρωποι δεν διδάχτηκαν τίποτε, ούτε από τη γέννηση του Χριστού, ούτε από τη διδαχή του, ούτε από τον μαρτυρικό του θάνατο.

Ζοφερή ήταν η εποχή του με την παντοδυναμία της ειδωλολατρικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ζοφερή και σήμερα με την κατ' όνομα χριστιανική αμερικανοσιωνιστική αυτοκρατορία της εκμετάλλευσης και του θανατικού.

Χιλιάδες παιδάκια έσφαξε ο Ηρώδης τότε, εκατομμύρια σκοτώνει ο σημερινός Ηρώδης με βόμβες μεχημικά, με πείνα κι αρρώστιες, σ' όλο τον κόσμο...

Φωτοπλημμύρα από τα γιορταστικά λαμπιόνια στις πλατείες των πόλεων αυτές τις μέρες, φανταχτερές βιτρίνες μ' ένα σωρό περιττά κατασκευάσματα της απληστίας του ανθρώπου, και πίσω απ' όλο αυτό το σκηνικό, αίμα, πείνα και δυστυχία.

Τί κι αν πολυτελέστατες λιμουζίνες

διασχίζουν τις φωτεινές λεωφόρους, μεταφέροντας ευτραφείς φρακοφορεμένους κυρίους και γουνοφόρες κυρίες σε πανάκριβα κέντρα;

Τί κι αν καλοζωισμένοι λειτουργοί του Υψίστου με χρυσοποίκιλτες στολές και κορόνες, ευλογούν και παρηγορούν το φτωχό λαοιζικό τάζοντα επουράνιους παραδείσους; (παρηγοριά στον άρρωστο ώσπου να βγεί η ψυχή του).

Τί κι αν η τεχνολογία και η επιστήμη έφτασαν στο άπειρο;

Ο άνθρωπος δυστυχώς δεν έγινε ακόμη ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Σε τί θα ωφεληθεί ο άνθρωπος, αν κερδίσει όλο τον κόσμο και χάσει την ψυχή του;

Αυτά τα λόγια του φτωχού Ναζωραίου είναι και σήμερα επίκαιρα.

Δυστυχώς χάσαμε την ψυχή μας γιατί όλος μας ο κόσμος είναι το ατομικό συμφέρον.

Αντί να υποκρινόμαστε παραβλέποντας γύρω μας τη δυστυχία, ας αγωνιστούμε για έναν καλύτερο κόσμο, χωρίς εκμετάλλευση και αδικία, για "Ειρήνη και Ευδοκία" αυτές τις δύο λέξεις που έψαλαν οι Αγγέλοι κατά τη γέννηση του Χριστού και περικλείουν τον προαιώνιο και διακαή πόθο των λαών.

Σ.Τ.

Χριστουγεννιάτικα έθιμα των χωριών μας (Εκθέσεις μαθητών)

ΑΠΟ ΤΟ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ, ΠΡΩΗΝ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Αναδιφώντας το αρχείο μου, βρήκα αρκετές εκθέσεις, παιδιών μαθητών μου, γραμμένες στο σπίτι σε κόλλα αναφοράς, με θέματα γύρω από τα έθιμα των Χριστουγέννων, Απόκρεων, Λαζάρου, Πάσχα και γάμου. Έκρινα σκόπιμο να δημοσιεύσω χαρακτηριστικά αποσπάσματα των μαθητικών αυτών εκθέσεων στο περιοδικό "Κόνιτσα". Πρέπει να πω ότι εκτός από τη διόρθωση μερικών ορθογραφικών λαθών, δεν άλλαξα καθόλου την όλη έκφραση, σύνταξη και διατύπωση των σκέψεων, γιατί ήθελα να ακουστεί η φωνή τους, αυτούσια, έτσι όπως έγραφαν εδώ και 40-50 περίπου χρόνια.

Στο παρόν τεύχος, σεβόμενος πάντοτε το χώρο του περιοδικού, θα παρουσιάσω λίγα αποσπάσματα από τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα του χωριού του καθενός και θα ακολουθήσουν σε προσεχή τεύχη Αποκριάτικα κλ. έθιμα.

Οι μαθητές Ρούβαλης Κωνστ. και Πλατής Σωτ. από το Ελεύθερο γράφουν (10-1-1966):

«... Την παραμονή των Χριστουγέννων όλα τα παιδιά του χωριού γυρίζουν,

από σπίτι σε σπίτι, ψάλλοντας τα Κάλαντα και να πάρουν το φιλοδώρημά τους. Την ίδια μέρα, πλούσιοι και φτωχοί σφάζουν αρνιά, όρνιθες, γουρούνια. Την παραμονή της πρωτοχρονιάς όλοι οι χωριανοί παίζουν τον Αϊ-Βασίλη, για να δουν πώς θα πάει η καινούργια χρονιά. Ενώ όμως παίζουν χαρτιά, πολλοί βγαίνουν και ρίχνουν ντουφεκιές, για να υποδεχτούν το νέο έτος.

... Την παραμονή του Αϊ-Βασίλη ρίχνουν στη φωτιά σπυριά στάρι ή καλαμπόκι. Όταν με το σκάσιμο πάνε προς ανατολάς, λένε πως το νέο έτος θα είναι καλό, αν πάνε προς τη δύση, θα είναι δυσάρεστο».

Η μαθήτριά Ανθούλα Λέτσιου από τη Μεσαριά Μολίστης γράφει:

«... Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς προσέχουμε ποιος θα μπει πρώτος στο σπίτι, για να κάνει ποδαρικό... Την ημέρα των Φώτων πηγαίνουμε στην εκκλησία με τις εικόνες του σπιτιού και αφού τις ραντίσει ο παπάς τις πάμε έξω στα σπαρτιά και ψέλνουμε το «Εν Ιορδάνη βαφτιζομένου σου Κύριε...», για να ευλογηθούν τα χωράφια και να δώσουν καλό καρπό. Επίσης ραντίζουμε τα χωράφια¹ με αγια-

1. Το ράντισμα του σπιτιού, των χωραφιών κ.λ. αποσκοπεί στην υγεία και την ευφορία των καρπών της γης.

σμένο νερό...». Η μαθήτρια Δήσιου Αγαθούλα από την Αγία Βαρβάρα. (Πλάβαλη) γράφει:

«Την παραμονή των Χριστουγέννων, το βράδυ, οι νοικοκυρές φτειάχνουν τα σπάργανα του Χριστού. Πλάθουν τα πέτουρα και τα ψένουν σε καμένη πλάκα ή στο τηγάνι. Έπειτα τα σιροπιάζουν με ζάχαρη και καρύδια. Την παραμονή της πρωτοχρονιάς το βράδυ ένα παιδί από κάθε οικογένεια κοιμάται σε άλλο σπίτι, για να πάει το πρωί στο δικό του για καλό ποδαρικό. Μπαίνοντας στο κατώφλι θα πατήσει με το δεξί πόδι».

Η μαθήτρια Ουρανία Πριμικήρη από το Παλαιοσέλι γράφει: «Το μεσημέρι της Πρωτοχρονιάς κόβουν τη βασιλόπιτα σε φελιά² και όποιος βρεί το νόμισμα θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Πάνω στα φελιά βάζουν κληματαύβερβα, για να 'χουν σταφύλια, άχυρο, για να 'χουν στάρι και κλαδί κρανιάς για να είναι γεροί σαν το ξύλο της κρανιάς και να 'χουν τροφή τα ζώα».

Ο Κωνστ. Καλογήρου από Καστιανή γράφει:

«... Με το ζυμάρι από τα σπάργανα

θα κάνουν σταυρό στο αμπάρι για να 'ναι γεμάτο στάρι. Στις 24 το βράδυ θα βάλουν στο τζάκι χοντρό κούτσουρο, για να ζεσταθεί η λεχώνα Παναγιά. Την παραμονή της πρωτοχρονιάς στις 12 τα μεσάνυχτα σβήνουν τη λάμπα και την ξανανάβουν με καινούργιο φως.

Τα ανύπαντρα κορίτσια ρίχνουν στη φωτιά ένα σπυρί καλαμπόκι και όταν σκάσει κοιπάνε προς τα πού θα πάει, που είναι σημάδι από πού θα έρθει ο γαμπρός».

Η Φωτεινή Προκοπίου από το Αηδονοχώρι γράφει: «... Το πρωί της πρωτοχρονιάς, μόλις χαράξει, όλοι αγωνίζονται ποιος θα πάει πρώτος να πάρει το καινούργιο νερό από τη βρύση. Όταν πάρει νερό, ρίχνει μια πέτρα στη βρύση, για να καταλάβουν οι άλλοι ότι κάποιος άλλος πήγε πρώτος. Πολλοί αλείφουν τη βρύση με βούτυρο³ λέγοντας: «Όπως τρέχει το νερό σου, βρυσούλα μου, έτσι να τρέχει και το βιό μου». Τα Θεοφάνια βγάζουν σε δημορπασία τις εικόνες και όποιος δώσει τα περισσότερα γίνεται νουνός (κουμπάρος)».

Η Στυλιανή Ιωάννου από τη Μελισ-

2. Το κομμάτι της πίτας λέγεται "φελί", από το μεσαιωνικό οφέλλιον κι αυτό από το λατινικό "offella" = κομμάτι ψωμιού, φέτα.

3. Το έθιμο το αλείφουν την Πρωτοχρονιά τη βρύση με βούτυρο κ.λ. αποβλέπει στο να εξευμενίσουν το Στοιχείο της βρύσης. Κοινή ήταν η πίστη στο απώτερο παρελθόν ότι κακά πνεύματα, δαιμόνια, Στοιχεία, Νεράϊδες κ.λ. υπήρχαν παντού και επομένως το καλόπιασμά τους ήταν απαραίτητο.

σόπειτρα γράφει: «Με την αλλαγή του καινούργιου χρόνου κάθε νοικοκυρά χύνει το παλιό νερό και πάει στη βρύση να πάρει νέο, που εμείς το λέμε “βασιλονέρι”. Η νοικοκυρά, όταν πάει στη βρύση δεν πρέπει να μιλήσει σε κανένα. Στη βρύση θα ρίξει ένα νόμισμα, για να περάσει καλά η χρονιά. Μπορεί ακόμη ν’ αλείψει τη βρύση με βούτυρο κι αυτό το κάνουν για να μη λείψει το γάλα από το σπίτι».

Ο Γιώργ. Ξιούνας από την Πυρσόγιαννη γράφει: “Τη μέρα των Θεοφανίων ο παπάς με δυό παιδιά γυρίζουν τα σπίτια και κάνουν αγιασμό. Τό ένα παιδί κρατάει ένα κακαβούλι με νερό και σ’ αυτό ρίχνουν νομίσματα. Το άλλο παιδί κρατάει ένα σάκο και εκεί ρίχνουν πατάτες κρομμύδια, καρύδια κ.λ”.

Ο Χρήστος Ζιάκος από την Αγία Βαρβάρα γράφει:

«Την παραμονή των Χριστουγέννων οι νοικοκυρές ετοιμάζουν τις κολεντρίτσες, μικρές κουλούρες με μια τρύπα στη μέση και τα παιδιά με τροβάδες και μια ιζομάκα στο χέρι (δηλ. ξύλο που έχει εξόγκωμα στην άκρη) γυρίζουν τα σπίτια, λένε “Κόλιεντρα μέλιεντρα” και παίρνουν “κολεντρίτσες”.

Ο Γεώργιος Βέργος από το Μοναστήρι (Μολίστης) γράφει: “Στα Φώτα ο νεωκόρος βγάζει σε δημοπρασία το Σταυρό και το τίμιο μαντήλι. Για το Σταυρό προσφέρουν λάδι, για το μα-

ντήλι χρήματα. Όποιος δώσει τα περισσότερα θα είναι ο νουνός. Τον καινούργιο νουνό σηκώνουν ψηλά και φωνάζουν: Άξιος, άξιος, άξιος. Ο ιερέυς δίνει το Σταυρό στον καινούργιο νουνό και ύστερα πάνε στο σπίτι του και κερνιούνται».

Ο Αντώνιος Τάσιος από το Δίστρατο γράφει: «Τα κλαδιά που βάζουν πάνω στη βασιλόπιτα (κληματόβεργα, κρασιά κλ.) τα ρίχνουν στο ποτάμι και λένε: Όπως κυλάει το νερό στο ποτάμι έτσι να κυλούν τα καλά στο σπίτι. Τα παιδιά την πρωτοχρονιά ντύνονται Καρναβάλια και κρατώντας κουδούνια στο χέρι γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι, τραγουδώντας: Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά...

(Σημείωση: φαίνεται καθαρά πως τα Καρναβάλια με κουδούνια στο Δίστρατο την πρωτοχρονιά προήλθαν από παρόμοια έθιμα της δυτικής Μακεδονίας (Ν.Χ.Ρ.).

Ο Χρήστος Ζιώγας από τον Αμάραντο γράφει: Την πρωτοχρονιά φτειάχνουν τηγανίτες και τις πάνε στο τσιομπάνο και το γελαδάρη.

Αυτά είναι, σε γενικές γραμμές, τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα των χωριών, όπως τα σταχυολόγησα από τις μαθητικές εκθέσεις.

Για το χωριό μου, τη Βούρμπιανη, προσθέτω τα εξής:

Την παραμονή των Χριστουγέννων (τα Κόλιεντρα) τα παιδιά περιέρχονται

τα συγγενικά σπίτια και τραγουδούν:

“Κόλεντρα, μέλιεντρα τρεις χιλιάδες πρόβατα και δυό χιλιάδες γίδια.

Νό μ', μπάμπω, κουλλούρα να σ' βόσκω

τα κασίκια στο μέγα το χωράφι χειμώνα καλοκαίρι”.

Κολεντρίτσες δεν φτειάχνουν όσοι έχουν πένθος.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, εκτός από τη βασιλόπιτα, με γέμιση ούρδα (γκίζα), που λέγεται “μπουρέκι” (λ. τουρκ.), οι νοικοκυρές πλάθουν άλλες δυό πίτες, μια για τον τσομπάνο και την άλλη για το γελαδάρη. Όλα αυτά, βέβαια, προπολεμικά.

Την ημέρα των Φώτων τα κορίτσια πλένουν τις εικόνες του εικονίσματος στη βρύση⁴ και τις πάνε στην εκκλησία να τις ραντίσει ο παπάς.

Ας σημειωθεί ότι από τις 24 Δεκεμ. μέχρι τ' Αϊ Γιαννιού (7 Ιαν.) τα παιδιά των 6 μαχαλάδων (Σαρσάθες, Σιο-

μπάδες, Απόστολος, Αϊ Γιάννης, Μπούκης και Βαρβάρα) κάθε βράδυ ανάβουν φωτιές και τα κορίτσια βγαίνουν και χορεύουν.

Ένα από τα τραγούδια του χορού, που το τραγουδούν με πολύ κέφι, είναι και το παρακάτω:

“Μπάτε, κορίτσια, στο χορό τώρα που έχετε καιρό, γιατί ταχιά παντρεύεστε, σπιτονοικοκυρεύεστε.

Δεν σας αφήν'ν οι άντρες σας να πάτε στις μαννάδες σας.

Δεν σας αφήν'ν οι πεθεροί να πάτε εκεί πούναι χοροί.

- Τους άντρες τους μεθύζομε και τους αποκοιμίζομε,

και τον κακό τον πεθερό τον κάνω όπως θέλω 'γω.

Του στρώνω εδώ του στρώνω εκεί του στρώνω κι όξω στην αυλή.

Του στρώνω για προσκέφαλο ένα γαϊδουροκέφαλο”.

4. Το πλύσιμο των εικόνων την ημέρα των Φώτων μας θυμίζει τα αρχαία “Πλυντήρια”, όταν οι Αθηναίοι μετέφερναν κάθε χρόνο τα ιμάτια του αγάλματος της Αθηνάς με πομπή στη θάλασσα του Φαλήρου, για να τα καθαρίσουν με θαλασσινό νερό.

ΦΩΤΗΣ ΡΟΥΒΑΛΗΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Εκπαιδευθείς επι δετία εις Ν.Υόρκη, ΗΠΑ

στο υπερηχογράφημα καρδιάς

και στις καρδιακές παθήσεις εμβρυϊκής και παιδικής ηλικίας

Πτυχιούχος AMERICAN BOARD OF PEDIATRIC CARDIOLOGY

Μητροπόλεως 69 - Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310 229009

Κιν. 6977 013892

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΠΙΓΚΟ ΚΑΙ ΤΗ ΓΛΙΤΩΝΙΑΒΙΣΤΑ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Από τα ελάχιστα γραπτά κείμενα που υπάρχουν για τα τελευταία χρόνια του Δεσποτάτου της Ηπείρου (13-15ος αιώνας μ.Χ.) προκύπτει ότι στα βόρεια και βορειοδυτικά των Ιωαννίνων, (μέσα στα όρια του χώρου της ονομαζόμενης Παλαιάς Ηπείρου από κει και πέρα αρχίζει ο χώρος της Νέας Ηπείρου, κατά τη διοικητική διαίρεση που είχαν κάνει οι Ρωμαίοι Αυτοκράτορες Διοκλητιανός και Μεγ. Κωνσταντίνος) δυο ελληνόγλωσσες ομάδες, φαίνεται να παίζουν σημαντικό ρόλο. Οι Ζαγορίσιοι και οι Παπιγκινοί. («Έτους δε 6907 από δε Χριστού 1399εκστρατεύει.... κατά του Γιόνι του Ζενεβίση ο Ιζαού μετά πάσης της δυνάμεως αυτού. Επισυνάψας τα στρατεύματα... τους του Παπίγκου και των Ζαγορίων, αλλά δη και της Δρυινοπόλεως μετά του Αργυροκάστρου....» ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, Μιχαήλ Νεπότα του Δουκός, κλπ. 1821 σελ. 264, «και έτρεχαν ακούληθα- από τα άλλα κάστρη- Παπιγγινοί, Ζαγόρια, - εκ του Αγίου Δονάτου» ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΩΝ ΤΟΚΚΩΝ, 1965, Ιωάννινα) σελ. 32 κλπ).

Οι Ζαγορίσιοι κατοικούσαν το Ζαγόρι, περιοχή που άρχιζε από το Μπισκέλι και τέλειωνε κάπου στο σημερινό Κεντρικό Ζαγόρι. Το τοπωνύμιο «Ζαγόρι» οφείλεται στη Σλαύικη γλώσσα, μια και ZAGORA σημαίνει πίσω από το βουνό. (Βλ. Κ. Οικονόμου, Τοπωνυμικό Ζαγορίου, 1991, Ιωάννινα). Και συναντιέται στα γραπτά κείμενα (ως «ενορίαν την έξω Ιωαννίνων, του Ζαγορίου») για πρώτη φορά τον 14ο μ.Χ. αιώνα, στο Χρυσόβουλο του Ανδρόνικου Β' το 1321 (Βλ. Ελληνομνήμων, Μουστοξύδη, 1965, σελ. 492. δ) Είναι τότε η περίοδος που στην Ηπειρο κυριαρχεί η Σλαύικη Διοίκηση.

Οι Παπιγκινοί κατοικούσαν τις περιοχές που ήταν γύρω από το Βουνό Πάπιγκο. Ποιες όμως ήταν αυτές οι περιοχές μας είναι άγνωστο. Ο Π. Αραβαντινός στην «Περιγραφήν της Ηπείρου» αναφερόμενος «σε παράδοση περί υπάρξεως εις το παρελθόν αλλά αφανισθέντος, Χειρογράφου» (Βλ. Λ. Βρανούση, ΧΡΟΝΙΚΑ ΗΠΕΙΡΟΥ σελ. 81) κάνει λόγο «περί Χώρας του Παπίγκου ως αυτόνομης χώρας της μεσαιωνικής Ηπείρου. Στη δε ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ του (τ. Β, σελ. 124) αναφέρει «την Κωμόπολιν Πάπιγκο.... ως τμήμα επαρχιακόν εις ό συμπεριείχοντο τα Ανω και Κάτω Σουδενά, Ανω και Κάτω Ραβένια, Δολιανά, Μαυροβούνι, Μεσοβούνι, Αρτισίστα, Άγιος Μηνάς, Βείτζικόν, το τε νυν Αληζότ Τσεφλίκι, προς δε ταύτα και έτερα τα μεν ήδη ηρημωμένα, τα δε υπό την διοίκησιν της Κονίτισης νυν προσηρτημένα»

Δε νομίζω ότι έχει δίκιο ο Αραβαντίνος θεωρώντας ατεκμηρίωτα, το Πάπιγκο εκείνης της εποχής (14-15 αιώνα), κωμόπολη και τους Παπιγκινούς ως κατοικούντες «τμήμα επαρχιακόν» που σημαίνει διοικητική επαρχιακή μονάδα που ονομάζονταν Πάπιγκο. (Την ίδια άποψη ασπάζονται και Βρανούσης, Παπαϊωάννου).

Οι διοικητικές μονάδες-επαρχίες του Δεσποτάτου κείνης της εποχής, συνέπιπταν με τις εκκλησιαστικές περιφέρειες, γιαυτό και στο Χρυσόβουλλο του 1321, το Ζαγόρι ονομάζεται ενορία Ζαγορίου. Και πραγματικά το Ζαγόρι δεν ήταν ποτέ Επαρχία ή τοπαρχία ως τμήμα διοικητικό του Δεσποτάτου. Ανήκε πάντοτε στην περιοχή των Ιωαννίνων που ήταν και περιφέρεια της Μητρόπολης Ιωαννίνων. Το Πάπιγκο και οι Παπιγκиноί, ανήκαν στην Διοικητική μονάδα της Βελλάς που συνέπιπτε με την εκκλησιαστική περιφέρεια Βελλάς (μέχρι και τον 20 ο αιώνα).

Στο Κάστρο της Βελλάς μέχρι το 1380 που κατακτήθηκε από τον Ισαήμ τον αρνησίθρησκο, έμεινε και ο Επίσκοπός της. Ο οποίος από τότε δεν είχε έδραν και περιφέρονταν άστεγος «ένθεν κακείθεν», μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα, οπότε από το Πατριαρχείο ορίστηκε ως έδρα του Επισκόπου Βελλάς η Κόνιτσα (βλ, το βιβλίο μου ΚΟΝΙΤΣΑ, 2004, έκδοση Δήμου Κόνιτσας σελ. 75). Από την Ιστορία της Ηπείρου, (Μιχαήλ Νέποτα του Δουκός, 1821, Παρίσι, Χρονικό Κομνηνού και Πρόκλου σελ. 260) φαίνεται ότι κάποιο διάστημα προ του 1388, ο Επίσκοπος Βελλάς, έδρευε στο κάστρο της Βριβίας, το οποίο παρέδωσε στο Σπάτα. Πιθανόν είναι στο ενδιάμεσο διάστημα, προ της Βριβίας, ο Επίσκοπος Βελλάς να έμεινε στα Γιάννενα, διότι το 1386, όταν ο Παλαιολόγος Βριόνης έφερε τα δεσποτικά αξιώματα και έστεψε τον Ισαού στα Γιάννενα, την θείαν μυσταγωγίαν ετέλεσαν οι δυο Επίσκοποι Βελλάς και Δρυινοπόλεως παρόντος και του Μητροπολίτη Ιωαννίνων. Την Βριβία η οποία βρίσκονταν από τότε στην περιφέρεια του Μητροπολίτη Ιωαννίνων, την είχε παραδόσει ο Επίσκοπος Βελλάς ο Δεσπότης Ισαού. (Βλ. παραπάνω Χρονικόν σελ. 256 και 260).

Από ό,τι παρατηρούμε στη μεσαιωνική βιβλιογραφία (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ (Χρονικό Κομνηνού και Πρόκλου) ο Δεσπότης της Ηπείρου Θωμάς Πρελιούμπος, όταν είδε ότι ο Ισαήμ είχε κατακτήσει το 1380 το κάστρο της Βελλάς και της Οπάς (= Λαχανόκαστρο;), άρχισε να ανακαταλαμβάνει και οχυρώνει, τα καστέλια της Βουρσίνας, της Κρειζούνιστας, της Δραγομής, της Αρεχοβίτσας και «άλλα πλείονα». Πιθανόν τα καστέλια Σουδενών, Δοβράς, Αρτισίτσας, Κόνιτσας, Λαχανόκαστρου, Βίσσανης, Δελβινακίου και Μαζαρα-

κίου, όπως συμπληρώνει ο Π. Αραβαντινός, (Χρονογραφία τ. Α σελ. 45 στη σημείωση). Παρά την οχύρωση το 1382 ο Ισαήμ κατέκτησε το Ρευνίκον, που ασφαλώς συμπίπει με το Κάστρο της Αρτσιόστας.

Είναι γνωστό από άλλες πηγές (βλ. Ιερέως Γ. Παϊσίου, Ηπ. Εστία 1969 σελ. 221) ότι όλα αυτά τα μικρά και μεγάλα καστέλια ανήκαν στην εκκλησιαστική περιοχή Βελλάς. (Εκτός πιθανόν από τη Δοβρά, αν βέβαια η Δοβρά δεν βρίσκονταν τότε στην παλιά της θέση, το Μπιλθούκι (σήμερα Πυξαριά), διότι η εκκλησιαστική περιοχή Βελλάς περιελάμβανε εκτεταμένη περιφέρεια του Δεσποτάτου της Ηπείρου που κάλυπτε όλη τη Β.Δ πλευρά του και υφίστατο το μεγάλο βάρος των πιέσεων των ερπόντων προς τη Νότιο Ελλάδα Αλβανόγλωσσων φατριών. Ξεκινούσε σχεδόν από τα όρια της περιοχής Παραμυθιάς και Φιλιατών, περιλάμβανε τα μισά Κούρεντα, μέρος Πωγωνίου, μέρος Ζαγορίου και ολόκληρη την Κόνιτσα. (Στην οποία προσετίθεντο το Πάπιγκο με τους κοντινούς οικισμούς, οικισμοί της Μακεδονίας και της σημερινής Αλβανίας). Επειδή το πιο δυναμικό τμήμα του λαού της περιφέρειας Βελλάς, ήταν οι Παπγκινοί, δηλαδή οι κάτοικοι των περιοχών που ήταν γύρω από τα βουνά που λέγονταν Πάπιγκο, περιοχές εκτεινόμενες σε πολύ μεγαλύτερη απή σημερινή έκταση του βουνού Πάπιγκο (αλλά και του σημερινού βουνού Νεμέρτσικα, που μια από τις κορυφές του διατηρεί ακόμα το όνομα Παπίγκι (βλ. Ι. Παπαϊωάννου Το Πάπιγκο 1977, τ. 1ος. σελ. 38 κ.ε) για το λόγο αυτό μεγάλο κομμάτι από τους κατοίκους της περιφέρειας Βελλάς, λέγονταν και Παπγκινοί. Εναντίον αυτών στρέφονταν και βιάζονταν να εκπορθήσουν τα Κάστρα τους οι παραμεθόριοι Αρβανίτες, με τον Ισαήμ.

Όπως το Ζαγόρι ήταν ένα τοπωνύμιο μιας ευρείας περιοχής, που δεν αποτελούσε διοικητική διαίρεση του Δεσποτάτου, έτσι και το Πάπιγκο ήταν τοπωνύμιο μιας ευρείας περιοχής που δεν αποτελούσε διοικητική διαίρεση (Επαρχία, τοπαρχία, αυταρχία) του Δεσποτάτου.

Ως ευρεία περιοχή, κατά τα ανωτέρω, συναντούμε το όνομα Πάπιγκο και στο Χρυσόβουλο του Πατριαρχικού Σταυροπηγίου Πωγωνιανής του 14ου αιώνα, (βλ. Ζακυνθινός, Επ. Εταιρ. Βυζ. Σπουδών τα 14, σελ. 287) όπου ο εκδόσας αναφέρει ως όριο της Νέας Ηπείρου «από δαν της Κλεισούρας μέχρι του Παπίγκου, Λυβίσδης τε και Κορούσας και Κολωνίας...», που σημαίνει ότι το αντίστοιχο όριο της Παλιάς Ηπείρου, περιελάμβανε την περιοχή που λέγονταν τότε Πάπιγκο (όπως αντιστοίχως θα λέγονταν Ζαγόρι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το Ζαγόρι ήταν ανεξάρτητη διοικητικώς επαρχία). Και μέσα στην περιοχή αυτή του Παπίγκου περιλαμβάνονταν και η περιοχή της Κόνιτσας ο-

λόκληρης μια και εκκλησιαστική περιφέρεια Βελλάς και περιοχή Πάπιγκο συνέπιπταν στο μεγαλύτερο μέρος (στην περιοχή της νέας Ηπείρου κατά το παραπάνω Χρυσόβουλο περιλαμβάνονταν ως ακραίες περιοχές η Λυβίσδα, η Κορούσια και η Κολώνια, που ως γνωστόν βρίσκονται πέρα από τα σύνορα της σημερινής επαρχίας Κόνιτσας).

Δεν υπήρξε ανεξάρτητη διοικητική Επαρχία του Δεσποτάτου το τοπωνύμιο Πάπιγκο, και πολύ περισσότερο αυτή την εποχή (14-15ος αιώνας), δεν υπήρξε κωμόπολη ή εν πάση περιπτώσει συγκροτημένος οικισμός στη σημερινή θέση, με το όνομα Πάπιγκο, ως σημαντικό κέντρο των Παπιγκινών, όπως δεν υπήρξε κωμόπολη ή απλός οικισμός αυτή την εποχή με το όνομα Ζαγόρι ως κέντρο των Ζαγορίων, (Ζαγορίσιων).

Κατά τη γνώμη μου την εποχή που αναφερόμαστε, οικισμός Παπίγκου (σε υψόμετρο 1000 μ.) σκαρφαλωμένος στα απότομα κείνα βουνά, δυσπρόσπος από παντού, χωρίς καλλιεργούμενες εκτάσεις, ασφαλώς δεν υπήρξε (πολύ δε περισσότερο ως πρωτεύουσα επαρχίας), την ίδια εποχή ούτε Γλιπωνιάβιστα ορεινή υπήρχε, ούτε άλλος οικισμός σε τέτοιο υψόμετρο, αν δεν ήταν βλάχικος (αρουμούνικος) σε θέση διάβασης Ιλλυριών ως *praesidia armata* (βλ. Ι. Λυμπερόπουλος ΚΟΝΙΤΣΑ 2004, Έκδοση Δήμου Κόνιτσας σελ. 105).

Αν υποθέσουμε ότι έχει κάποια βάση η πιθανολόγηση των Αραβαντινού, Βρανούση, Παπαιωάννου κλπ, περί υπάρξεως κώμης η κωμοπόλεως, πέριξ της οποίας βρίσκονταν η τοπαρχία Παπίγκου, τότε θάπρεπε μιας τέτοιας σημασίας κωμόπολη να είχε σήμερα και κατάλοιπα κτιρίων και άλλων μνημείων όπως εκκλησιές, τείχη, μοναστήρια κλπ που έχουν όλοι οι ακμάσαντες κατά την υπό κρίση περίοδο οικισμοί (Αρτισίστα, Λαχανόκαστρο, Δεπαλίτσα, Κόνιτσα, Καλύβια (Γλιπωνιάβιστας), Βελλά, κλπ).

Αλλά τέτοια μνημεία ή ερείπια μνημείων στο Πάπιγκο δεν υπάρχουν. Ακόμα και ο κεντρικός και μεγαλοπρεπής ναός του Παπίγκου, ο Άγιος Βλάσιος, είναι κατασκευής του έτους 1852, και δεν φαίνεται πάνω του κανένα στοιχείο που να μαρτυρεί παλιότερο χτίσιμο. Υπάρχει βέβαια μια παράδοση που λέει ότι ο Άγιος Βλάσιος πρωτοχτίστηκε το 912, αλλά ανεξάρτητα από την αλήθεια αυτής της παράδοσης, η ύπαρξη ενός τέτοιου ασήμαντου ναού που δεν είχε μνημειακά στοιχεία, ανταποκρινόμενα σε πρωτεύουσα μιας επαρχίας του Δεσποτάτου, δεν ανατρέπει τον ισχυρισμό μας.

Από το θαυμάσιο βιβλίο του Ι. Παπαιωάννου (Πάπιγκο, Θεσσαλονίκη 1977) προκύπτει ότι ναοί, ενθυμίσεις, βιβλία, εικόνες και άλλα ιερά σκεύη (χρονολογημένα τα περισσότερα) δε φαίνονται να είναι παλιότερα του 18ου

αιώνα."

Όπως δεν είναι παλιότερα του 18ου αιώνα και τα στοιχεία (οικοδομές, εκκλησιές, μοναστήρια, εικόνες κλπ) του ορεινού χωριού της Γλιτωνιάβι-στας.

Κατά τον επ. καθηγητή Κ. Οικονόμου (ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΑΓΟΡΙ-ΟΥ Ιωάννινα, 1991) η ονομασία του βουνού «Πάπιγκο» προηγήθηκε της ύπαρξης του χωριού Πάπιγκο. Και φυσικά, η ονομασία του βουνού Πάπιγκο, αποτελεί κα-τά κάποιον τρόπο τον περιορισμό του ονόματος Πάπιγκο, πού αναφέρονταν πα-λιά, σε εκτεταμένη οροσειρά βουνών (που περιελάμβανε και μέρος της σημερινής Νεμέρτσικας), στην έκταση του σημερινού βουνού Πάπιγκο. Ο παραπάνω Κ. Οι-κονόμου αναφέρει ότι «με το όνομα Πάπιγκο συνηθίζουν να ονομάζουν οι κάτοι-κοι του Ντομπρίνοβου και της Λεσνίτσας εκτός από το χωριό και τον ορεινό όγκο της Γκαμήλας. Και εγώ συμπληρώνω πως και όλα τα βλαχοχώρια της Επαρχίας Κόνιτσας, αλλά και μεις οι Κονιτσιώτες, τουλάχιστον όσο εγώ θυμάμαι, τον όγκο των βουνών που βρίσκεται νότια στον κάμπο μας, από τη Γκαμήλα μέχρι το Αγκά-θι, τον ονομάζουμε Πάπιγκο ή Λάζαρο. (Έτσι το μαθαίναμε και στο Δημοτικό Σχολείο) Συμπληρώνει δε ο Κ. Οικονόμου (παραπάνω, σελ. 709) ότι το όνομα του βουνού προηγήθηκε του χωριού, ότι αυτό είναι ιστορικά και λογικά απόλυτα δικαιολογημένο μεταξύ άλλων γιατί αν το όνομα του χωριού έδινε το όνομα στο βουνό, τότε θα είχαμε κάποιο παράγωγο επίθετο, Παπιγκινό, Παπιγκιώτικο κλπ.

Το τοπωνύμιο Πάπιγκο, κατά την πιο έγκυρη άποψη, είναι Αλβανικής προέλευσης. Και σημαίνει χωρίς υπόδημα. Το «πα» είναι το στερπητικό «χω-ρίς» και το «πίγκι» σημαίνει υπόδημα. Ας μη ξεχνάμε ότι και γύρω από τη Δωδώνη στην αρχαιότητα κατοικούσαν οι Σελλοί «υποφήται ανιπόποδες χα-μαιεύναι». Από όσα είπαμε παραπάνω φαίνεται ότι «ξυπόλυτοι» Παπίγκοι ο-νομάζονταν σε πολύ παλιά εποχή από τους Ιλλυριούς, οι κάτοικοι των Νό-τιων προς αυτούς περιοχών, ελληνογλώσσων.

Στον Ιωάννη Λαμπρίδη (ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ, ΕΗΜ 1971 τεύ-χος 9, σελ. 40) διαβάζουμε.

«Πάσαι οι περί το Πάπιγκον μνημονευόμενοι επί κατακτίσεως συνοικίαι Αγία Παρασκευή, Λιάσκοβιτς, Κλινοβόν, Τουρνοβόν, Μεγάλη Τσουνδήλα Νυ-φίτσα, Οστανίτσα, Πογδορά, Λαψίστη, Καλύβια κλπ. διελύθησαν περί τα τέ-λη του 16ου αιώνας, εξ επιδρομών Καραμουρατών και Κολονιατών, λεηλα-τούντων από καιρού εις καιρόν αυτάς και αναγκάζοντων τους κατοίκους αυ-τών να μετοικήσωσι εις Μέγαν του Παπίγκου μαχαλάν, όστις έκτοτε 230 οι-κογενείας ηρίθμει, επί εκατόν περίπου έτη. Πολλάί ευχερώς μη συντηρούμε-

ναι δια την απαλλοτριώσιν των γαιών αυτών εἰς τας θέσεις Αλποχώριον και Γορίσαν εν τη δεξιά του Βοϊδομάτη ὄχθη υπό των πέριξ Τουρκαλθανών, μετνήαστευσαν εἰς τα ενδότερα του Ζαγορίου και Πογώνι.»

Το παραπάνω απόσπασμα λύνει το πρόβλημα της γενέσεως τόσο του χωριού Πάπιγκο, όσο και του χωριού Γλιπωνιάβιστα. Το βουνό του Παπίγκου, δυσκολοπροσέγγιστο αλλά και οχυρό από τη φύση του καθώς είναι με τις απότομες πλαγιές του, ἔγινε το καταφύγιο ὄλων των κατοίκων των πεδινών οικισμών (του Κάμπου της Κόνιτσας, του Πωγωνιού, του Ζαγορίου κλπ.) που υφίσταντο συνεχείς πιέσεις και διώξεις από τους εξισλαμισθέντες κατά τα τέλη του 16 και αρχές του 17ου αιώνα. Αλβανούς (κάτοικους της Καραμουρατίας, της Κολωνίας κλπ).

Η πάνω Γλιπωνιάβιστα έχει μια ζωή παράλληλη με τη ζωή τοι Παπίγκου. Η επικρατούσα άποψη είναι ότι πρώτα κατοικήθηκαν τα Καλύβια(στον Κάμπο) τα οποία μάλιστα γνώρισαν και μεγάλη ακμή, ὅπως φαίνεται και από τις πολλές εκκλησίες (βλ. Δημ Τριανταφυλλόπουλου, Εκκλησιαστικά μνημεία στην Κλειδωνιά Κονίτσας, 1975, καθώς και Φ. Πέτσα, Σελίδες από την Ιστορία της Ηπείρου, 1993), με πιθανό ὄνομα Αουστα (Αυγούστα) και όταν ἄρχισαν οι διώξεις από τους Καραμουράτες και τους Κολωνιάτες (16-17 ος αιώνας) οι κάτοικοι για να σωθούν, να γλιτώσουν δηλαδή, ανέβηκαν στο βουνό Παπίγκο κι ἔχτισαν το καινούριο χωριό, πού πήρε το ὄνομα ΓΛΙΤΩΝΙΑ-ΒΙΣΤΑ. Η Λούστα δηλαδή που γλίτωσε.

Κατά πάσα πιθανότητα πριν εμφανισθούν οι πρόσφυγες από τον κάμπο τόσο στην πάνω Γλιπωνιάβιστα όσο και στο Παπίγκο για να εποικίσουν την περιοχή, εκεί ψηλά ή δεν θα υπήρχαν καθόλου οικισμοί ή υπήρχαν κάποιες στρούγκες τσομπαναρέων.

Ο εποικισμός αυτός ειδικά του Παπίγκου μαρτυρείται και από το γεγονός ότι μέχρι πρότινος οι Αρτσιστινοί, οι κάτοικοι του Αγίου Μηνά κλπ. αποκαλούσαν τους κάτοικους του Παπίγκου ΚΑΤΑΦΚΙΑΝΟΥΣ. Το προσωνύμιο αυτό αναμφισβήτητα προέρχεται από τη λέξη Καταφυγιανούς, που σημαίνει ανθρώπους πού βρήκαν καταφύγιο εκεί πάνω. Και κατά κάποιο τρόπο είχε μια έννοια καταφρόνησης. (Βλ Φ. Πέτσα όπου παραπάνω σελ. 53).

Τα κείμενα που αναφέραμε στην αρχή, (Χρονικό Κομνηνού και Πρόκλου και Χρονικό των Τόκκων) σαφώς ξεκαθαρίζουν ότι Ζαγόρι και Παπίγκο ήταν δύο διαφορετικές περιοχές.

Και το Παπίγκο διοικητικά και εκκλησιαστικά ανήκε στη ΒΔ γεωμορφολογική περιοχή- περιφέρεια, που διοικητικά και εκκλησιαστικά ήταν η περιο-

χή της Βελλάς. Οπωσδήποτε ήταν τμήμα ενωμένο με το γεωφυσικό του χώρο, πού είναι η Λάκκα της Κόνιτσας. Και δεν είχε καμιά σχέση με την περιοχή Ζαγορίου.

Σε αυτή την κατάσταση βρέθηκε το Πάπιγκο και όλη η γειτονική περιοχή του όταν ο Τούρκικος στρατός άρχισε να καταχτάει την Ήπειρο. Ξέρουμε ότι Τούρκικα μισθοφορικά τμήματα είχαν από καιρό βρεθεί στην Ήπειρο και έπαιζαν σημαντικό ρόλο στις τοπικές διαμάχες ενισχύοντας πότε τους μεν και πότε τους δε. Αλλά το 1417, ο στρατός του Οθωμανικού Κράτους, επισήμως, αφού κατάκτησε την Κρόγια, Βλιόρα, Κάνινα, Μπεράτι, Αργυρόκαστρο, Δέλβινο, Πρεμετή μπήκε και στην Κόνιτσα εμποδιστείς από το χωρίς γεφύρια ποτάμι του Αώου, και την άμυνα που προέβαλε ο στρατός του Δεσποτάτου. Η περίοδος αυτή βάσταξε δέκα τρία χρόνια.

Στις κατακτηθείσες μέχρι κείνη τη στιγμή περιοχές, ο πολύ συστηματικός και αξιόλογος Οθωμανός Σουλτάνος Μεχμέτ Α' «εγκαινίασε ένα νέο σύστημα στην κατακτητική πολιτική του. Όλη η νότια Αλβανία θεωρήθηκε προσαρτημένη χώρα και όχι πλέον υποτελής. Οι ντόπιοι ευγενείς, μικροί και μεγάλοι έχασαν τη φεουδαρχική τους εξουσία». Η τοπική Διοίκηση αντικαταστάθηκε με Τούρκικη. Οι περιοχές χωρίστηκαν σε βιλαέτια, και ναχιγιέδες. Έτσι, μεταξύ άλλων η επαρχία της Κόνιτσας ενώ προηγούμενα ανήκε σε ΝΔ διοικητική ελληνόγλωσση περιοχή, την περιοχή Βελλάς, τώρα στράφηκε προς τη Δύση και ενώθηκε διοικητικά με το λεγόμενο Ναχιγιέ του Τζαίμ (Λεσκοβίκο, Καραμουρατιά κλπ,) όπου κυριαρχούσε η Αλβανική γλώσσα. Κρίθηκε δε ταυτόχρονα από τους Οθωμανούς σε σημαντικό κέντρο, (εμπορικό και με προοπτικές εξέλιξης) και έγινε πρωτεύουσα βιλαετιού και έδρα Κατή.

Έτσι η μεν Κόνιτσα απομονώθηκε από την υπόλοιπη περιοχή Βελλάς, το δε Πάπιγκο με όλη την παλιά διοικητική περιοχή στην οποία ανήκε ακολούθησε το δικό του δρόμο.

Το Πάπιγκο και η άλλη περιοχή, πέρασαν στην κυριαρχία των Οθωμανών το 1430-31 όταν κατακτήθηκαν τα Γιάννενα και όλη η Ήπειρος. Το Ζαγόρι, η Πογδόριανη, τα Κούρεντα, η Τσαρκοβίστα και το Πάπιγκο έγιναν έξι ανεξάρτητοι ναχιγιέδες. Τότε στο Ναχιγιέ του Παπίγκου υπήχθησαν και τα χωριά Γορίτσα, Αλεποχώρι, Κλειδωνιά, (Αούστα) Ρευνίκο, Άγιος Μηνάς, Βειτζικό κλπ Και κατά τον 18 αιώνα ο ναχιγιές Παπίγκου ενώνεται με το ναχιγιέ Ζαγορίου, σε κοινό Ναχιγιέ, ο οποίος υπήγεται στον Κάζα Ιωαννίνων (βλ. Μ. Κοκολάκη, Το ύστερο Γιαννιώτικο Πασαλίκι σελ. 162).

Κονίτσης Αγλαΐσμα

Στην Έδεσσα στις 19.12.04 ημέρα Κυριακή και ώρα 6 το απόγευμα έγινε εκδήλωση προς τιμήν του Γέροντος Παΐσιου.

Η εκδήλωση έγινε με πρωτοβουλία της Ιεράς Μητροπόλεως Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας και ιδιαίτερα των Ενοριακών Συνάξεων Νέων του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Γιαννιτσών με Πρωτεργάτη τον πατέρα Ιωάννη, και ήταν αφιερωμένη στο Γέροντα Παΐσιο επ' ευκαιρία της συμπλήρωσεως δέκα (10) χρόνων από την Κοίμησή του στις 12 Ιουλίου 1974.

Το πνευματικό κέντρο της Μητροπόλεως αποδείχθηκε μικρό για να χωρέσει το πλήθος των πιστών που θέλησε ν' ακούσει για το άγιο πέραςμα του Γέροντος από το μάταιο και προσωρινό τούτο κόσμο, να δει φωτογραφίες του από διάφορες στιγμές της ζωής του, να τον ακούσει να ψάλλει κάποια από τα αγαπημένα του κομμάτια και να μιλάει σε μερικούς απ' αυτούς που τον επισκέπονταν για τον δουν και να τον ακούσουν. Οι μισοί εκ των προσελθόντων έμειναν έξω από την Κύρια αίθουσα στην είσοδο και στο κλιμακοστάσιο του κτιρίου χωρίς εικόνα και με άκουσμα από ένα μεγάφωνο που ήταν τοποθετημένο και κάλυπτε ακουστικά το χώρο αυτό.

Κύριος ομιλητής ήταν ο εκπαιδευτικός κος Αναστάσιος Κυριακού ο οποίος από το 1971 έως το 1994 είχε πολλές συναντήσεις και συνομιλίες με το γέροντα.

Η χορωδία της Μητροπόλεως Εδέσ-

σης αποτελούμενη από νέα παιδιά έψαλε ψαλμούς που συνήθιζε να ψέλνει ο Γέροντας και στο τέλος έψαλε τρία (3) τροπάρια που ως ποιήματα έγραψε προς τιμήν του ο Μητροπολίτης Εδέσσης κ.κ. Ιωήλ που συμμετείχε στο Αρχιερατικό συλλείτουργο που έγινε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό του Αγίου Κοσμά στην Κόνιτσα τον περασμένο Αύγουστο. Μάλιστα ο άγιος Εδέσσης εγνώρισε ότι ένας αρχιερέυς της Εκκλησίας της Ελλάδος πολύ γνωστός και πνευματικός άνθρωπος έκανε υπόμνημα προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο για να ανακηρύξει τως άγιο τον Γέροντα Παΐσιο.

Η απάντηση του Πατριάρχη -με εποπλή του- ήταν θετική μόνο που είναι χρονικά λίγο νωρίς και περιμένει να περάσει λίγος χρόνος για να κάνει αυτό που θεωρεί ως ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της Πατριαρχείας του.

Θα αντιγράψουμε μόνο το ένα από τα τρία τροπάρια το οποίο είναι εις ήχο δ' και ψάλλεται σύμφωνα με το "Ως γενναίον εν μάρτυσι" των Φαράσων το καύχημα, και Κονίτσης αγλαΐσμα, και Αγίου Όρους το σεμνολόγημα, των Ορθοδόξων παράκλησιν, νεότητος στήριγμα, των δαιμόνων τον εχθρόν, και αγγέλων ομόζηλον, τον πανθαύμαστον τον εσχάτοις τοις χρόνοις επαξίως διαλάμψαντα τιμώνεν, αξιοχρέως Παΐσιον.

Παναγιώτης Αθ. Μπελθικιώτης.

ΑΝΕΚΔΟΤΗ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙΟΥ, ΠΑΔΩΝ, ΑΡΜΑΤΟΒΟΥ
ΚΑΙ ΒΡΙΑΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Χρ. Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Κανείς δεν μπορεί ν' αρνηθεί ότι ανέκαθεν, ένας από τους κυριότερους στόχους προόδου των Ελλήνων ήταν η παιδεία, ειδικότερα μάλιστα για τους κατοίκους της Ηπείρου, οι οποίοι, μη έχοντας πλούσιους πόρους για τη ζωή τους, όπως οι κάτοικοι άλλων περιοχών και μάλιστα πεδινών (πρβλ. Θεσσαλίας, Κεντρικής Μακεδονίας κλπ.) και ζώντας σε ένα ορεινό περιβάλλον άγονο εν πολλοίς, ως μόνη διέξοδο έβρισκαν τη στροφή τους προς τα γράμματα για τη Βελτίωση των βιοτικών τους συνθηκών. Έτσι, ενωρίτατα, από τις πρώτες, στιγμές της εγκαταστάσεώς τους σ' έναν οικισμό έστω και τον πιο απομακρυσμένο, κύριο μέλημά τους θεωρούσαν την ίδρυση σχολείων και τη συντήρησή τους.

Η προσπάθεια αυτή μάλιστα ήταν περισσότερο επιβεβλημένη, όταν είχαν ν' αντιμετωπίσουν ξένες προπαγάνδες και δεν είχαν τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τον αγώνα αυτό, οπότε και κατέφευγαν στη Μητρόπολή τους ή και σ' αυτό το Οικουμενικό Πατριαρχείο ζητώντας τη βοήθειά τους. Μια τέτοια ανέκδοτη

αναφορά των κατοίκων των χωριών Παλαιοσελίου, Πάδων, Αρμάτων (Αρματοβού) και Διστράτου (Βριάζης) της επαρχίας Κόνιτσας δημοσιεύουμε από τις στήλες του εξαιρετικού περιοδικού "Κόνιτσα" σήμερα, όχι μόνο για ενημέρωση, αλλά και για μια νοσταλγική αναπόληση των περασμένων, όταν μάλιστα από τότε έχουν περάσει ακριβώς εκατό χρόνια, ένας αιώνας.

Η αναφορά (υπόμνημα) με ημερομηνία 8 Ιουλίου 1904 έχει ως εξής:

“Προς την Αυτού Θ. Παναγιότητα Οικουμενικόν και Σεπτόν ημών Εθνάρχην Ιωακείμ τον Γον

Παναγιώτατε Δέσποτα

Αι μετά βαθυτάτου σεβασμού υποφαινόμεναι κοινότητες των βλαχοφώνων χωριών Παλαιοσελίου, Πάδων, Αρματοβού, και Βριάζης της θεοσώστου επαρχίας Βελλιάς και Κονίτσης της Ηπείρου, εμφανιζόμεναι δια της παρούσης ημών ταπεινής ενώπιον της Υμετέρας προσκυνητής Παναγιότητος και ασπασόμεναι την σεβασμίαν και χαριτόβρυτον Αυτής δεξιάν υποβάλλομεν Αυτή μετά της προσηκούσης υικής υποκλίσεως τα εξής:

Δια της υπό ημερομηνίαν 30ης παρελθόντος Μαΐου ταπεινώς υμίν ανηνέχθημεν ενώπιον της Υμετέρας Θ. Παναγιότιτος δηλούντες ότι αείποτε διετελέσαμεν πειθήνια τέκνα της Μεγάλης ημών Ορθοδόξου Εκκλησίας, πιστοί δε και αφωσιωμένοι, υπήκοοι της Αυτού α. Μεγαλειότητος του κραταιοτάτου και τρισεβάστου ημών Άνακτος Σουλτάν Αβδούλ Χαμίτ-Χάν αυθέντου μας και διαμαρτυρούμενοι (sic) εναντίον των προπαγανδικών ραδιουργιών αίτινες δεν παύουσι καθημερινώς παρενοχλούσαι ημάς εν καταχθονίοις σκοποίς και πειρώμεναι να διασπάσωσι των αδελφικών σχέσεων και της αρμονίας (sic) εν η μέχρι τούδε διεβιώσαμεν μετά των γειπνιαζόντων ημίν ελληνοφώνων χωρίων. Πλήν, Παναγιώτατε, όπως επιτυχέστερον καταπολεμηθώσιν αι εν λόγω ξενικαί ραδιουργίαι, δέον να ενισχυθώσιν τα εκπαιδευτήρια ημών. Οι πόροι προς συντήρησιν των σχολείων μας εισί πολύ γλίσχροι και επομένως αποβαίνει ημίν αδύνατον να δώσωμεν εις τα τέκνα μας ικανοποιητικήν οπωσούν μόρφωσιν και ανθρωπισμόν, τούθ' όπερ κινδυνεύει να καταστήση απλοήθεις τινάς θύματα του δελέατος της προπαγάνδας, αφθονώτερον διαχεούσης το χρήμα και αναλαμβανούσης δωρεάν την σπουδήν της βλαχοφώνου νεολαίας εν υποτροφείοις. Ως μόνον λοιπόν μέσον προς περιφρούρησιν των χω-

ρίων μας από του ρηθέντος δελέατος θεωρούμεν την ενίσχυσιν των πόρων των εκπαιδευτηρίων μας, εφ' ω καταφεύγομεν δια της παρούσης ημών ταπεινής ενώπιον της Υμετέρας Θ. Παναγιότιτος επί τη αισία ελπίδι ότι Αύτη, εν τη εγνωσμένη Αυτής δραστηριότητι περί την επαγρύπνησιν των σχολών, ήθελεν ευαρεστηθή να εξεύρη, μέσον προς βελτίωσιν της τύχης και των ημετέρων σχολείων.

Η μαθητώσα νεολαία εν ταις κοινότησι Πάδων και Παλαιοσελίου αίτινες διατηρούσι και παρθεναγωγεία ανέρχεται εν Πάδαις μεν εις 80 άρρενα και 60 θήλεα, εν Παλαιοσελίω δε εις 90 άρρενα και 70 θήλεα, εν δε τω Αρματόβω εις 50 άρρενα και εν Βριάζη, εις 100 μικτά. Και εν Πάδαις μεν, ως εκ της κεντρικωτέρας αυτών θέσεως και πολλών άλλων προσόντων, είναι ανάγκη, να συστηθή πλήρης αστική σχολή, εις ήν και εκ των λοιπών χωρίων μαθηταί να προσέρχωνται δέον όθεν, εις την κοινότητα ταύτην να χορηγήται ετησίως επίδομα προς τοις υπάρχουσι πόροις εξ 80 τουλάχιστον λιρών, δια δε την κοινότητα Παλαιοσελίου εκ 30, δια την του Αρματόβου εξ 20 και δια την Βριάζης εκ 30 επίσης λιρών, ότε ελπίζομεν ότι τα σχολεία μας, καλώς κατηρητισμένα, θ' αντιτάσσωσι την δέουσαν αντίστασιν εναντίον των προπαγανδικών εισηγήσεων. Άλλως, το επαναλαμβάνομεν

μετά λύπης, η επιδημία αυτή κινδυνεύει να παρεισφρήση και εν τοις χωρίοις μας, οπόθεν μετά ταύτα δεν θα είναι ημίν δυνατόν να εξώσωμεν αυτήν.

Τούτου ένεκα αναγκαζόμεθα να εγείρωμεν ικέτιδα φωνήν ενώπιον της Υμετέρας Θειοτάτης και προσκυνητής ημίν Παναγιότιτος εξαπούμενοι την και πρς τα πενιχρά ημών μέρη στροφήν του ευεργετικού Αυτής βλέμματος και αισιοδοξούντες ότι Αύτη, ευαρεστούμένη, ήθελεν επέλθη αρωγός εις τα σχολεία μας.

Επί τη πεποιθήσει ότι εισακουσθώμεθα υποσημειούμεθα μεθ' υικής αφοσιώσεως και βαθυτάτου σεβασμού ανεκδεχόμενοι τας θεοπειθείς Αυτής ευχάς και ευλογίας.

Τη 8η Ιουλίου 1904

Η κοινότης Παλαιοσελίου

Αναστ. Ιω. Πίκης, Ιωάννης Κ. Τοστότης, Στυλιανός Ι. Βιγκόπουλος, Κων. Κασικόπουλος, Στερ. Γεωργίου Καπρίνης, Στηληνανός Βηκηνάρη(ς), Θωμάς Ι Βιγγόπουλος, Νικόλα(ος) Ζήσι Μπακή(ς), Νικόλαος Δημητρίου, Κωνσταντίνος Παναγιώτου, Αλέξης Νεοχουστάζης(;), Γεόρ. Ν. Κοφαλάς, Νικόλαος Αν. Μούχας, Ηλία(ς) Αναγνώστου, Κόστα(ς) Νικοπίκαρο(ς), Τέγος Νάστο(ς), Ιωάννης Π. Τρόχας, Ζήσης Αναγνώστου, Αν. Ι. Ταπεινόπουλος, Αθ. Ιω. Ζιάκας, Γεώργιος Αναστασίου, Γιάνις Τσότρας(;), Μίχος Γιόργο(υ), Μί-

τρο(ς) Δίμο(υ), Αναστάσι(ος) Χε(υ)θιμίου, Δ. Γιούλη(ς), Νικολιός Διμίτριος, Χρήστος Αθανασίου, Νικόλαος Στυλιαννού, Ιωάνις Χρήστου, Ηλίας Μ. Καλόγερος, Θύμιος Γιάννη, Στέργιος Διμητρίου δημογέρων. (Τ.Σ.) ο μουχτάρης Στέργιος Τζαναγκόπουλος

Η Κοινότης Πάδων

Γ. Ι. Εξαρχόπουλος, Στέργιος Δ. Στολίδης, Βασίλειος Ι. Τζιατζόπουλος, Αδάμος Ιωαν. Καπράνης, Γιάνις Τάσιου Μισούγιανις, Ιωάννης Γ. Πλουσάτης, Δημίτριος Γιωργή, Ιωάννης Μ. Σαμαράς, Μιχαήλ Αθανασίου Χρυσικός, Αδάμ Αναστασίου, Σπυρίδωνας Ι. Καραθάνος, Νικόλαος Κωνσταντίνου, Αθανάσιος Ιωάν. Ρώσιος, Αναστάσιος Γεωργίου, Μαργαρίτης Χρ. Παπακώστας, Ν. Κωνσταντίνος, Πανταζής Ιωάννου, Ιωάννης Αν. Ζηώγας, Αδάμ Αν. Ρηπέλας, Αθανάσιος Ιωάννου, Ιωά(ν)ις Γεοργίου, Ιωάννης Στερ. Τζιουβίκος”.

Η κοινότης Αρματόβου

Ιωάννης Αντωνίου, Γούλας Αθανασίου, Μήτρος Γιάννη, Γέργους Μίτρο(υ), Γεώργιος Κώστας, Γεώργη(ος) Μήτρο(υ), Κόστα(ς) Μήτρο(υ), Γεώργη(ος) Μήτρο(υ), Χρήστος Κολότας, Χρήστος Κώστα, Τάσι(ος) Χριστότα, Γιόργη(ος) Τέγο(υ), Νάκος Κόστας, Χρήστο(ς) Γκανάκο(ς), Κόστα(ς) Αργύρη, Γεώργη(ς) Θύμνιο(υ), Νικ(ό)λα(ς) Γιάκης,

Κώστα(ς) Δημήτρι, Νηκόλα(ς) Μήχο(ς),
Κόστα(ς) Μήχο(ς), Μυχτάρι(ς) Γιάνης
Κώστα(ς)

Η κοινότης Βριάζης

Ιωάννης Παπαχρίστου, Τζίμος Γι-
ράσις, Μίτρο(ς) Μίχο(υ), Σέργιο(ς)
Παπαχρίστου, Μήτρου Μίχου, Νικό-
λαος Γεόργη Κοφαγιάν(νος), Νικό-
λαουσι Οικονόμος, Αθανάσιος Οι-
κονόμου, Αλέξι(ς) Παπαχρίστου, Γε-
όργι(ος) Γαλάνης, Θενάσι(ς) Γαλά-
νις, Νάκου Τέγος, Κόστα(ς) Τέγος,
Γούλας Νάκος, Στέργιος Ν. Μάιπας,
Τέγο(ς) Βαρσή, Λότος Γιανούσι(ς),
Μήτρου Καραγιάνη(ς), Κόστας Ρα-
μάντα(ς), Νίκου Μπάρπα(ς), Γιαν.
Ραμάντα(ς), Μίτρο(ς) Μπάρπα(ς),
Γιάννης Παγανιά(ς), Αθανάσι(ος)
Θύμιο(ς), Θανάσι(ς) Ζουλέκι(ς), Α-
θανάσιος Γεωργίου, Χρήστους Κα-
ραγιάνη(ς), Γεόργη(ς) Κόστα Καρα-
γιάνη(ς)

Ο μουχτάρις Τέγος Γεράσης”.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, μόλις
έλαβε την αναφορά των κατοίκων των
χωριών αυτών της Μητροπόλεως, ύ-
στερα από σύμφωνη γνώμη της Ιεράς
Συνόδου, την παρέπεμψε στην Ελλη-
νική Πρεσβεία Κων/πόλεως με το α-
κόλουθο γράμμα:²

“Τω εξοχωτάτω κυρίω Ιωάννη
Γρυπάρη Πρεσβευτή της Ελλάδος εν
Κωνσταντινουπόλει κλπ. Εξοχώτατε.

Εγκρίσει της περί ημάς Ιεράς Συ-
νόδου, διαβιβάζοντες επί επιστροφή
την έγκλειστον ώδε αναφοράν των

εις την εκκλησιαστικήν διοίκησιν της
Μητροπόλεως Βελλάς κοινοτήτων
Παλποσελίου, Πάδων, Αρματόβου
και Βριάζης, εξαιτουμένων την εκ-
κλησιαστικήν ημών προστασίαν
προς ενίσχυσιν της παιδείας δια της
παροχής των αναγκαίων βοηθημά-
των αξιούμεν πατρικώς την Υμετέ-
ραν περισπούδαστον ημίν Εξοχότη-
τα, όπως ευαρεστηθείσα ενεργήση
ό,τι πρέπον και δυνατόν παρά τη Ευ-
σεβεί Πηγή υπέρ των αναφερομέ-
νων.

Επί τούτοις ολοψύχως ευλογού-
ντες Αυτήν διατελούμεν Σεπτεμβρί-
ου ιγ’.

Της Υμετέρας λίαν ημίν περιποθή-
του εξοχότητος διάπυρος εις Θεόν
ευχέτης και όλως πρόθυμος

Ο Κωνσταντινουπόλεως Ιωακείμ”.

* * *

Ο πρεσβευτής με τη σειρά του την
παρέπεμψε στο Υπουργείο Εξωτερι-
κών, το οποίο, αρμόδιο για τα θέμα-
τα αυτά, με την “Επιτροπή προς Ενί-
σχυσιν της Ελληνικής Εκκλησίας και
Παιδείας”³. (ΕΠΕΕΕΠ), την οποία
είχε συστήσει από το 1887 με προϊ-
στάμενο τον ίδιο τον υπουργό, απά-
ντησε ότι από τις κοινότητες αυτές
“μόνη η του χωρίου Πάδων δεν επι-
χορηγείται ως ούσα εύπορος”.

Και συνέχισε:⁴ “Εκ των λοιπών
κοινοτήτων, η μεν του Αρματόβου
εκ 35 οικογενειών συγκειμένη λαμ-
βάνει παρά της Επιτροπής της Παι-

δείας και της Εκκλησίας 8 λίρας οθωμανικάς, η του Παλαισελίου δια το ΠαρθENAγωγείον λίρ. οθ. 10 και η της Μπριάζας λίρας οθωμ. 23, ων 15 διά το ΠαρθENAγωγείον και 8 διά το δημοτικόν σχολείον". Συγχρόνως έβρισκε την ευκαιρία να πλέξει το εγκώμιο του Μητροπολίτη Βελλάς γράφοντας τα εξής:

"... Όλη η περί των σχολείων της εκκλησιαστικής περιφέρειας Βελλάς και Κονίτσης ενέργεια γίνεται εν πλήρει συνεννοήσει μετά της Α. Π. του Μητροπολίτου κ. Κωνσταντίνου⁵, ού την φιλογένειαν, τον ζήλον και την δραστηριότητα οφείλω και πάλιν να εξάρω εν τη διδομένη μοι ταύτη ευκαιρία· οι Έλληνες χριστιανοί, οι υπαγόμενοι εις την Μητρόπολιν Βελλάς και Κονίτσης, έχουσιν αληθώς ποιμενάρχην και προστάτην, άοκνον πρόθυμον και τολμηρόν, Αρχιερέα φιλογενή, φιλόμουσον και φιλοπρόοδον. Παρακαλώ δε την Υ. Εξοχότητα, όπως δια της εν Κων/πόλει Β. Πρεσβείας καταστήτω Οικουμενικώ Πατριαρχείω μάλλον γνωστή η επαινετή δράσις του Αγίου Βελλάς και Κονίτσης, παρακληθή δε ει δυνατόν, και η δια πατριαρχικής επιστολής ενίσχυσις της Αυτού Πανιερότητος. Όπως παραπονούμεθα κατά των Αρχιερέων, των δια της ανικανότητος ή των μεγάλων αυτών ελαττωμάτων ζημιούτων το Έθνος και την Εκκλησίαν, δίκαιον είναι και να επαινώνται και

παντί τρόπω να ενισχύονται οι χριστοί και φιλογενείς εξ αυτών.

Ο Υπουργός
Α. Ρωμάνος"

* * *

Παραθέσαμε τα παραπάνω έγγραφα λεπτομερώς για ένα μόνο και κύριο λόγο: να αντιληφθεί ο σημερινός αναγνώστης το μέγεθος της γραφειοκρατίας, η οποία και ήταν τόσο απαραίτητη για τη διάθεση έστω και ενός μόνο γροσίου, η χορήγηση του οποίου έπρεπε να έχει τη γνώση και έγκριση αυτού του ίδιου του υπουργού Εξωτερικών, ενώ η διαδικασία αυτή μπορούσε να ανατεθεί σ' έναν άλλο φορέα με αποκλειστικό στόχο τον οικονομικό τομέα της ενισχύσεως των σχολείων αυτών.

Ανεξάρτητα όμως από όλα αυτά, διαβάζοντας την αναφορά των κατοίκων, των τεσσάρων αυτών χωριών της Κόνιτσας, παρατηρούμε ότι ο κύριος λόγος του αιτήματος της οικονομικής τους ενισχύσεως ήταν ένας και μόνο, αλλά πολύ σπουδαίος: η αντιμετώπιση "του δελέατος⁶ (του δολώματος δηλ.), της προπαγάνδας", χωρίς να αναφέρεται ποια ήταν αυτή, αφού ήταν πασίγνωστη: ήταν η ρουμανική ή ρωμουνική⁷ που υποκινούμενη κυρίως από την αυστριακή προσπαθούσε να ιδρύσει ένα αλβανορουμανικό κρατίδιο στους κόλπους της οθωμανικής αυτοκρα-

τορίας με επίκεντρο την περιοχή της Πίνδου και των εκεί περιχώρων στους οποίους κατοικούσαν Βλάχοι, τους οποίους υπολόγιζε ως οπαδούς της. Και μόνο μέσω της επιτυχίας των σκοπών της θεωρούσε την εκπαίδευση γι' αυτό και κατέβαλλε λυσσασμένες προσπάθειες για την ίδρυση ρουμανικών σχολείων. Για το σκοπό αυτό μάλιστα με τις ευλογίες της ρουμανικής κυβερνήσεως στο Βουκουρέστι είχε ιδρυθεί "Μακεδονοβλαχικός εκπαιδευτικός σύλλογος", ο οποίος είχε εκδώσει ήδη από το 1895 ένα μικρό φυλλάδιο "Προς τους Βλάχους της Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας και Αλβανίας"⁸, με το οποίο καλούσε τους Βλάχους να ενωθούν και να γίνουν μέλη του, με απώτερο βέβαια στόχο την ίδρυση του αλβανορουμανικού προτεκτοράτου μέσα στον ελλαδικό χώρο, αφού κατά τη γνώμη του⁹ "η σημερινή Θεσσαλία και μέγα μέρος της Ηπείρου και Μακεδονίας προ 700 ή 800 ετών ελέγετο Μεγάλη και Μικρά Βλαχία".

Έντονη λοιπόν ήταν η αντίδραση των κατοίκων των τεσσάρων χωριών της Κόνιτσας με την αναφορά που έστειλαν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο για τη ματαίωση των ρουμανικών βλέψεων στο χώρο της Ηπείρου και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ζητούσαν την οικονομική ενίσχυση των σχολείων τους, επιμένοντας στο γεγονός ότι η ρουμανική προπαγάν-

δα απλόχερα σκορπούσε το χρήμα εξαγοράζοντας συνειδήσεις, αφού ανελάμβανε "δωρεάν την σπουδήν της βλαχοφώνου νεολαίας" με τη χορήγηση υποτροφιών. Με την ευκαιρία αυτή μάλιστα γνωστοποιείται και ο αριθμός των μαθητών σε κάθε χωριό ο οποίος δεν είναι καθόλου καταφρονητέος αν λάβουμε υπόψη ότι οι κάτοικοι των χωριών αυτών αρκετούς μήνες ήταν νομάδες. Έτσι μαθαίνουμε ότι:

α) στους Πάδες φοιτούσαν 80 αγόρια και 60 κορίτσια.

β) στο Παλαιοσέλι 90 αγόρια και 70 κορίτσια.

γ) στο Αρμάτοβο (Άρματα) 50 αγόρια και

δ) στη Βριάζα (Δίστρατο) 100 αγόρια και κορίτσια μαζί⁸.

Ο Φώτιος Γ. Οικονόμου¹⁰ για το σχολ. έτος 1898-1899 παρουσιάζει την εξής εικόνα:

"Παλαιοσέλι. Είχε 1 Δημοτικό, 1 Παρθεναγωγείο, 70 μαθητές και 50 μαθήτριες

Πάδες. 1 γραμματοδιδασκαλείο, 75 μαθητές και 1 διδάσκαλο

Αρμάτοβο 1 γραμματοδιδασκαλείο, 25 μαθητές 1 διδάσκαλο

Μπριάζα 1 γραμματοδιδασκαλείο, 30 μαθητές 1 διδάσκαλο".

Αναμφισβήτητα, συγκρίνοντας τους δύο πίνακες, βλέπουμε ότι μέσα σε 5 χρόνια είχε σημειωθεί ουσιαστικής αύξηση του μαθητικού δυναμικού και στα τέσσερα χωριά.

Σχετικά με τις απαιτήσεις που προέβαλαν με την αναφορά τους, παρατηρούμε ότι η κοινότητα Πάδων ζητούσε εκτός από τους πόρους που είχε, πρόσθετο επίδομα ετησίως 80 τουλάχιστον λιρών, το Παλαιοσέλι 30, το Αρμάτοβο 20 και η Βριάζα 30. Απαντώντας στο αίτημα των κοινοτήτων αυτών το ΥΠΕΞ με την ΕΠΕΕΕΠ (η οποία άλλωστε ήταν και η “ευσεβής πηγή” της αναφοράς τους) δήλωσε ότι η κοινότητα Πάδων ήταν εύπορη και δεν είχε ανάγκη επιχορηγήσεως, ενώ από τις άλλες κοινότητες το Αρμάτοβο με 35 οικογένειες έπαιρνε 8 λίρες, το Παλαιοσέλι 10 λίρες για το Παρθεναγωγείο και η Μπριάζα 23 (15 για το Παρθεναγωγείο και 8 για το Δημοτικό) χωρίς να αναφέρει άλλες λεπτομέρειες. Ολοφάνερα όμως φαίνεται ότι το ΥΠΕΞ ήταν πολύ φειδωλό στις επιχορηγήσεις του.

Τελικά δε γνωρίζουμε αν το ΥΠΕΞ με την ΕΠΕΕΕΠ ικανοποίησε τις κοινότητες της επαρχίας με τα ποσά που ζητούσαν. Μάλλον όμως φαίνεται ότι δεν τις ικανοποίησε. Στον προϋπολογισμό του σχολ. έτους 1911-1912 διαβάζουμε ότι για τη Βριάζα (το σημερινό Δίστρατο) διέθεσε για το αρρεναγωγείο 10 λίρες και για το μισθό της Παρθεναγωγού 20, ενώ στο Παλαιοσέλι τόσο για το αρρεναγωγείο όσο και το παρθεναγωγείο διέθεσε από 10 λίρες, συνολικά 20. Για το Αρμάτοβο (τα σημε-

ρινά Άρματα) διέθεσε για τη μικτή του Σχολή μόλις 7 λίρες. Συγκρίνοντας τα ποσά αυτά με τα ποσά του 1904 βλέπουμε ότι δεν υπήρχε και τόση ουσιώδης διαφορά.

Εκείνο που έχει σημασία για μας είναι το γεγονός ότι οι κάτοικοι των χωριών αυτών, χωρίς να σπληνισθούν αποκλειστικά και μόνο στις πενιχρές επιχορηγήσεις της ΕΠΕΕΕΠ, παρέμειναν άκαμποι και ανυποχώρητοι στις εθνικές επάλληξεις, που δεν ήταν παρά μια μεγάλη πλεκτάνη, και με πίστη στις πατροπαράδοτες παραδόσεις τους διατήρησαν τον ελληνισμό τους ακέραιο και άθικτο ώστε κανένα ελληνικό σχολείο να μη στερήσει στην περιοχή τους, όσες προσπάθειες κι αν κατέβαλαν οι Ρουμάνοι προπαγανδιστές, με αποτέλεσμα σήμερα περήφανοι για τη στάση που τήρησαν όχι μόνο να στενάζουν, αλλά και να οραματίζονται ένα καλύτερο κι ελπιδοφόρο μέλλον στα ευοίωνα πλαίσια της Ελληνικής Πολιτείας.

1. Α.Υ.Ε. 1904 (φάκελος χωρίς καμιά άλλη ιδιαίτερη ένδειξη). Έγγρ. 5579/13-9-1904 Οικουμενικού Πατριαρχείου, με το οποίο διαβιβάζει προς την Ελληνική Πρεσβεία Κωνσταντινουπόλεως αναφορά των κατοίκων Παλαιοσελίου, Πάδων, Αρματόβου και Βριαζης της Μητροπόλεως Βελλάς και Κονίτσας για την επίλυση της οικονομικής βοήθειας που ζητούν για τα σχολεία τους.

2. Το γράμμα του Οικουμ. Πατριάρχη

φέρει τον αριθ. του εμπιστευτικού πρωτοκόλλου της Ελληνικής Πρεσβείας 942 και ημερομηνία 21 7/βρίου 1904.

3. Η “Επιτροπή” αυτή, εκτελώντας κατά κάποιο τρόπο χρέη Υπουργείου Παιδείας για τα τουρκοκρατούμενα σχολεία του υποδούλου ελληνισμού, προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες τόσο για την ίδρυση και οργάνωσή τους όσο και τη λειτουργία και την επάνδρωσή τους, με το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό και γι’ αυτό το λόγο καθετί, σχετικό με όλα τα ζητήματα που την αφορούσαν, είχε ανατεθεί στον υπουργό Εξωτερικών. Για περισσότερα στοιχεία βλ. *Χρήστου Γ. Ανδρεάδη, Ο Κορυτσάς και Πρεμετής Φώτιος Καλπίδης (1862-1906)*, Εκδ. οίκος Αφών Κυριακίδη, Θεσ/νίκη 2004, σ. 117-118.

4. ΑΥΕ 1902-1904, φ. Πρεσβεία Κων/πόλεως, έγγρ. 3838/6-11-1904 ΥΠΕΞ προς Πρεσβεία Κων/πόλεως.

5. Πρόκειται για το μητροπολίτη Κωνσταντίνο Αραπόπουλο από την Προύσα, που εποίμανε την επαρχία Βελλίας και Κονίτσης από τον Ιούλιο 1899 ως τις 29 Ιουνίου 1906. αρχιμ. Θεοκλήτου Φιλιππαίου, Εκκλησίας Κων/πόλεως επισκοπαί και επίσκοποι 1833-1960, περ. “Θεολογία” τόμ. ΛΑ’ (1960), σ. 540. Για περισσότερα στοιχεία: *Αλεξάνδρου Κορακίδη, Η Βελλία της Ηπείρου*, εκδ. “Δωδώνη” Αθήνα 1998, σ. 162.

6. Εντύπωση μας κάνει η αρχαϊζουσα καθαρεύουσα που χρησιμοποιείται στην αναφορά, δείγμα του γλωσσικού κλίματος

της εποχής με λέξεις όπως: ανηνέχθημεν (=αναφερθήκαμε) γλίσχροι (=φτωχοί, ανεπαρκείς), παρεισφρήση (=να εισχωρήσει) να εξώσωμεν (=να απομακρύνουμε να βγάλουμε έξω) κλπ. Παρόλα ταύτα όμως δεν αποφεύχθηκαν και ορισμένες ασυνταξίες: πειρώμεναι να διασπάσω των αδελφικών σχέσεων (αντίτας αδελφικός σχέσεις) κλπ.

Πλήρη κατατοπισμό για τις ενέργειές της βλ. Νικολάου Β. Βλάχου, *Το μακεδονικόν ως φάσις του ανατολικού ζητήματος*, (1878-1908), Αθήναι 1935, σ. 190-201.

8. ΑΥΕ 1901, φ. Γενικόν Προξενειον Θεσ/νίκης - Προξενείον Μοναστηρίου, έγγρ. 46/26-1-1-1901 ΓΠΜ προς ΥΠΕΞ, συνοδευόμενο από το φυλλάδιο αυτό (σπανιότατο) με τον τίτλο που αναφέραμε “Εκ της Τυπογραφίας των “Εκκλησιαστικών Βιβλίων”, Βουκουρέστιον 1895.

9. Βλ. φυλλάδιου σ. 11.

10. Φωτίου Γ. Οικονόμου, *Τα σχολεία της ενιαίας Ηπείρου στους χρόνους της τουρκοκρατίας (1453-1913)*, Αθήναι 1987 σ. 38 και 39.

11. ΑΥΕ 1911, Προϋπολογισμός 1911-1912 Εκπαιδευτικών κορηνημάτων (βλ. το άρθρον 12, όπου λόγος για την προξενική περιφέρεια Ιωαννίνων με αναφορά στις Μητροπόλεις α) Ιωαννίνων, β) Παραμυθιάς κτλ. και γ) Βελλίας και Κονίτσης.

Χρήστος Γ. Ανδρεάδης
Φιλολόγος - Ιστορικός

ΕΥΗ ΣΚΟΥΡΤΗ- ΚΑΡΑΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχομαι: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
9-12 π.μ. και 5-8 μ.μ.

28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 25
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ

Τηλ.: ΙΑΤΡ. 28.25.298
ΟΙΚ. 28.20.644

Ο ΠΕΣΣΙΜΙΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΈΛΛΗΝΕΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΟ ΑΓΑΘΑΓΕΛΟ Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Όταν διάβασα στο προηγούμενο τεύχος (116) του κ. Ν. Ρεμπέλη το «Έλληνες, αεί παίδες εστέ» πέρασαν από τη σκέψη μου εικόνες του χαρούμενου βίου των αρχαίων Ελλήνων γεμάτες χάρη, ομορφιά και νεότητα.

Τί λοιπόν; Δεν υπήρχε πεσσιμισμός στη ζωή των Αρχαίων; αναρωτήθηκα. Και τότε θυμήθηκα το όρος Σίπυλο της Νιόβης, που όλες του οι βρούσες στάζουνε λύπη και στενοχώρια. Τον πόνο και τη λύπη στο μύθο του Φαέθωνα, που ακόμα και τώρα η «κλαίουσα» ιτιά μας θυμίζει.

Αλλά και στον Όμηρο (Οδύσσεια και Ιλιάδα) οι ήρωες δε διστάζουν να χύσουν μαύρο δάκρυ.

Τη ματαιότητα της ζωής και την αδικία στη φύση οι αρχαίοι Έλληνες τα γνώριζαν και δε βρήκαν πουθενά αλλού παρηγοριά παρά μόνο στην Τέχνη. Σ' όλες της τις μορφές.

Με την Τέχνη βρήκαν διέξοδο, εκεί που ο λόγος ήταν ανίσχυρος να απαντήσει στα αμείλικτα ερωτήματα για τη ζωή και το θάνατο. Και δεν επινόησαν λυτρωτικές απαντήσεις για

τα επέκεινα του θανάτου.

Στα επιτύμβια αγάλματα κυριαρχεί η λύπη. Στη λυρική ποίηση (ιδιαίτερα στη Σαπφώ) η μετάβαση από το φως του ήλιου στα σκοτεινά βασίλεια του Άδη περιγράφεται με πόνο ψυχής.

Αλλά το μυστικό της Ελληνικής Τέχνης είναι, ότι μεταμορφώνει το θρήνο σε κατανόηση και περηφάνεια. Γιατί κλαίνε και τα άλογα του Αχιλλέα στην Ιλιάδα, αλλά κανείς γι' αυτόν τον περήφανο θρήνο τους δεν νιώθει κανένα αίσθημα μικροψυχίας. Απ' αυτή την άποψη, το ότι δηλ. με την ελληνική Τέχνη η λύπη μετουσιώνεται σε περηφάνεια αποκτά περιεχόμενο και ουσία ο λόγος του Αιγύπτιου ιερέα στο Σόλωνα «Έλληνες, αεί παίδες εστέ».

Όμως μελαγχολία και λύπη δεν έλειπε στον καθημερινό βίο των αρχαίων. Μπροστά στο μυστήριο του θανάτου η αρχαία ελληνική ποίηση και φιλοσοφία με σαφήνεια καθόρισε τα όρια της πραγματικότητας. Την αθανασία την απολαμβάνουν και είναι μοναδικό προνόμιο για τους Θεούς. Οι άνθρωποι σαν όλα

τα όντα είναι θνητοί. Και το θάνατο πριν από τη νομοθεσία του Σόλωνα τον αντιμετώπιζαν με θρήνους και εκδηλώσεις πένθους σπαρακτικές, τόσο που, ο Σόλωνας στη νομοθεσία του απαγόρευσε τέτοιες εκδηλώσεις, γιατί αυτές ταίριαζαν σε ασιατικούς λαούς, όχι στους Έλληνες.

Πάντως, ο πεσσιμισμός των Αρχαίων δεν ήταν στην ιδιοσυγκρασία τους, γιατί το απερίγραπτο σε ομορφιά φυσικό περιβάλλον που ζούσαν, τα ταξίδια που έκαναν στις γαλανόλευκες θάλασσες, με το φωτεινό ήλιο, που έδινε ζωή σε ανθρώπους, ζώα και φυτά, όλα αυτά τους έκαναν αισιόδοξους και χαρούμενους. Σε στιγμές περισυλλογής, όταν ξεσπούσε η οργή του Δία με σεισμούς και κταποντισμούς και αστροπελέκια, τότε θυμόνταν το λυρικό στίχο: «Τί δε τις, τι ούτοις. Σκιάς όναρ άνθρωπος».

Τί ένας, τι κανένας. Ο άνθρωπος είναι όνειρο σκιάς.

Όλα, όσα μπορούμε να πούμε με σιγουριά για την καθημερινή ζωή των αρχαίων, είναι αυτά που αντλούμε από την τέχνη τους. Στη γλυπτική ιδιαίτερα, οι νέοι, κόρες και κούροι έχουν μια έκφραση σοβαρή με κύριο γνώρισμα τη σεμνότητα και σωφροσύνη. Ακόμα σε πα-

ραστάσεις σε αγγεία, οι νέοι μπροστά στο Δάσκαλο στέκονται σεμνοί και σοβαροί σε μια στάση που δυστυχώς τα τελευταία χρόνια δεν τη συνηθίζουν οι νέοι μας. Μόνο στον Αριστοφάνη και στα συμπόσια θα βρούμε εικόνες που ξεπερνούν το μέτρο σε διασκέδαση και σε άλλα είδη άκομψης συμπεριφοράς. Μερικές μάλιστα ταυτίζονταν με αυτές των ελάχιστων (γνωστών - αγνώστων) της εποχής μας, που καταστρέφουν μνημεία - γράφουν ακατανόμαστα συνθήματα σε τοίχους κ.λ. ακολουθώντας, όχι συνειδητά βέβαια, τον Αλκιβιάδη και την παρέα του, που την προηγούμενη της Σικελικής εκστρατείας έκοψαν τις κεφαλές των Ερμών στην Αθήνα.

Στο σύνολό του ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός μιλάει για την ομορφιά της ζωής και διαπλάθει τον άνθρωπο αισιόδοξο και χαρούμενο και τον θέλει αγωνιστή στη ζωή, για να γίνει δημιουργός, να γίνει «καλός καγαθός» πολίτης χρήσιμος στην πατρίδα του, γιατί με τα δικά του «κλέα» θα κάνει ένδοξη και περήφανη την πατρίδα του.

Στη σημερινή εποχή οι Έλληνες είμαστε πασιμισταί; Με όσα και παραπάνω αναφέρθηκαν στη φύση του Έλληνα δεν υπάρχει απαισιοδο-

ξία. Απάδει σε μια χώρα με τόση φυσική ομορφιά η μιζέρια. Στους ρομαντικούς ποιητές (εκτός από τον Καρυωτάκη) η απαισιοδοξία ήταν επίπλαστη, όχι αληθινή. Παρασυρμένοι από ξένες νοοτροπίες, έγραψαν στίχους απαισιόδοξους, που δεν βρήκαν απήχηση, γι' αυτό ξεχάστηκαν. Αναφέρω δυο - τρία παραδείγματα:

*Ερώτησα τη γη
εγώ της γης διαβάτης
που τρέχω ενώ στρέφεται
περί του άξονά της;*

.....

κι η γη μου είπε:

άθλιε θνητέ

εις παν σου βήμα

βαδίζεις προς το μνήμα.

του Ορφανίδη

Το άνθος μαραίνεται

το φύλλο ξηραίνεται

ο χρόνος περνά

και μόνο ο θάνατος

μένει αθάνατος

αυτός δεν γερνά

του Σούτσου

Εις μάτην επεζήτησα παντού

την ευτυχίαν

δεν εύρον, ειμή στεναγμόν

και πόνον και πικρίαν

του Βασιλειάδη

Απεναντίας, όσοι ποιητές μίλησαν για την ομορφιά της ζωής (είναι γλυκειά η ζωή, μ' όσους καημούς κι αν έχει!), όχι μόνο δεν ξεχάστηκαν αλλά τα ποιήματα αυτά μελοποιήθηκαν και έγιναν τραγούδια.

Όμως παρόλο που η ελληνική φύση απωθεί την απαισιοδοξία, ο τρόπος ζωής, το άγχος και η αγωνία των νέων για το μέλλον τους, απομακρύνουν τη χαρά και την αισιοδοξία.

Στα σχολεία μας λείπει το γέλιο. Μερικοί μιλούν για έλλειψη «ψυχαγωγίας» και συνιστούν να παρθούν μέτρα για να ξανάρθει στα θρανία η χαρά και το γέλιο. Οι σημερινοί νέοι δεν χαίρονται την πραγματική χαρά που είναι κατά τον Πλάτωνα καθαρά, διαρκής και άλυπος. Αναζητούν σε στιγμιαίες απολαύσεις τη χαρά. Όμως οι Βυζαντινοί προειδοποιούσαν: «μικρά πολλάκις ηδονή, μεγάλην λύπην προξενεί».

Η πραγματική χαρά και αισιοδοξία, δυστυχώς δεν καλλιεργείται στα νυχτερινά καταστήματα ούτε στις γλάστρες των μπαλκονιών. Αλλού βρίσκεται η λύση. Και δεν μπορεί παρά στην Ελλάδα, που είναι λουσμένη με το λαμπρό φως του ήλιου, που στηρίζεται στη γλυκειά διδα-

σκαλία του Ναζωραίου (που ο κεντρικός κορυφαίος άξονάς της είναι το «χαίρεται» να απενέλθει η αισιοδοξία και η χαρά. Ήδη η Εθνική μας ποδοσφαιρική Ομάδα έφερε χαρά και αισιοδοξία με το επίτευγμά

της. Να είμαστε αισιόδοξοι, για αυτό ταιριάζει στη φύση του Έλληνα, πως η Ολυμπιάδα του 2004 στην Αθήνα θα πιστοποιήσει ότι σε μίτιμία χώρα με έναν τέτοιο λαό ταιριάζουν τα μεγάλα και θαυμαστά.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΡΟΥΜΠΑΣ

Ασφαλιστικός Πράκτορας

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ - ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ

ΓΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΔΑΝΕΙΑ

Ν. Ζέρβα 2 Κόνιτσα 44100

Τηλ.: (0655) 23616-24957

Κιν. 0944412994

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 1800 Τ.Μ. στη

Α. Κόνιτσα Ηλίας Τζήκα

Τηλ.: 0107702828

0945378016

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ - ΖΕΥΓΟΛΑ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ

Τηλ.: (0655) 22529

Τηλ. Οικίας: (06510) 93622

Κιν.: 0945182799

■ **@ccountant**

Λάμπας Μάκης

Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ

Τηλ. 04610 49955 - Fax: 04610 49966 • Κιν. 0942411090

E-mail: lappmez@otenet.gr

«ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ ΤΟ 1907»

επιμέλεια: Χ. Γκούτος

Το παρακάτω κείμενο προέρχεται από την εφημερίδα της Αθήνας “Ο Πύρρος” φύλλο της 28/6/1907, αριθ. 218. Η εφημερίδα σημειώνει ότι πρόκειται για «μελέτη επίσημου προσώπου». Το άγνωστο «επίσημο πρόσωπο», με αγάπη και με αγωνία για τη επαρχία της Κόνιτσας, εκθέτει σειρά επιχειρημάτων για να πεισθούν οι αρμόδιοι να ιδρυθεί στην Κόνιτσα το εκπαιδευτήριο που ο Μιχαήλ Αναγνωστόπουλος όρισε με τη διαθήκη του να συσταθεί «είτε εν Κονίτση, είτε εν Ιωαννίνους, είτε εν άλλη τινί πόλη της Ηπείρου προς δυσμάς των Ιωαννίνων κειμένη».

Πολλοί άλλοι υποστήριζαν τότε φανατικά να ιδρυθεί αλλού το εκπαιδευτήριο και όχι στην Κόνιτσα. Στο δημοσίευμα συναντάμε ενδιαφέρουσες πληροφορίες και κρίσεις για τα τότε αξιόλογα δεδομένα της επαρχίας μας.

Το Αναγνωστοπούλειον Γυμνάσιον πρέπει καθ’ ημάς να ιδρυθή επί εδάφους γνησίου μεν ελληνικού, εν κέντρω δε ευρέως κύκλου, ούτινος αι ακτίνες ευεργετικότητας να εκτείνωνται καθ’ όλα τα σημεία του ξενογλώσσου και αμφιταλαντευόμενου ούτως ειπείν ορίζοντος. Θαυμασίως δε κατάλληλο έδαφος προς τούτο παρέχει η Κόνιτσα, περί ην ήρξατο από ετών ο εθνικός περί επικρατήσεως αγών ως εκ της γεωγραφικής και εθνολογικής αυτής θέσεως. Ρίψατε παρακαλούμεν εν βλέμμα εις τον τελειότερον χάρτην της ελληνικής Χερσονήσου, μελετήσατε επί τινάς στιγμάς ως επί τόπου το σπουδαίον τούτο ζήτημα και θέλετε πεισθεί ότι είχε καθ’ όλα δίκαιον ο μέγας της Ηπείρου ευεργέτης να προτάξη εν τη

ελευθέρα βουλήσει του την Κόνιτσαν ως το πρωτίστως ενδεδειγμένον σημείον της ιδρύσεως του Γυμνασίου του, λέγων αυτολεξεί «... εν Κονίτση...». Αλλά «τα δυτικά των Ιωαννίνων»; ήθελε είπη τις. Ταύτα, απαντώμεν, ίστανται μεταξύ Ιωαννίνων και Κερκύρας, δύο μεγάλων Ελληνικών εσπιών, ουδένα κίνδυνον διατρέχοντα ως γνησίως Ελληνικά, διό και ουδεμία εκεί προπαγάνδα εσκέφθη συστηματικώς να ενεργήσει, διότι θα ελάκτιζε προς κέντρα. Ενώ η επαρχία Κονίτσης και η ίδια η Κόνιτσα, εσφηννομένη μεταξύ βλαχοφώνων βορειοανατολικών και αλβανοφώνων βορειοδυτικών, μέση ίσταται ως αμαζών τις, αμφοτέραις ταις χερσί παλαίουςα νικηφόρως μέχρι τούδε προς τας Ρωμουνικάς και Αλβανιστικάς προπαγάνδας, Δείται όμως αμέ-

σου και συντόμου πνευματικής ενισχύσεως. Και διαλάμπουσι μεν εν τω πνευματικώ αυτώ ορίζοντι, ως φωτεινοί αστέρες, αστικά τινές και ελληνικάί σχολαί, ικαναί δε δημοτικά και παρθεναγωγεία, στερείται όμως πλήρου ούτως είπειν όπως αποτελέση πλήρες ηλιακόν σύστημα καταυγάζον χώραν γνησίως μεν ελληνικήν, στενώς δε πολιορκουμένην υπό των σατανικών εθνολητήρων ενεργειών πολεμίων συστηματικώτατα από τινός εργαζομένων. Η Κόνιτσα είνε και θα είνε πεδίον διαμάχης πολιτισμού και βομβαρισμού αρκεί δε καταλλήλως να ενισχυθή και πνευματικώς προαχθή και η νίκη έσται υπέρ του πρώτου. Έχει δε υπέρ αυτής και της προτιμήσεως αυτής, προς τοις ισχυροτάτοις εθνικοίς λόγοις, και το κλίμα θαυμάσιον, θέσιν μαγευτικήν παρά τας υπωρείας της Τόμφης κεκαλυμμένην υπό αρωματώδους αιθαλούς πευκώνος, ύδατα διαυγέστατα, πηγαία άφθονα, στηρίζει την κεφαλήν επί του Βοΐου, λούει τους πόδας της εις τον Αών και εξαπλώνει τα κράσπεδά της εσθήτος αυτής εις την ομώνυμον πεδιάδα. Έχει κατοίκους αμιγείς Έλληνας, ευσεβείς, ηθικούς, φιλόξενους και φιλομούσους. Συγκοινωνεί μετά τμημάτων Ζαγορίου, Κουρέντων, Πωγωνίου, Λάκας (Βλαχοφώνου), Καραμουτιάς (Αλβανοφώνου), Μαστοροχωρίων και Φούρκας (Βλαχοφώνου), Συνορεύει με τας εκκλησιαστικάς επαρ-

χίας Ιωαννίνων, Παραμυθιάς, Δρυϊνουπόλεως, Καστοριάς, Κορυτσάς, Γρεβενών και Σισανίου, και των διοικήσεων Ιωαννίνων, Αργυροκάστρου, Βοστίνης, Πρεμετής, Λεσκοβικίου, Κολώνιας, Ανασελίτσης και Γρεβενών προσελκύει δε κατά χιλιάδας τους εκ των μερών τούτων εμπόρους εις την ετήσιαν εμπορικήν υπερδεκαήμερον πανήγυριν αυτής είνε έδρα μητροπολίτου, και υποδιοικητού έχει στρατώνα, τηλεγραφείον, ταχυδρομείον, φαρμακεία, ιατρούς, άφθονα τα τρόφιμα και ευθύνά και άπαντα τα χρειώδη προς βίον σχετικώς άνετον και ολιγοδάπανον.

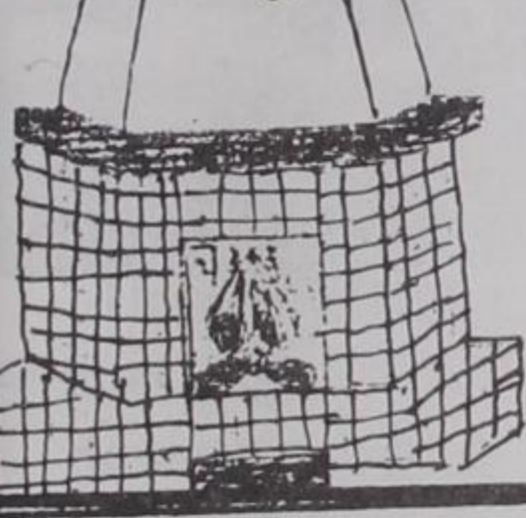
Όντως η Κόνιτσα, ούσα σπουδαιότατον κέντρον ευρύτατης εθνικής περιφέρειας, κειμένη εν λίαν επικαίρω σημείω της όλης Ελλάδος κεκλημένη εις την εθνικήν μόρφωσιν και εξυπηρέτησιν της εθνικής ιδέας και τον πολιτισμόν των ημιτελών κατά ταύτα περιοίκων, κατέχουσα άφθονα υλικά προς λειτουργίαν Γυμνασίου, μέλλοντος να δράσει εν το έθνεσιν ημών και ουχί περιλαμβάνοντος πλείους καθηγητάς ή μαθητάς, κεκτημένη δικαίωμα προτιμήσεως δοθέν αυτή παρ' αυτού του εθνικού ευεργέτου, παρέχουσα βίον σύμφωνον καθ' όλα προς τα δικαίας ηθικάς και υλικάς απαιτήσεις εκείνων οίτινες θα εμπιστευθώσι τα τέκνα των εις τον Αναγνωστοπούλειον τούτον φάρον, ικανοποιούσα καθ' όλα και επαρκέστατα τας περί καταλληλότερου μέ-

ρους σκέψεις και τας περί επιτυχε-
στέρας ιδρύσεως εμβριθείς, μελέτας
των κ. κ. εκτελεστών της διαθήκης
του μεγάλου την καρδίαν Ηπειρώτου
και της εν Αθήναις Σεβαστής επί τού-
το επιτροπής, πεπείθαμεν ότι θέλει
προτιμηθεί πάσης άλλης τυχόν υπο-
δεικνυόμενης πόλεως ή κωμοπόλε-
ως.

Εφ' ω και καθηκόντως υποβάλλο-
ντες εις τους αρμοδίους τα ανωτέρω,

ευέλπιδες εσμέν ότι θέλει τύχη της
δεούσης προσοχής και αποδοχής η
ημετέρα περί του τόπου της του Ανα-
γνωστοπουλείου Γυμνασίου ιδρύσε-
ως πρότασις, ως τα μάλιστα συνά-
δουσα ου μόνον προς το αληθές
εθνικόν συμφέρον, αλλά και εις την
εκπολιτιστικήν αποστολήν της διαθέ-
σεως του μεγάλου της Ηπείρου ευερ-
γέτου.

ΤΟ ΤΖΑΚΙ

Pension

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΠΑΝΙΟ, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΑΡΚΙΝΚ

Δεμερτζίδης Ευάγγελος

ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΖΑΝΗΣ
ΤΗΛ.: 0655-22867, ΚΟΝΙΤΣΑ

Χρήστος Γκόγκος

Χειρουργός Οδοντίατρος

Διδάκτορας Ενδοδοντολογίας Α.Π.Θ.

Ερμού 73-Πλατεία Αγίας Σοφίας
546 23 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310-265.168
Κιν.: 6977-032.376

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικία απέναντι από τον Ξενώνα

“Το ΔΕΝΤΡΟ”

Τηλ. 210 - 2132988 - 6974608381

ΓΕΩΦΑΡΜΑ

Μελέτες - Κατασκευές ΚΗΠΩΝ - ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΑΠΕΝΤΟΜΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

- ✓ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ
- ✓ ΦΑΡΜΑΚΑ
- ✓ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ - PET SHOP
- ✓ ΣΠΟΡΟΙ
- ✓ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
- ✓ ΕΙΔΗ ΚΗΠΟΥ
- ✓ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΡΕΚΖΗΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ Γ.Π.Α.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 28α ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ. - Fax 0651,31770

email: geofar@ln.gr

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΠΠΑΔΩΚΩΝ
(ΜΙΣΤΙΩΤΩΝ-ΦΑΡΑΣΙΩΤΩΝ) ΚΟΝΙΤΣΑΣ
«ΟΙ ΡΙΖΕΣ»

Προσφυγική Μικρασιατική ΡΙΖΑ η καταγωγή μας προσπαθώντας να την διατηρήσουμε, να την διαφυλάξουμε ζωντανή, ισχυρή, δυνατή για να δώσουμε κορμό και απ' αυτόν να πεταχτούν κλαδιά, άνθη (οι απόγονοι της 3ης και 4ης γενιάς) για να δώσουν καρπούς της συνέχειας των ηθών και εθίμων, των χορών, τραγουδιών, την ορθόδοξη χριστιανική πίστη μας.

Προσπαθούμε να ερευνήσουμε μικρές πολιτιστικές ιδιομορφίες του Καππαδοκικού πολιτισμού να τις αναδείξουμε, να τις διατηρήσουμε και να προσθέσουμε ένα μικρό λιθαράκι στο πολιτιστικό ανέβασμα του παγκόσμιου γίγνεσθαι.

Δύσκολος ο αγώνας αλλά τιμητικός και ιστορικά όσο ποτέ αναγκαίος. Ο πολιτισμός μας, πηγή της ιδιοσυγκρασίας μας, πηγή της κουλτούρας, μιας κοινωνίας, ενός λαού.

Ένας πολιτισμός που δεν πρέπει να χαθεί μέσα στο ίδιο του το σπέρμα, πόσο μάλλον μέσα στην παγκόσμια τάση πολιτιστικής ομοιομορφίας με απορρόφηση όλων των πολιτισμών της οικουμένης από έναν «πολιτισμό», που επεκτείνεται διαρκώς και προβάλλεται από τα

σύγχρονα μέσα τεχνολογίας και επικοινωνίας.

Εμείς οι απόγονοι της τρίτης και τέταρτης γενιάς της Ανταλλαγής, των Προσφύγων, προβάλλουμε και διατηρούμε προσπαθώντας τη διαφύλαξη της πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και τη μεταλαμπάδευση στους νεότερους αυτών των αξιών, τη διατήρηση άσβεστης της εθνικής Μνήμης των Αλησμόνητων Πατρίδων, των Πατρίδων όπου γεννήθηκαν και μεγάλωσαν οι πατεράδες μας, οι παππούδες μας.

Ο Σύλλογός μας με την βοήθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης δημιούργησε σαν ελάχιστο φόρο τιμής προς τους, ΑΠΟ και ΝΥΝ πρόσφυγες του ξεριζωμού από τους άγιους τόπους της Καππαδοκίας το **ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ** με έμβλημα το δικό τους πολιτισμικό στοιχείο το **ΝΤΟΞΑΡ** (οι μοναδικοί παπλωματάδες) και το έμβλημα της βαθιάς τους ορθόδοξης χριστιανικής πίστης ανάγλυφο της εκκλησίας του **ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ** που δέσποζε σαν άστρο μέσα στον απέραντο κάμπο της Καππαδοκίας, καθώς και μικρή πένα στο τελείωμα της λέξης **ΕΙΡΗΗ** που δεσπόζει σε κάθε καρδιά ανθρώπου, και πόσο μάλλον ανθρώ-

πων που πέρασαν τόσες κακουχίες με το δράμα της προσφυγιάς.

14 Σεπτεμβρίου είναι η μέρα εθνικής μνήμης των αλησμόνητων Ελληνικών Πατρίδων και του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας.

Ένας ελάχιστος φόρος τιμής της πολιτείας προς τους πρόσφυγες, προς τους προγόνους μας.

Και σαν Έλληνες έχουμε την υποχρέωση να διατηρήσουμε και να διαφυλάξουμε τις ΡΙΖΕΣ μας, μιας και η ιστορία μας είναι γεμάτη από τη δημιουργία πολιτισμού, πνευματικής Ανάτασης και ηθικού μεγαλείου.

Γιατί η μνήμη του αξιόλογου παρελθόντος είναι πηγή δημιουργίας του μέλλοντος.

Στ' αλήθεια πώς να ξεχάσει κανείς ότι στην αλησμόνητη πατρίδα μας Μικρά Ασία έζησαν και διέπρεψαν οι τόσο πρόγονοί μας ακόμη και οι παπούδες μας.

Πώς να ξεχάσουμε το αθάνατο Ελληνικό πνεύμα τόσων γενεών που έζησαν και Δημιούργησαν τον τόσο υψηλό πολιτισμό, τον πρόδρομο του σημερινού?

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ Εδώ γεννήθηκε ο αθάνατος βάρδος της επικής ποιήσεως ο **ΟΜΗΡΟΣ**, ο **ΗΡΟΔΟΤΟΣ** που έβαλε τις βάσεις της ιστοριογραφίας, εδώ γεννήθηκε ο **ΘΑΛΗΣ** ο Μιλήσιος όπου φιλοσόφησε γύρω από τη γέννηση του κόσμου, ο πατέ-

ρας των μαθηματικών **ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ**, ο **ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ** εξήγησε τη αρχή της δημιουργίας, η αρχή της ιατρικής με τον **ΑΣΚΛΗΠΙΟ**, εδω γεννήθηκε ο γεωγράφος **ΣΤΡΑΒΩΝ**.

ΝΑΙ εδω γεννήθηκε αυτός ο ανεπανάληπτος και μοναδικός πολιτισμός

-Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ που επηρέασε τους κατοπινούς πολιτισμούς όχι μόνο της Ελλάδος με και της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου. Έτσι ο σύλλογός μας και με την ευκαιρία των αποκαλυπτήριων του μνημείου κάλεσε Αρκετούς Συλλόγους από όλη την Ελλάδα. Ήταν ένα κάλεσμα -συνάντηση προσφυγικών πολιτιστικών συλλόγων **ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ-ΚΑΠΠΑΔΟΚΩΝ** στην Κόνιτσα 9-12 Σεπτεμβρίου 2004.

Επίσης στο κάλεσμα μας τίμησε με την παρουσία, του και με την προσωπική του συμμετοχή, χοροστάτησε στην επιμνημόσυνη δέηση ο Σεβασμιότατος Δρινουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ **ΑΝΔΡΕΑΣ**.

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας, πολιτειακές αρχές, εκπρόσωποι των υπηρεσιών, καθώς και πλήθος κόσμου και μάλιστα παπούδες γεννημένοι στην Καππαδοκία και ζώντας την προσφυγιά παρευρίσκονταν στα αποκαλυπτήρια του **ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ**

ΜΝΗΜΕΙΟΥ και στην επιμνημόσυνη δέηση των αδικοχαμένων κατά τον ξεριζωμό και την ανταλλαγή των πληθυσμών.

Ποιος θα το φανταζόταν ότι κάποια στιγμή θα γινόταν ένα τέτοιο μνημείο στην πόλη μας τιμώντας τους **ΚΑΠΠΑΔΩΚΕΣ**, τους πρόσφυγες της Μικράς Ασίας, τους ανθρώπους που πέρασαν τόσες κακουχίες μέσα στο ξεσηκωμό, τους ανθρώπους εκείνους που δεν πρόλαβαν να δούνε την Μητέρα Ελλάδα, και που χάθηκαν στο αλαλούμ του ξεριζωμού, με την τελευταία εικόνα στα μάτια τους τον πανικό, την καταστροφή, με τα ανελέητα βασανιστήρια για την εξαφάνιση τους, την εξαφάνιση κάθε χριστιανού.

Χαρά για το δημιούργημα του μνημείου, και για το απόκτημα αυτού στην πόλη μας την Κόνιτσα, μα και συγκίνηση, βλέποντάς το, να μας θυμίζει πλέον τους παπούδες μας γεννημένοι στο **ΜΙΣΤΙ - ΤΣΑΡΙΚΛΗ-ΦΑΡΑΣΑ** της Καππαδοκίας, και μικρή νοσταλγική φλόγα για της αλησμόνητες αυτές πατρίδες, για την αλησμόνητη **ΠΟΛΗ ΜΑΣ**.

Να μας θυμίζει της **ΡΙΖΕΣ** μας, την καταγωγή μας, την ιστορία μας, τα ήθη και έθιμα μας, την ορθόδοξη χριστιανικότητά μας.

Μάλιστα ο Σεβασμιότατος κ. **ΑΝΔΡΕΑΣ** ανέφερε την επικέντρωση, την δημιουργικότητα, και το μεγα-

λούργημα του χριστιανισμού στην Καππαδοκία.

Με την συχνή αναφορά της λέξεις «**ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**» παρομοίωσε την τωρινοί ζωή μας σαν **ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ** με ακνó το πέρασμα μας από αυτήν την ζωή με τους τόσους πόνους, όπως των γήινων προσφύγων, προς την μία και μοναδική ζωή.

Ο δήμαρχος Μάκης Χατζνεφραιμίδης περήφανος και συγκινημένος αναφέρει ότι και αυτός είναι καταγόμενος από την Καππαδοκία - Πρόσφυγας παίζοντας και μεγαλώνοντας σε αυτήν την γειτονιά όπου έχει τοποθετηθεί το μνημείο, που μάλιστα ο πατέρας του γεννήθηκε στο χωριό **ΜΙΣΤΙ** κοντά στη **ΝΙΓΔΗ** της Καππαδοκίας, στη Μικρά Ασία.

Ο Χρήστος Λάμπρου φιλοτέχνησε το μνημείο δίνοντας πνοή, στην έμπνευση και την ανησυχία, της πιο αντιπροσωπευτικότερης, του πιο πολιτισμικού και χαρακτηριστικού στοιχείου των ανθρώπων των χωριών **ΜΙΣΤΙ-ΦΑΡΑΣΑ** της μακρινής Καππαδοκίας.

Εμείς οι, περήφανοι πλέον, του Καππαδοκικού Συλλόγου Κόνιτσας «**ΟΙ ΡΙΖΕΣ**» για την ανταμοιβή των κόπων μας, και την εκπλήρωση ενός από τους στόχους μας που έγινε πλέον πραγματικότητα.

Μικρό δάφνινο στεφάνι καταθέσαμε σαν ακόμη μια φορά μικρή ένδειξη τιμής για τους χαμένους του ξεριζωμού,

της ανταλλαγής, της προσφυγιάς. Απευθύναμε ενός λεπτού σιγή από όλους τους παρευρισκομένους με τον νου μας να τρέχει στην τίμηση αυτών και στην θύμηση αυτών χωρείς να ξεχαστούν από το μυαλό μας. Προσφυγικό Μνημείο ένα σημείο, αναφοράς, βλέποντάς το, να σου θυμίζει, την πορεία των παππούδων σου, τον προσφυγικό τους αγώνα της επιβίωσης, την ζωτανή και άσβεστη αγάπη στην μικρή γωνιά της ψυχής τους για την γενέτειρα πατρίδα τους, για την δύναμη της έκφρασης ότι είμαστε πρόσφυγες απόγονοι μιας ράτσας Ελληνικής που πάλεψε, δημιούργησε, επιβίωσε μέσα στα βάθη της Μικράς Ασίας.

Στο τέλος της επιμνημόσυνης δέησης και τα αποκαλυπτήρια του μνημείου ο Σύλλογος Καπαδοκών Νομού Καβάλας χόρεψε τραγούδια από την Καπαδοκία μπροστά από τον χώρο του μνημείου.

Ο θαυμασμός του κόσμου αξιοσημείωτος.

Ακολούθησε μικρή δεξίωση με γεύσεις και γλυκίσματα από την Καπαδοκία.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον κάθε έναν σας, και χαίρει στην εκτίμηση του συλλόγου μας, καθώς και στην μικρή μας κοινωνία, που με τον κάθε τρόπο σας μικρό ή μεγάλο βοηθήσατε για την πραγματοποίηση αυτού του **ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ** το πρόγραμμα που ακολου-

θήθηκε μαζί με την συμμετοχή των συλλόγων ήταν:

1) ΠΕΜΠΤΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004

- Άφιξη - καλωσόρισμα των Συλλόγων από όλη την Ελλάδα.
- Ενημέρωση - τακτοποίηση διαμονή των Συλλόγων.
- Βραδινή γνωριμία με την Κόνιτσα

2) ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004

- Επίσκεψη στο Καλπάκι Πολεμικό Μουσείο.
- Επίσκεψη στα Ιωάννινα στο μουσείο του Βρέλη, Κάστρο, Βυζαντινό, Λαογραφικό Μουσείο Νησάκι. Μώλος Ιωαννίνων
- Επιστροφή γύρισμα από τον Εθνικό Δρυμό ΒΙΚΟΥ - ΑΩΟΥ.
- Επίσκεψη στην ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟ ΜΙΟΥ - Χαράδρα ΑΩΟΥ.

3) ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004

- Επιμνημόσυνη δέηση από τον σεβασμιότατο κ. ΑΝΔΡΕΑ προς τους αείμνηστους πρόσφυγες.
- Αποκαλυπτήρια Μνημείου Καπαδοκών Κόνιτσας.
- Μικρή δεξίωση με Καπαδοκικές γεύσεις.
- Μικρή περιήγηση στην περιοχή γέφυρα Αώου Κόνιτσας

4) ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004

- Αναχώρηση - Αποχαιρετισμό των νέων

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ

ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΗ ΡΑΓΓΑ

ΣΑΝ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για την αυτοπροστασία μου, για μια ασφαλή και ποιοτική ζωή και για το ξετύλιγμα όλων, πολυεδρικά, των δραστηριοτήτων μου και την πραγμάτωσή τους, είναι φυσικό να μην έχω ακόμη μεγάλη πείρα. Εντούτοις έχω βασικές εμπειρίες, θεμελιακές γνώσεις, ισχυρή βούληση και έφεση άμυνας και αντίστασης για να προφυλάγομαι από φανερά επικίνδυνους ανθρώπους και από ύπουλους καλοθελητές γνωστούς και φίλους. Έχω ικανά «αντισώματα» για ν' αποδιώχνω και τα βλαβερά και τα θανατηφόρα δηλητήρια για το σώμα, όπως και για ν' αποκρούω τα σκάρτα, τα ύπουλα και τα θανατογόνα στο πνεύμα.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Προσέχω στις κινήσεις μου και φυλάγομαι από τους τσαντάκηδες, τους μηχανάκηδες, τους βαποράκηδες και τους γιωταχηδάκηδες. Σε τυχόν ερημικά μέρη αποφεύγω να είμαι μόνη. Τις νύχτες επιδιώκω να κινούμαι με σίγουρη παρέα. Στον ανελκυστήρα (ασανσέρ) προσέχω πολύ πριν ανοίξω την πόρτα και πίσω μου ελέγχω την εξώπορτα της πολυκατοικίας.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Ελέγχω αυστηρά ποιες θα είναι οι παρέες μου και ιδιαίτερα ποιοί θα είναι οι φίλοι μου και οι φίλες μου. Τη γελοιότητα δεν την ανέχομαι. Η σοβαροφάνεια είναι ψεύτικο ένδυμα. Ο ψευτομοντερνισμός και ο «συρμός» είναι ξεπεσμός. Το μοντέρνο, το αληθινά καινούριο, το έξυπνο χιούμορ, η σοβαρότητα στη σκέψη και στην πράξη είν' αρετές δυναμογόνες.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Δεν είμαι καχύποπτη. Όμως, εκτιμώντας την πραγματικότητα, κρίνω αναγκαίο νάχω τα μάτια ανοιχτά προς όλες τις κατευθύνσεις, μήπως, τυχόν πέσει στην κόκα-κόλα που πίνω υπνωτικό ή «σκόνη» και στο ζαχαροπλαστείο, και στο σπίτι που θα επισκεφτώ, και στο σπίτι μου που θα δεχτώ. Δυστυχώς, γιατί είμαι κοπέλλα και νεαρή !!!

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Για την υγεία μου δεν αμελώ. Έγκαιρα πάω στο γιατρό και ό,τι είναι απόλυτο (που μόνο η προφύλαξη σε σώζει) βαθύτατα το κατανοώ και το εφαρμόζω. ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ! Ονομά-

ζεται και ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΟ. Το αναγκαίο δεν είναι πάντα ευχάριστο ...

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Η διατροφή μου είναι κανονική. Τρώγω απ' όλα και επιμένω στην ποικιλία. Μαζί με την ποικιλία στα κύρια φαγητά, γνωρίζω πολύ καλά τη μεγάλη σημασία που έχουν, συνοδευτικά, τα χορταρικά, τα λαχανικά και τα φρούτα για την υγεία και την ομορφιά. Φρούτα! Βιταμίνες μαζί με τις πρωτεΐνες. Δεν πίνω, δεν κάνω κατάχρηση στα οίνοπνευματώδη. Δεν καπνίζω. Ντρέπομαι σαν πολιτισμένος άνθρωπος, να ρουφάω καπνό στα σπλάχνα μου και να βγάζω καπνό από το στόμα κι' από τη μύτη. Στο μακρινό μέλλον θα ρωτούν οι άνθρωποι, τί ΟΝ ήταν αυτός ο προγονός μας που έβγαζε καπνό από τη μύτη κι' από το στόμα!!!

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ

Η καθαριότητα είναι υγεία, ομορφιά, πολιτισμός και «μισή αρχοντιά». Είν' όμως αναγκαιότατη κι η «καθαριότητα» του μυαλού, της σκέψης, της ψυχής. Δεν τρέχω στα ποδόσφαιρα, στα γήπεδα της κλωτσιάς, στο θεοπροσκύνημα της Πατούσας, στο χουλιγκανισμό, στο ΝΕΟ ΟΠΙΟ, με το οποίο οι ισχυροί κι' οι κυβερνήτες ναρκώνουν το πνεύμα

και λερώνουν τη σκέψη των λαών. Δε συνοστίζομαι στις μεγάλες απάτες που συνειδητά οργανώνουν οι ρασοφόροι με τις πλάτες των ισχυρών για το ΔΗΘΕΝ άγιο φως και τις ΔΗΘΕΝ θαυματουργές εικόνες, που δακρύζουν κι' άλλες τέτοιες ψευτιές και γελοιότητες. Λυπούμαι βαθιά για τους αφελείς, τους ξεγελασμένους κι' ανήξερους, που τρέχουν σ' αυτές τις φρικαλέες απάτες.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

Αποφεύγω να κινούμαι μόνη μου με ταξί, γιατί δεν ξέρω αν θα μου τύχει να μη με πάει στον προορισμό μου. Δεν ταξιδεύω με γιωταχί, που οδηγούν φίλοι μου νεαροί ή νεαρές, γιατί δεν έχουν ακόμη πείρα στην οδήγηση. Τα προσέχω αυτά όσο είναι μπορετό, γιατί είναι επικίνδυνα. Δεν κάνω απερισκεψίες. Σκέφτομαι και συζητώ το κάθε τί με τον εαυτό μου. Μακριά βέβαια από κάθε σχολαστικισμό. Αποφεύγω τα κλαμπ κι' όλα τα «κλαμπάδικα». Αποστρέφομαι τα Σκυλάδικα. Πισωδρομικοί και παρακμιακοί δεν είναι εκείνοι που τα αποφεύγουν αλλά αυτοί που ρέπουν προς τα τέτοια. Προτιμώ, όσο μου επιτρέπουν τα οικονομικά μου, το θέατρο ποιότητας, τον καλό κινηματογράφο, την ωραία μουσική, που αποτελούν μόρφωση, καλλιέργεια και

συνάμα ανώτερη ψυχαγωγία και διασκέδαση. Κυνηγώ το καλό βιβλίο. Είναι το καλύτερο εργαλείο της αυτομόρφωσης. Διαβάζω πολύ και μελετώ συστηματικά.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ

Η ελευθερία σε θέλει και αυτόβουλο και υπεύθυνο. Ένας μεγάλος φιλόσοφος επαναστάτης είπε πως «η ελευθερία είναι η ουσία του ανθρώπου». Κι' ένας απ' τους μεγάλους Έλληνες ποιητές μας τόνισε ότι «θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία». Ναι. Γιατί δε χαρίζεται. Καταχτιέται με αγώνες και θυσίες. Έτσι πρωτοδίδαξε απ' τον Καύκασο ο Προμηθέας Δεσμώτης. Έτσι διαλάλησε στη δουλοκτητική Αυτοκρατορία της Ρώμης ο Σπάρτακος. Έτσι αντιλάλησε από την Αλαμάννα ο Αθανάσιος Διάκος. Κι' έτσι άστραψε και βρόντησε απ' τις κορφές του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ, της Εθνικής Αντίστασης, ο Άρης Βελουχιώτης.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

Έχω πάντα προσανατολισμό μου τα μεγάλα ιδανικά τ' ανθρώπου, διαμορφωνόμενα στο διάβα της ιστορίας σε βάθος και σε πλάτος, σπειροειδώς ανελλισσόμενα και σε τόπο και χρόνο, κάθε φορά, συγκεκριμενοποιούμενα: την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, την κοινωνική ισότητα,

την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, την κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση, την κοινωνία χωρίς δυνατότητα εκμετάλλευσης. Αυτά πραγματώνονται μόνο με μια αληθινή πολιτική, νομική, κοινωνική, οικονομική δημοκρατία, με μια πραγματική λαοκρατία. Όχι, πλουτοκρατία. Ούτε οχλοκρατία. Μόνο μέσα σε τέτοια πλαίσια πολιτικά, νομικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, ηθικά, μορφωτικά, εξανθρωπιστικά, δημιουργούνται οι υποδομές, οι προϋποθέσεις τα απέραντα κοινωνικά θερμοκήπια, όπου καλλιεργούνται, γονιμοποιούνται, φυτρώνουν, δεντρίζουν, χιλιοπολυκλαδίζουν, ανθίζουν και καρποφορούνε, πάντα ζωντανά και σ' ανοδική πορεία, τα πιο τρανά ιδανικά της ανθρωπότητας για τη δημιουργία, την προκοπή και την ευημερία: Η αλήθεια, η ανθρωπιά, η ομορφιά!!

ΛΟΓΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ

Η συνέπεια σε αρχές και ιδανικά, που κρατούν τον άνθρωπο όρθιο και ακέραιο, δεν είναι μόνο επιθυμία μου. Είναι μια κεντρική μου θέση. Είναι αγώνας και βίωμα. Δε λησμονώ το Γληνό, το μεγάλο παιδαγωγό, που διδάσκει ότι «ο μόνος τρόπος, για να ζήσει και να πεθάνει κανείς σαν άνθρωπος, είναι να ζήσει και να

πεθάνει για ένα ιδανικό».

ΛΟΓΟΣ ΕΝΤΕΚΑΤΟΣ

Στην προσωπική μου στάση και στην κοινωνική μου δράση έχω θεμελιακό μου νόμο ηθικό και ιδεολογικό, τη μεγάλη ρήση του μεγάλου Μαρξ «Ένας άγιος σκοπός, που χρειάζεται άτιμα μέσα, είναι άτιμος σκοπός». Είναι ακριβώς το αντίθετο της ανίερης «Ιερής Εξέτασης» και του Μακιαβελισμού «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Τα άτιμα μέσα ατιμάζουν και εξαχρειώνουν και τον πιο άγιο σκοπό, που εκ προοιμίου άλλωστε είναι άτιμος, αφού χρειάζεται άτιμα μέσα. Ο τίμιος σκοπός, για την πραγμάτωσή του, απαιτεί και τίμια μέσα.

ΛΟΓΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ

Σέβομαι τον εαυτό μου και κρατώ ψηλά την αξιοπρέπεια μου. Γι' αυτό σέβομαι ανάλογα και τον καθένα,

χωρίς να παραιτούμαι από κανένα δικαίωμα μου. Αξιώνω σεβασμό από τον καθένα που συναναστρέφομαι ή συνεργάζομαι. Μέτρο στη συντροφιά και στη συνεργασία έχω τον αλληλοσεβασμό και την ισοτιμία. Δεν επιτρέπω να θίγουν την προσωπικότητα μου, την αξιοπρέπεια μου, την περηφάνεια μου. Δε δέχομαι επιβολή ιδεών από κανένα. Δέχομαι ιδέες που θα βρω εγώ σωστές στις ελεύθερες συζητήσεις με τους συνανθρώπους μου, στη ζωή και στις μελέτες μου.

ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όλα, όσα ελεύθερα και κριτικά ενστερνίζομαι, βρίσκονται και στο βίωμα αλλά και στο «δέον γενέσθαι». Δοκιμάζονται όμως και κρίνονται στο συνεχές «γίγνεσθαι» και στο «πράττειν».

Για την αντιγραφή

Σωκράτης Ράγγας

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: (0655) 24567
FAX: (06550) 24568

“Ο ΑΓΙΑΣΜΕΝΟΣ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Ιωάννης Γ. Παπαϊωάννου

Ο Πλάτανος!

Δένδρο περήφανο, δένδρο αγέραστο, δένδρο πολυτραγουδισμένο με χαρούμενα και πονεμένα λόγια.

Δένδρο συνδεδεμένο με ιστορικά γεγονότα, με θρύλους. Δένδρο σημαδιακό από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα.

Στο κάθε ελληνικό χωριό, γιατί όχι και στις πόλεις, αλλά και σε κάθε ιστορικό και θρησκευτικό μνημείο, την πρώτη θέση κατέχει ο πλάτανος.

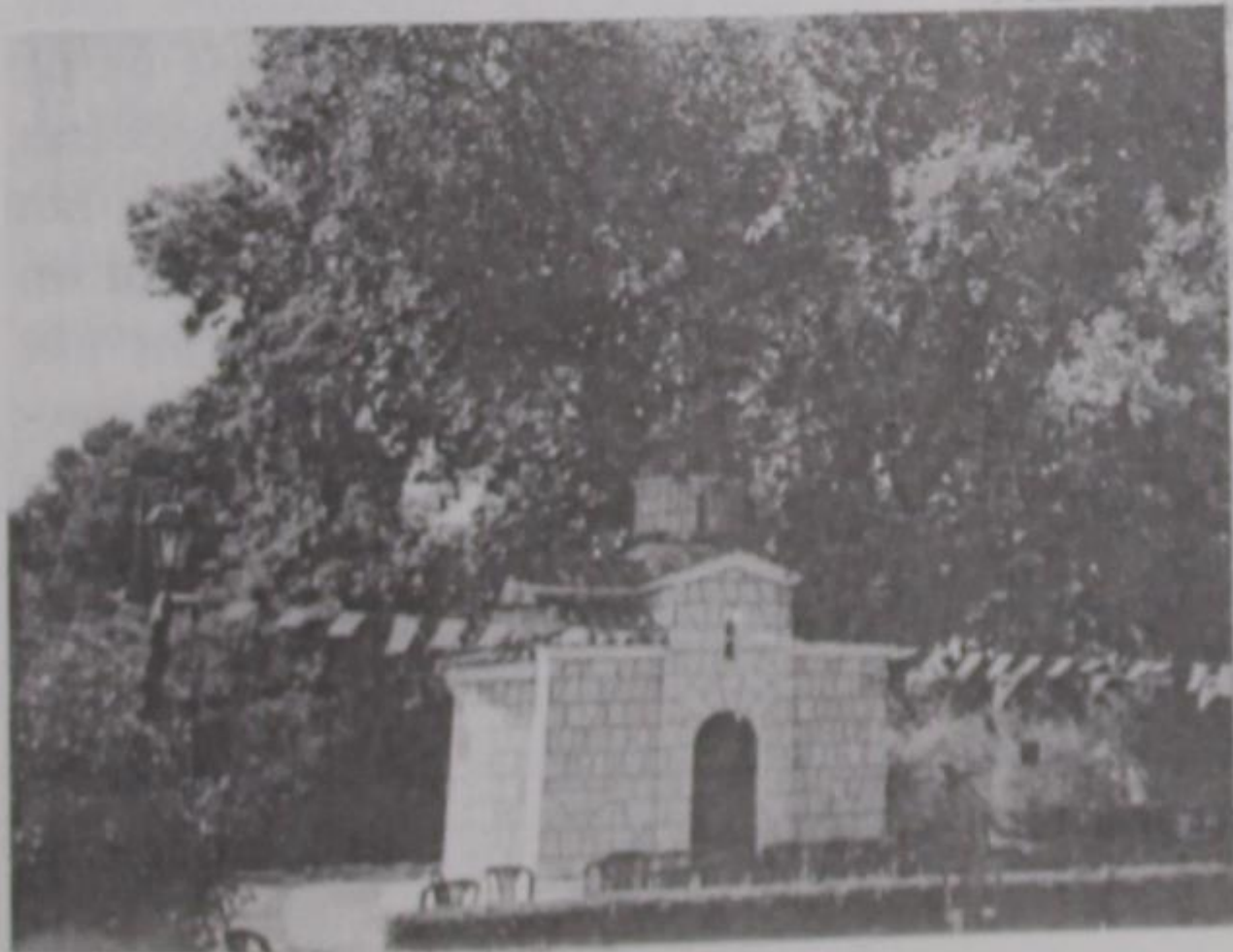
Όμως ο πλάτανος που βρίσκεται στο Αγρίνιο απέναντι από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, εκεί που το εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννου του εκ Κονίτσης ακουμπάει το κορμί του, έχει τη δική του ιστορία και ενδιαφέρει κυρίως τους Αγρινιώτες, τους Κονιτσιώτες, αλλά και όσους έ-

χουν σχέση με το Αγρίνιο και την Κόνιτσα, αλλά και όλους τους Έλληνες και τους χριστιανούς.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο που στις 23 Σεπτεμβρίου φέτος (2004), την ημέρα που η Εκκλησία μας εορτάζει τη μνήμη του νεομάρτυρος Αγίου Ιωάννου του εκ Κονίτσης και εν Βραχωρίω μαρτυρήσαντος, να βρεθώ στο Αγρίνιο και να πάω να προσκυνήσω εκεί στον ποτισμένο με το αίμα του Αγίου, πλάτανο!

Συνήθως την ημέρα αυτή βρισκόμουν στην Κόνιτσα, την πατρίδα του νεομάρτυρος Αγίου Ιωάννου, αφ' ης καθιερώθη υπό του μακαριστού κυρού Σεβαστιανού, Μητροπολίτου Κονίτσης, ο επανεορτασμός του Αγίου.

Μάλιστα στάθηκα κάτω απ' αυτόν τον πλάτανο αρκετή ώρα, όπου συγκινημένος, αφ' ενός, καθώς σκεπτόμουν τις τελευταίες φοβερές στιγμές που πέρασε ο νεαρός Ιωάννης στις 23 Σεπτεμβρίου του 1814 εδώ κάτω από τον θεόρατο τώρα τούτο πλάτανο - τότε ήτανε νεαρός κι ο πλάτανος-, όταν οι αλλόπιστοι Τούρκοι με απερίγραπτη μανία και αγριότητα, χειροπόδαρα δεμένο καθώς είχανε τον Άγιο, τον πίεζαν και ασταμάτητα τον βασάνιζαν για να επανέλθει στην

προτέρα του πίστη, και την ψυχική γαλήνη με την οποία ο Άγιος Ιωάννης αντιμετώπιζε όλα τα βασανιστήρια μέχρι και του αποκεφαλισμού του. Κι ο πλάτανος όλα τα έβλεπε και βαθιά συμπονούσε, αλλά να μιλήσει δεν μπορούσε, μόνο τα φύλλα του τρεμουλιαστά κουνούσε!

Και αφ' ετέρου, τώρα που βλέπω τον κόσμο και προπαντός τα παιδιά των Δημοτικών Σχολείων της ενορίας του Αγίου Δημητρίου, με πόση κατάνυξη προσέρχονται να προσκυνήσουν την εικόνα του νεομάρτυρος Αγίου στο εκκλησάκι κάτω από τούτον τον πλάτανο και με πόσο σεβασμό κατόπιν χαιρετούνε τον παριστάμενο εφημέριο π. Κωνσταντίνο, μάλιστα κάποια από τα παιδιά αυτά πριν ασπασθούν το χέρι του, του έλεγαν "Γειά σ' πάτερ". Μου άρεσε πολύ αυτός ο πηγαίος και ανεπιτήδευτος χαιρετισμός τους!

Κι ο πλάτανος, ο γηρασμένος σήμερα πλάτανος, πάλι όλα τα βλέπει και πάλι δεν μιλάει μόνο χαρούμενα τώρα ξανά κουνάει τα φύλλα του, σαν να μας λέει με το θρόϊσμά του: "Τα είδα όλα. Είδα τις βάνουσες σκηνές, είδα την άγρια μορφή του δημίου την ώρα που με το γιαταγάκι του έκοβε την κεφαλή του να πέφτει κάτω. Είδα το αίμα που έτρεχε σαν βρύση στο έδαφος κι αμέσως με τις ρίζες μου το απορρόφησα, να μην προλάβουν οι φονιάδες να το πατήσουν και το μαγαρίσουν. Το έχω μέσα στο κορμί μου, το κρατώ σαν φυλαχτό!

Άνθρωποι. Σεις αγαπημένα μου

παιδιά που σήμερα καθισμένα κάτω από τη σκιά μου ακούσατε τον "πάτερ" Κωνσταντίνο να σας λέει την ιστορία και το μαρτύριο του Αγίου Ιωάννου του εκ Κονίτσης κι εδώ, σε τούτον τον τόπο που τώρα βρίσκεσθε, μαρτυρήσαντος, είναι όλα αληθινά, γιατί τα είδα με τα μάτια μου, τα δικά μου τα μάτια!

Να έρχεσθε κάθε χρόνο τη μέρα τούτη, στις 23 Σεπτεμβρίου, να προσκυνάτε τον νεομάρτυρα Ιωάννη, αλλά και άλλες φορές να περνάτε, να κάνετε το σταυρό σας, ν' ανάβετε το κεράκι σας και να τον παρακαλείτε να σας βοηθάει στις δυσκολίες που θα έχετε στη ζωή σας.

Χαίρομαι πολύ όταν σας βλέπω κοντά μου, παίρνω κι εγώ δύναμη από σας και γίνομαι ψηλότερος, πλησιάζω τον ουρανό και βλέπω καθαρότερα τον άγιο!

Και τότε όλοι μαζί θα ψέλνουμε το απολυτίκιο του αγίου Ιωάννου, εγώ με το θρόϊσμα των φύλλων μου ή με τις κινήσεις των κλώνων μου, όταν δεν θάχω τα φύλλα και σεις με τις απαλές φωνές σας". Φαιδρύνεται λαμπρώς Κόνιτσα η πατρίς σου, και Κώμη η του Βραχωρίου επί τη σπηνήμη Ιωάννη πανεύφημε· της μεν γαρ πολίτης εγένου, της δε πολιούχος κατέστης και φρουρός· αλλά και πάσα η των πιστών εκκλησία αγάλλεται νέον σε πρέσβυν προς τον θεόν κτησαμένη, ην εν ειρήνη και ευσεβεία, ταις προς αυτόν ευπρόσδεκτος δεήσεσι διαφύλαπτε".

Η πετρελαϊκή κρίση

Συνέπειες και προοπτικές

Το πετρέλαιο ακριβαίνει. Η έκρηξη της τιμής του το τελευταίο διάστημα επιβαρύνει σημαντικά τους καταναλωτές αλλά κυρίως την παγκόσμια οικονομία αναστατώνοντας συγχρόνως τα χρηματιστήρια. Η κινητήρια αυτή δύναμη της παγκόσμιας ανάπτυξης δεν φαίνεται να εξαντλείται από πλευράς αποθεμάτων τουλάχιστον για τις επόμενες δεκαετίες. Οι ανάγκες όμως της οικονομίας για ενέργεια προς διατήρηση και ανάπτυξη της αυξάνουν συνεχώς με αποτέλεσμα να έχει ξεκινήσει από καιρό ένας άγριος αγώνας για την εξασφάλιση αποθεμάτων σε «μαύρο χρυσό».

Η ιστορία του πετρελαίου αρχίζει ουσιαστικά το έτος 1865 όταν ο έμπορος Τζών Ροκφέλλερ «κτύπησε» την πρώτη πηγή στην γενέτειρά του (την πολίχνη RITHOLE της Αμερικανικής Πολιτείας Πενσυλβάνια). Αυτό το γεγονός θεωρείται σήμερα σαν ρομαντικό επεισόδιο γιατί τότε δεν μπόρεσε να φανταστεί ούτε ο ίδιος, αλλά και όλη η ανθρωπότητα, την σημαντική σημασία της πρώτης αυτής ύλης. Η σπουδαιότητα του πετρελαίου στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών αποδεικνύεται στις ημέρες μας από το γεγονός ότι τα τρομοκρατικά χτυπήματα, οι διαμάχες ανάμεσα στα «καρτέλ» (πολυεθνικές

εταιρείες), οι τοπικοί πολέμοι και το «αντάρτικο» στις «καυτές» περιοχές του πλανήτη μας εκπορεύονται από την διαπάλη για τη διασφάλιση πηγών και αποθεμάτων του μαύρου χρυσού. Ο σήμερα διαξαγόμενος πόλεμος, κρυφός και φανερός, για το πετρέλαιο δίκαια χαρακτηρίζεται ένας αγώνας για το «αίμα του κόσμου». Το αγωνιώδες ερώτημα που απασχολεί μικρούς και μεγάλους είναι το τι θα γίνει αν κάποτε «στερέψει» η πρώτη αυτή ύλη. Θα ήταν τότε δυνατή η υποκατάστασή της από άλλο ενεργειακό φορέα ή θα περιέλθει σε βαθύτατη κρίση η παγκόσμια οικονομία;

Εφημερίδες και γενικά έντυπα με παγκόσμια κυκλοφορία και διεθνή απήχηση προειδοποιούν για τις απρόβλεπτες συνέπειες που θα έχει για την οικονομία η σταδιακή μείωση των παγκοσμίων αποθεμάτων σε αργό (ακατέργαστο) πετρέλαιο.

Βιομηχανικοί κολοσσοί έχουν αρχίσει να ανησυχούν τόσο για την αύξηση της τιμής του πετρελαίου όσο και για το ενδεχόμενο να καταστεί το καύσιμο αυτό παράγοντας υψηλού κινδύνου. Συγχρόνως όλοι φοβούνται ότι στο άμεσο μέλλον θα ξεκινήσει μία αιματηρή και βάρβαρη σε σκληρότητα διαμάχη ανάμεσα στις

μεγάλες βιομηχανικά χώρες (στις ΗΠΑ, Ευρώπη και Ασία) για τη διασφάλιση των αναγκών τους σε πετρέλαιο τις επόμενες δεκαετίες. Γιατί πέρα από τις γνωστές αμερικανικές, ευρωπαϊκές και ιαπωνικές βιομηχανίες οι αφυπνιζόμενοι από καιρό πληθυσμιακοί κολοσσοί, όπως η Κίνα και οι Ινδίες έχουν ανεβάσει κατακόρυφα τις ανάγκες τους σε πετρέλαιο. Όταν σήμερα οι ΗΠΑ «κόπτονται» για τη διασφάλιση ελευθεριών «δυτικού τύπου» στο λαό του Ιράκ δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να αγωνίζονται πολεμικά για την απόκτηση των τεραστίων αποθεμάτων της χώρας αυτής σε πετρέλαιο. Σχετικά μάλιστα ο «ανθέλληνας» Χένρυ Κίσσιγκερ διεκήρυξε πρόσφατα ότι το πετρέλαιο είναι πολύ σημαντικό για τις ΗΠΑ ώστε αυτές να επιτρέψουν την διαχείρισή του στους Άραβες. Η «τυφλή» αμερικανική πολιτική στην περιοχή της Μ. Ανατολής έχει ξεσηκώσει όμως εναντίον τους τον ισλαμικό κόσμο.

Οι ΗΠΑ δεν εμπιστεύονται πλέον τον πάλαι ποτέ «κολλητιό» τους σύμμαχο και προμηθευτή πετρελαίου, δηλ. την Σαουδική Αραβία, γιατί εκεί κλονίζεται επικίνδυνα ο βασιλικός οίκος των Σαούντ. Δεν παραβλέπουν συγχρόνως και το γεγονός ότι από τους 19 τρομοκράτες που προκάλεσαν στις 11 Σεπτεμβρίου 2001 την κατάρρευση των διδύμων πύργων του

Παγκόσμιου Εμπορικού Κέντρου στο Μανχάταν, οι 15 είχαν διαβατήριο Σαουδικής Αραβίας. Λαγωνικότων μεγάλων αμερικανικών εταιριών (BP, MOBIL, EXXON, TEXACO κλπ.) καθώς και πράκτορες της CIA «οργώνουν» κυριολεκτικά τον πλανήτη για την εξεύρεση και απόκτηση νέων πηγών πετρελαίου. Τέτοιες περιοχές εντοπίζονται κυρίως στην Κασπία Θάλασσα (Αζερμπαϊτζάν, Καζαχιστάν, κλ.), στην Ρωσία και την Δ. Αφρική. Η περίπτωση του Ιράκ ήταν για τους Αμερικάνους μία πρώτη και ικανοποιητική λύση προς την κατεύθυνση αυτή, γιατί η χώρα αυτή διαθέτει τεράστια αποθέματα σε πετρέλαιο. Οι ΗΠΑ δεν κατόρθωσαν όμως μέχρι σήμερα να «δαμάσουν» τη χώρα αυτή ώστε να εκμεταλλευτούν τη δυνατότητα αυτή. Τόσον η πεπαλαιωμένη τεχνική υποδομή των πετρελαιοπηγών, ελλατωματικό πλέγμα των αγωγών και διυλιστηρίων αφ' ενός και το συνεχιζόμενο «αντάρτικο» με τις δολιοφθορές, που έχουν περιορίσει πάρα πολύ τις διαθέσιμες ποσότητες πετρελαίου. Συγκεκριμένα επί εποχής Σαντάμ Χουσεϊν η παραγωγή ανέρχονταν σε 3,5 εκατομμύρια βαρέλια ημερησίως (ένα βαρέλι ισοδυναμεί με 159 λίτρα) τώρα δεν υπερβαίνει τα 2,2 εκατομμύρια.

Θα κατορθωθεί λοιπόν, κάτω από τις σημερινές συνθήκες και υφιστά-

μενες καταστάσεις να αντιμετωπισθεί η «δίψα» της παγκόσμιας παραγωγικής δυναμικότητας σε πετρέλαιο, ώστε να αποφευχθεί μία βαριά οικονομική κρίση; Σύμφωνα με τις προγνώσεις της Διεθνούς Επιτροπής Ενέργειας (που εδρεύει στο Παρίσι) οι καθημερινές ανάγκες σε αργό πετρέλαιο θα ανέλθουν φέτος σε 81 εκατομμύρια βαρέλια (παγκόσμια). Και οι ανάγκες αυτές αυξάνονται αλματωδώς. Αρκεί να φανταστεί κανείς ότι σύντομα η Κίνα θα απορροφά τις ίδιες ποσότητες πετρελαίου με τις ΗΠΑ χωρίς να παραβλέπουμε και την αυξημένη ζήτηση από μέρους της Ινδίας! Επίσης πρέπει να τονισθεί και το γεγονός ότι σήμερα 4 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν αυτοκίνητο, πασχίζουν όμως να αποκτήσουν τα επόμενα χρόνια!

Πολλοί ειδικοί υπολογίζουν ότι τα υπάρχοντα αποθέματα σε πετρέλαιο ανέρχονται σήμερα σε 200 δισεκατομμύρια βαρέλια, ποσότητα δηλαδή επαρκής για την κάλυψη των αναγκών τα επόμενα 40 χρόνια. Παρά την αισιόδοξη αυτή πρόβλεψη γεγονός παραμένει η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση με άμεση συνέπεια την αύξηση της τιμής. Η τάση αυτή εγείρει άμεσα και το ερώτημα αν το πετρέλαιο θα παραμείνει επί μακρόν «ανταγωνιστικό» σε σχέση με άλλες πηγές ενέργειας (φυσικό αέριο, κάρβουνο, πυρηνική ενέργεια κ. α.). Οι

μεγάλες πετρελαϊκές εταιρίες δεν επαναπαύονται στα σημερινά δεδομένα. Προετοιμάζονται πυρετωδώς για κάθε ενδεχόμενο, για τη ανάπτυξη και ενίσχυση των υποδομών που διαθέτουν σε πολλές περιοχές με στόχο την αύξηση της παραγωγής. Εταιρίες όπως η SHELL, BP και η Ρωσική GASPROM ενισχύουν τις υποδομές τους υπολογίζοντας ότι τα επόμενα 25 χρόνια θα απαιτηθούν επενδύσεις 3 τρισεκατομμυρίων δολαρίων για την κατασκευή εξεδρών και μηχανισμών εξορύξεως πετρελαίου, μεγάλων δεξαμενών αποθηκεύσεως αυτού και για την υγροποίηση του φυσικού αερίου και τέλος την κατασκευή χιλιάδων χιλιομέτρων αγωγών μεταφοράς.

Θα μπορέσει δηλαδή να αναδειχθεί ο 21^{ος} αιώνας ως η εποχή του φυσικού αερίου όπως υπήρξε ο 19^{ος} αιώνας για το αργό πετρέλαιο; Όπως όμως το INTERNET δεν υποκατέστησε την τηλεόραση και τις εφημερίδες, έτσι και το φυσικό αέριο ή το κάρβουνο δεν θα μπορέσουν να εκτοπίσουν το πετρέλαιο. Βέβαια αυτή η πρόβλεψη μένει να αποδειχθεί. Προς το παρόν οι προβληματισμοί παραμένουν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Δρ. Χημικός Μηχανικός
Τ. Σύμβουλος Υπουργείου
Βιομηχανίας και Ενέργειας

Βράβευση αριστούχων μαθητών

Στις 27 Οκτωβρίου 2004 στην τελετή απονομής των επαίνων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στους αριστούχους μαθητές του Γυμνασίου και του Ενιαίου Λυκείου Κόνιτσας Σχολικού έτους 2003-2004 απονεμήθηκαν στους μαθητές αυτούς και τα βραβεία του Κληροδοτήματος "Ηρακλή Γ. Παπαχρησιτίδη" για την αγορά βιβλίων. Κάθε μαθητής πήρε το ποσό των 142.00 ευρώ σε βιβλιάριο της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος. Οι αριστούχοι μαθητές που βραβεύτηκαν είναι οι εξής:

Από το Γυμνάσιο Κόνιτσας:

1. Ζώτου Γρηγορία, 2) Μπακογιάννη Όλγα, 3) Νίκου Βασίλειος, 4) Παπαδημητρίου Ευάγγελος, 5) Ράγγα Μαργαρίτα, 6) Σακκά Ελένη, 7) Σπανός Δημήτριος, 8) Τσάμη Γρηγορία, 9) Αγγέλη Τζουλιάννα, 10) Αντωνίου Μαρίνα, 11) Αποστόλη Ουρανία, 12) Βασάλου Ελένη, 13) Δερδέκη Ελένη, 14) Εξάρχου Ελένη, 15) Ηλίας Αγγέλης, 16) Κίτσιου Ερασμία, 17) Μίσσιου Αριστέα, 18) Μπάρκας Μιχαήλ, 19) Μπάρμπα Δέσποινα, 20) Νικολάου Γεωργία, 21) Νούτσος Στέφανος, 22) Ντάφλη Αλεξάνδρα, 23) Γρατσούνα Ειρήνη, 24) Ζαχαροπούλου Πανωραία, 25) Καλλιντέρη Μαρίνα, 26) Κρυστάλλη

Σοφία, 27) Μήτσιος Άγγελος, 28) Τσόλη Παναγιώτα και 29) Χατζνεφραιμίδου Μυρτώ.

Από το Ενιαίο Λύκειο Κόνιτσας

1) Γκάγκη Αικατερίνη, 2) Πασχάλη Αθηνά, 3) Κολιού Μαρία, 4) Τσιούτσιου Βάϊα, 5) Γκιοξάρης Βασίλειος, 6) Μπέμου Μαρία, 7) Γαϊτανίδης Ελευθέριος, 8) Τούσια Δήμητρα, 9) Τσάμη Νεκταρία, 10) Καλλιντέρη Ανδρομάχη, 11) Ζωγράφου Ηλέκτρα, 12) Γαργάλα Μαρίνα και 13) Καλλιντέρης Χρήστος.

Η Διαχειριστική Επιτροπή του κληροδοτήματος τους συγχαίρει και τους εύχεται να αριστεύουν πάντοτε στα Σχολεία και Πανεπιστήμια και γενικά σε όλα τα έργα τους.

Κατά το τρέχον έτος 2004 ενισχύθηκε οικονομικά από τα έσοδα του κληροδοτήματος για την αγορά ειδών ρουχισμού κλπ μετά την τέλεση του γάμου της η Ιωάννα Ευθ. Τζιάλλα, ορφανή Πατρός, με το ποσό των 2000,00 ευρώ.

Με την ευκαιρία αυτή ευχόμαστε να είναι αιωνία η μνήμη του αειμνήστου Ηρακλή Γ. Παπαχρησιτίδη. Ευχόμαστε επίσης το παράδειγμά του να το μιμηθούν και άλλοι.

Για τη Διαχειριστική Επιτροπή
Ιωάννης Μαλάμης

Αφιερωμένο στους Λουσιώτες

«Τα ζαγάρια τ' κεραιά...»

Κάποτε υπήρχε η Λυκόρραχη ή Λούψικο, ένα μικρό χωριό (για μας πελώριο), μία φωλιά από τις τόσες, μέσα στις δασωμένες αγκαλιές της Β. Πίνδου, στους πρόποδες της πάνω και κάτω Αρρένας, δίπλα στο Γράμμο: σε μιά δρασκειλιά μεταξύ της Ηπείρου και της Μακεδονίας.

Πέρασαν από τότε εξήντα χρόνια και ακούω ακόμα τη φωνή της Μήτραϊνας: "... Τώρα να δείτε τι θα σας κάνου... μ' αυτό το δαυλί θα σας κάψου..."

Αυτά κι άλλα πολλά κακά λόγια έλεγε οργισμένη η Μήτραϊνα, νύφη στα Φασουλαίικα απ' τους Νουτσαίους, και κρατώντας στο χέρι μιά τεράστια αναμμένη δάδα και στο άλλο, το δεξιό, ένα ξύλο από κρανιά πλησίαζε απειλητικά πάνω στο φράχτη που χώριζε την αυλή από τον κήπο που μέσα και απάνω στη μηλιά βρισκόμασταν εμείς, οι "μικροί λωποδύτες".

Οι μεγαλύτεροι, γύρω στα δέκα μας, είχαμε ανέβει πάνω στο δένδρο να μαζέψουμε μήλα και οι μικρότεροι κοντά στη βάση του κορμού να μαζεύουν ό,τι θα έπεφτε από πάνω. Καθώς για εκείνα τα χρόνια την κλεψιά τη θεωρούσαμε πράξη ηρωική

νιώθαμε σαν αειτοί πάνω στη μηλιά. Όμως οι από κάτω διαφώνησαν στη μοιρασιά κι ο αδικημένος δάγκασε τον άλλο κι εκείνος με τη σειρά του έβαλε τις φωνές που μες στην ήσυχη νύχτα ακούστηκαν σ' όλο το μαχαλά. Κάτι σκύλοι γαύγισαν κι η Μήτραϊνα μας πήρε χαμπάρι και βγήκε έξω, άγριο θεριό, να μας κατασπαράξει. Με τις τσέπες γεμάτες μήλα καταφέραμε να πηδήξουμε από το δέντρο, να το σκάσουμε και να χαθούμε μες στο σκοτάδι. Όμως οι δύο "μικροί" δεν τα κατάφεραν, κόλλησαν από το φόβο τους στη λάσπη του κήπου και φυσικά πιάστηκαν απ' τη Μήτραϊνα, και το σχέδιό μας χάλασε γιατί δεν μπορούσε ποτέ να υπολογισθεί το πρόβλημα του καυγά για τη μοιρασιά...

Κατά τα άλλα ήταν άριστο. Ήταν φθινόπωρο, η μέρα όλο και μικραίνε, σχολείο δεν είχαμε λόγω κατοχής και εμείς επιδινώμασταν σε κάθε είδους ζαβολιές. Σειρά λοιπόν είχε η μηλιά του Μήτρου Φασούλη. Το σχεδιάσαμε το πρωί με τ' άλλα παιδιά. Ο Μήτρος με τα παιδιά και τα σκυλιά θα ήταν στα κοπάδια. Είχαν πολλά γιδοπρόβατα και πήγαιναν κοντά σχεδόν όλη η οικογένεια. Στο σπίτι έμενε η Μητραϊνα για το ζύωμα, τον

κήπο κι άλλες δουλειές που δεν ήταν λίγες. Όμως κι αυτή, σα νύχτωνε, έπεφτε νωρίς για ύπνο για να ξεκουράσει το κορμί της. Έτσι βάλαμε στο “μάτι” τη μηλιά της και πολύ το καιρόμουνα εγώ γιατί θα έπαιρνα εκδίκηση απ’ το δάγκωμα που μου είχε κάνει στο πόδι μου ο σκύλος τους ο Λιούφτας.

Σα νύχτωσε για καλά, είπαμε στους “μικρούς” να πάνε σπίτι τους κι εμείς θα τους πηγαίναμε μετά την επιχείρηση μήλα. Εκείνοι όμως θέλανε να μείνουν μαζί μας κι έτσι τους βάλαμε κάτω από τη μηλιά. Όμως τα κερατόπαιδα “τα χάλασαν” στη μοιρασιά κι άρχισαν να καυγαδίζουν και να φωνάζουν και να χαλάσει ο κόσμος και να ανοίξει η πόρτα και να βγει από μέσα, αληθινό θηρίο, με το δαδί αναμένο και να φωνάζει: “... Αχ!... ζαγάρια τ’ κερατά... που θα μ’

πάτε... θα σας σιάξου ιγώ...” και όρμησε κατά το φράχτη που ήταν κοντά το δέντρο που απάνω ήμασταν εμείς για να κλέψουμε μήλα.

Οι μικροί όμηροι μαρτύρησαν κι εμάς που καταφέραμε και ξεφύγαμε απ’ τα χέρια της Μήτραινας.

Εγώ δεν πήγα σπίτι μου... Καταφυγή μου σε όλες τις δυσκολίες ήταν η κάκο-Παναγιώταινα...

Αλαφρύ στ’ αλήθεια νάναι το χώμα που σκεπάζει τους προγόνους μας. Ζούνε στη σκέψη μας, κυκλοφορούν πάνω από τα χαλάσματα του έρημου πια χωριού μας που τόσες χαρές μα και τόσες πίκρες μας έδωσε, που όμως το αγαπάμε και σε μικρή ανάμνηση τούτα γράφω εγώ ο ονειροπαρμένος ταξιδευτής...

Κ. Α. Φασούλης
Πάτρα Σεπτέμβριος 2004

Μόλις κυκλοφόρησε:

Το νέο συγκλονιστικό έργο του
ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΑΛΑΜΑ
“ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΜΦΥΛΙΟΥ”

Έρευνα-μελέτη-ντοκουμέντα
σε 368 σελίδες. 12 τραγωδίες με
πλατύ κριτικό επίλογο.

- Γιώργος Γιαννούλης
- Διαμαντής (Γ. Αλεξάνδρου)
- Ένα μνημόσυνο για τον Άρη
- Η παργινόσκαλα Πρεβέζης
- Λώρενς (Κ. Αδριανός)
- Μαργαρίτα Μολυβάδα
- Τα αίτια του διχασμού και το τραγικό “Νταλαμάνι”
- Γιώργος Παπαγιάννης

- Παλιούρας (Θ. Ζαλοκώστα)
- Ντοκουμέντα από τη δίκη τη Πρίντζου και τα τελευταία λόγια ηρώων και μαρτύρων
- Η Λεωνόρα
- Το Κρυφό Αναρρωτήριο
- Κριτικός Επίλογος

Διεύθυνση συγγραφέα:
Ανεξαρτησίας 188
Γιάννινα Τ. Κ. 454 44
Τηλέφωνο και fax:
26510 22030

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2004 ΣΤΗ ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ**

Για 2η χρονιά φέτος η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ διοργάνωσε με απόλυτη επιτυχία τις πολιτιστικές εκδηλώσεις «ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2004» στη Δροσοπηγή.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2004

Μονοήμερη εκδρομή στην Πάργα και στις πηγές του Αχέροντα

Με τη συμμετοχή 46 συγχωριανών μας, πραγματοποιήθηκε και φέτος, μονοήμερη εκδρομή στην Πάργα και στις πηγές του Αχέροντα που άφησε σε όλους αξέχαστες αναμνήσεις. Με επιστολή τους οι αντιπρόσωποι της Αδελφότητας στο χωριό, Κ. Παπαδημητρίου και Ι. Λάρος, ευχαρίστησαν το Δ.Σ. για την επιτυχημένη αυτή πρωτοβουλία. Η Αδελφότητα υπόσχεται να κάνει θεσμό αυτή την πρωτοβουλία.

ΤΕΤΑΡΤΗ, 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

Με συμμετοχή όλων των συγχωριανών, πραγματοποιήθηκε στην κεντρική πλατεία του χωριού, κάτω από τον αιωνόβιο πλάτανο, μουσική βραδιά με έντεχνα λαϊκά και ρεμπέτικα τραγούδια. Το συγκρότημα της Μαριάννας Τζίμα

σκόρπισε κέφι και ικανοποίησε απόλυτα τους παρευρισκόμενους, που χόρευαν μέχρι τις πρωινές ώρες. Στην εκδήλωση παρευρίσκονταν Βουλευτές του Νομού, ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων, Δημοτικοί Σύμβουλοι και πολλοί συνδημότες. Η εκδήλωση αυτή χρηματοδοτήθηκε από το Δήμο Μαστοροχωρίων και συνδιοργανώθηκε με την Αδελφότητα.

ΠΕΜΠΤΗ, 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

Με πούλμαν που διέθεσε ο Δήμος Κόνιτσας, και με την συμμετοχή 22 συνολικά κοριτσιών και αγοριών του χωριού, πάνω από 18 χρονών, πραγματοποιήθηκε εκδρομή – επίσκεψη γνωριμίας στην Πυρσόγιαννη, έδρα του Δήμου Μαστοροχωρίων, στο Πάπιγκο και στον Βοιδομάτη.

Με αναχώρηση από την Δροσοπηγή, 8.00 η ώρα το πρωί, τους νεολαίους υποδέχθηκε στο Δημαρχείο ο Δήμαρχος Κοσμάς Σδούκος. Ξεναγήθηκαν στους χώρους του Δημαρχείου και ο Δήμαρχος ενημέρωσε τους νεολαίους για την δραστηριότητα και τις πρωτοβουλίες που παίρνει ο Δήμος, και ειδικά, στην προσπάθεια υλοποίησης προγραμμάτων προστασίας και ανάδειξης του μνημειακού πλούτου της περιοχής. Στόχος, τόνισε ο Δήμαρχος με έμφαση, είναι ένα υψηλού βαθμού ποιοτικό έργο, με σεβασμό στην παράδοση και στους θεσμούς, στην ιστορία των κατασκευών, στην αισθητική και μνημειακή αξία στη λειτουργική τους αναγκαιότητα.

Στη συνέχεια έγινε ξενάγηση στο κτίριο του «Μουσείου Μαστόρων» και τα παιδιά με θαυμασμό σχολίασαν θετικά την προσπάθεια και την ποιοτική δουλειά που έγινε.

Ο Δήμαρχος προσέφερε καφέδες και αναψυκτικά στον ξενώνα του χωριού. Ενθουσιασμένα τα παιδιά ευχαρίστησαν το Δήμαρχο και τον Πάρεδρο της Πυρσόγιαννης, Βατσαλή Μιχάλη, και το πούλμαν αναχώρησε για το Πάπιγκο. Εκεί έγινε ξενάγηση στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης καθώς και στα αξιοθέατα του χωριού.

Το φαγητό στην ταβέρνα δίπλα στο Βοιδομάτη, έδωσε την ευκαιρία για πολλές συζητήσεις και αλληλογνωριμία των παιδιών.

Με πολλές, καλές αναμνήσεις και με τραγούδια η εκδρομή τελείωσε με την επιστροφή στο χωριό στις 8.00 το βράδυ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

A) ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Κινητή μονάδα από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, όπου η Αδελφότητα διατηρεί μία από τις δύο Τράπεζες Αίματος που έχει δημιουργήσει, ήρθε στο χωριό μας και πραγματοποίησε και φέτος την ετήσια αιμοληψία, σε αίθουσα στο πρώην Νηπιαγωγείο. Συνολικά προσφέρθηκαν 17 φιάλες αίματος.

ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ:

1. ΜΑΚΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
2. ΖΙΩΓΑΣ ΠΑΥΛΟΣ
3. ΤΖΙΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
4. ΚΟΤΟΛΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
5. ΜΟΥΚΟΥΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
6. ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
7. ΜΟΥΚΟΥΛΗΣ ΚΗΡΥΚΑΣ
8. ΣΠΕΛΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
9. ΣΙΟΥΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
10. ΖΙΩΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΘΩΜΑ
11. ΤΖΙΜΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
12. ΣΠΕΛΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ
13. ΣΙΜΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
14. ΖΙΩΓΑ ΑΓΝΗ ΣΥΖ. ΘΩΜΑ
15. ΖΙΩΓΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ
16. ΚΟΤΟΛΟΥΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
17. ΒΑΣΙΛΟΥΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Υπήρξαν όμως και 8 συγχωριανές – οί μας που ενώ προσήλθαν στην αιμοδοσία κρίθηκε ότι δεν πρέπει να δώσουν αίμα για κάποιους λόγους.

1. ΣΠΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ
2. ΖΙΩΓΑ – ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
3. ΚΑΠΛΑΝΗ ΣΕΒΑΣΤΗ
4. ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΝΤΙΝΑ
5. ΚΟΤΟΛΟΥΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
6. ΤΣΟΓΚΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
7. ΤΖΙΜΟΥΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
8. ΛΕΚΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας συγχαίρει και ευχαριστεί θερμά τους συγχωριανούς μας, για αυτή την υψηλής ευαισθησίας και ανθρωπιάς εκδήλωση, και εύχεται αυτή η πρωτοβουλία τους να γίνει παράδειγμα προσφοράς και αλληλεγγύης σε όλους μας.

Β) ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν για 2η χρονιά οι αγώνες ανωμάλου δρόμου, που είχαν εκκίνηση και τερματισμό την κεντρική πλατεία του χωριού. Σε όλα τα παιδιά που συμμετείχαν δόθηκαν αναμνηστικές μπλούζες με το σήμα της Αδελφότητας καθώς και διπλώματα συμμετοχής. Στους τρεις πρώτους νικητές – τρεις απονεμήθηκαν κύπελλα και μετάλλια.

Στους αγώνες πήραν μέρος:

ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	1993
2. ΓΚΑΡΤΖΟΝΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ	1994
3. ΤΣΙΓΚΟΥΛΗ ΗΛΙΑΝΑ	1997
4. ΖΙΩΓΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	1993
5. ΜΑΚΡΗ ΙΩΑΝΝΑ	1996
6. ΣΑΛΟΜΙΔΗ ΑΝΝΑ	1998
7. ΡΕΠΠΑ ΙΩΑΝΝΑ	1998
8. ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	1996
9. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	1997
10. ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΑΡΙΑΔΝΗ	2000
11. ΠΑΤΛΑΚΑ ΜΑΡΙΑ	1999
12. ΜΟΥΚΟΥΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	2000

ΑΓΟΡΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1. ΜΑΚΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1993
2. ΖΙΩΓΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1993
3. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	1993
4. ΒΑΖΟΥΚΗΣ ΑΙΜΙΛΙΟΣ	1994
5. ΚΟΤΟΛΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1993
6. ΚΟΤΟΛΟΥΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	1996
7. ΛΕΚΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	1995
8. ΒΑΖΟΥΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	1996
9. ΖΩΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	1994
10. ΖΩΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1994
11. ΣΙΟΥΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	1992
12. ΒΑΖΟΥΚΗΣ ΘΩΜΑΣ	1997
13. ΣΠΕΛΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	1996
14. ΤΣΙΓΚΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1993
15. ΣΙΟΥΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	1997
16. ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΟΡΕΣΤΗΣ	1995
17. ΚΟΤΣΙΝΑΣ ΡΟΜΠΕΡΤ	1997
18. ΚΟΤΣΙΝΑΣ ΑΛΕΞΗΣ	1992
19. ΚΙΟΥΣΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	1998
20. ΚΙΟΥΣΟΓΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	1998
21. ΒΑΣΙΛΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΣ	1994
22. ΣΙΜΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ	1996
23. ΣΑΛΟΜΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	1994

ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΣΙΓΚΟΥΛΗ ΙΩΑΝΝΑ	1990
------------------	------

ΑΓΟΡΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	1991
--------------------	------

Γ) ΑΓΩΝΑΣ ΜΠΑΣΚΕΤ

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ - ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ 70 - 44

Στις 7.30 το απόγευμα, στο γήπεδο μπάσκετ, στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας, πραγματοποιήθηκε αγώνας μπάσκετ μεταξύ των ομάδων της Δροσοπηγής και του Κεφαλοχωρίου.

Ο αγώνας ήταν συναρπαστικός, αλλά η ομάδα της Δροσοπηγής πιο οργανωμένη και πιο επιθετική, κυριάρχησε στο παιχνίδι και κέρδισε τελικά με σκορ 70 - 44, χαρίζοντας μια λαμπρή νίκη αλλά και μεγάλη συγκίνηση στους συγχωριανούς μας, που είχαν κατακλύσει με την παρουσία τους το γήπεδο.

Οι συνθέσεις των ομάδων είχαν ως εξής:

Δροσοπηγή: Τσιλιμίγκας Ευάγγ., Μούτσης Ιωαν., Σίμος Ιωαν., Σπέλλας Κων/νος, Κατσέφτης Ιωαν., Μπαρκουζος Ηλίας, Ζιώγα Άρτεμις, Λέκκας Άγγελος, Τσιγκούλης Αχιλλέας, Καπλάνης Απόστολος

Κεφαλοχώρι: Νούτσος, Νούτσος Κ., Σδούκος, Φασούλης, Γιάχος, Νούτσος Σ., Καρανίκας

ΕΝΑΡΞΗ ΤΡΙΗΜΕΡΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΟΥ 15ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Το πανηγύρι στο χωριό μας είναι τριήμερο, γίνεται δε ομαδικά στην κεντρική πλατεία, κάτω από τον πλάτανο των 118 ετών, με τον ίδιο παραδοσιακό τρόπο χρόνια τώρα. Φέτος η παρουσία και της ντόπιας παραδοσιακής ορχήστρας του Πανουσάκου - Χριστόπουλου, έδωσε ένα επιπλέον χρώμα, ζωντάνεψε νοσταλγικά μνήμες και παλιές καλές στιγμές.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

A) Πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας στο Κοινοτικό Κατάστημα. Απολογισμός δράσης του Δ.Σ., τοποθέτηση μελών, προτάσεις και κριτικές αντάμωσαν σε ένα γόνιμο διάλογο. Καταγράφεται, ίσως για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια, μια ενεργητική παρουσία των μελών, ένα πραγματικό ενδιαφέρον για τα δρώμενα της Αδελφότητας και του χωριού γενικότερα και μια θέληση για συμμετοχή και προσφορά. Συμμετοχή 75 άτομα περίπου και η έλλειψη χώρου εμπόδιζε την παρουσία των αργοπορημένων. Πάντως, έστω και όρθιοι πολλοί έξω από την αίθουσα, πεισματικά ήθελαν να δηλώσουν την παρουσία τους.

B) Το πανηγύρι ξεκίνησε με το χορευτικό συγκρότημα των ανδρών. Μία ιδέα που ξεπήδησε βλέποντας παλιές φωτογραφίες, τις παλιές παρέες και τον τρόπο που γλεντούσαν.

Επτά άνδρες, ντυμένοι με παραδοσιακές στολές, με συνοδεία της ορχήστρας, μπαίνουν από τον προαύλιο χώρο της εκκλησίας, στην πλατεία. Πωγωνίσιο (βαρύ), κοντούλα βλάχα, ζερμοτνό, λαμπαδούλες, τασιά, δερβέναγας και νασιλίτσα, χόρεψαν με τη σειρά οι:

ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
 ΔΗΜΟΚΑΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ
 ΚΑΤΣΙΩΤΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
 ΣΙΟΥΤΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
 ΤΖΙΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
 ΣΠΕΛΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
 ΣΙΟΥΤΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

και το κέφι δεν άργησε να ανάψει. Μικροί, Μεγάλοι, Γυναίκες και Άνδρες μπαίνουν στο χορό και το πανηγύρι ξεκίνησε και τράβηξε ίσα με το πρωί. 7 η ώρα ξημερώματα.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

Το πανηγύρι συνεχίζεται...

Τούτη τη μέρα, το συνηθίζουμε χρόνια τώρα με τη βοήθεια της Σταυρούλας Κουτρομπίνα.

Δύο χορευτικά συγκροτήματα, το παιδικό και το γυναικείο, δίνουν το γιορταστικό χρώμα, ζωντανεύουν την παράδοση και τα έθιμα, συγκινούν τους παππούδες και τους γονείς, δίνουν ελπιδοφόρο μήνυμα για το μέλλον.

Χόρεψαν παραδοσιακά τραγούδια, ζέσταναν την ατμόσφαιρα, και έδωσαν την σειρά του χορού, από σεβασμό και σύμφωνα με την ντόπια παράδοση, στους "Μεγαλύτερους" τιμώντας τους κόπους τους και την προσφορά τους στον τόπο.

Οι πιο ηλικιωμένοι λοιπόν ξεκίνησαν τον χορό και άλλοι νεότεροι ανέλαβαν στην συνέχεια να τον φθάσουν ίσα με την ανατολή του ήλιου. Στο παιδικό συγκρότημα συμμετείχαν 16 κορίτσια και αγόρια.

1. ΤΣΙΓΚΟΥΛΗ ΙΩΑΝΝΑ
2. ΜΑΚΡΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
3. ΖΩΤΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
4. ΜΑΚΡΗ ΙΩΑΝΝΑ
5. ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
6. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΘΑΝΟΣ
7. ΣΙΟΥΤΗΣ ΑΚΗΣ
8. ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΟΡΕΣΤΗΣ
9. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
10. ΖΙΩΓΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
11. ΓΚΑΡΤΖΟΝΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ
12. ΣΑΛΩΜΙΔΟΥ ΑΝΝΑ
13. ΣΙΟΥΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ
14. ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΑΡΙΑΔΝΗ
15. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
16. ΣΙΟΥΤΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

Στο εφηβικό συγκρότημα συμμετείχαν 9 κορίτσια.

1. ΖΙΩΓΑ ΑΡΤΕΜΙΣ
2. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΟΦΙΑ
3. ΖΙΩΓΑ ΣΟΦΙΑ
4. ΖΙΩΓΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
5. ΓΚΑΡΤΖΟΝΙΚΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
6. ΚΟΤΣΙΝΑ ΒΙΡΓΙΝΙΑ
7. ΣΙΜΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ
8. ΖΙΩΓΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
9. ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2004

Και το πανηγύρι ολοκληρώνεται.

Μετά την περσινή επιτυχημένη παρουσία της χορωδίας μας, και φέτος, πλαισιωμένη και με νέα πρόσωπα, με την καθοδήγηση της Θωμαής Κούτουλα μας τραγούδησαν παλιά τραγούδια.

Κάτω στα δασιά πλατάνια
Πολύ μικρός ορφάνεψα
Τρία καλά είναι στον ντουινιά
Μανουσάκια
Κοντούλα λεμονιά
Σεβντάς
Βασιλικέ πλατύφυλλε.

Είχαν ξεκινήσει όμως τραγουδώντας τραγούδια του γάμου και με την συνοδεία της μουσικής ορχήστρας παίρνοντας το νερό, με το στολισμένο «Κακάβι», από τη βρύση της «Χώρας».

Απρόσμενη αλλά και ευχάριστη έκπληξη για τους πολλούς, η εικόνα αυτή σκόρπισε ενθουσιασμό και φούντωσε το κέφι.

Και οι Καντσιώτες εξαντλώντας τις αντοχές τους αλλά και τις αντοχές της μουσικής ορχήστρας έφθασαν «παραδοσιακά» το χορό μέχρι αργά το πρωί. Ήθελαν φαίνεται έτσι να αποθηκεύσουν κέφι και κουράγιο ίσα με του χρόνου, στο επόμενο αντάμωμα, στο επόμενο πανηγύρι.

Στη χορωδία συμμετείχαν 6 γυναίκες και 6 άνδρες.

ΚΟΤΣΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ
ΚΑΘΑΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΖΙΩΓΑ ΑΓΓΕΛΑ
ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑ ΜΑΡΙΑ
ΚΑΠΛΑΝΗ ΣΕΒΑΣΤΗ
ΠΑΤΣΙΩΤΟΥ ΝΤΙΝΑ

ΚΑΘΑΡΙΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΖΙΩΓΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΖΙΜΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΣΙΟΥΤΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΟΤΣΙΝΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΖΙΩΓΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Και του χρόνου...

Για το Δ.Σ
Ο Πρόεδρος
Κοτολούλης Γιώργος

Μάνου Κατράκη 28 – 56533 Πολίχνη – Θεσσαλονίκη.
Τηλ. 2310587972 , 2310668055
www.drosopigi.com – email: info@drosopigi.com

ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

- Παραδοσιακή απόσταξη τσίπουρου • Γιορτές τσίπουρου
- Εορτή Ενόπλων Δυνάμεων • Τοπική Εθνική Γιορτή

Ο Νοέμβριος είναι μήνας χαράς και εορταστικών εκδηλώσεων για τους Μολυβδο/νούς. Από τις αρχές του μήνα, το παραδοσιακό αποστακτήριο του Αγρ. Συνεταιρισμού άρχισε δουλειά! Κάθε βράδυ οι χωριανοί και αρκετοί φίλοι - επισκέπτες μαζεύονται, δοκιμάζουν τους εκλεκτούς σπιτικούς μεζέδες και πίνουν το αγνό απόσταγμα του βαρελιού, το μεράκι του αμπελουργού. Είναι χαράς ευαγγέλια αυτές τις ημέρες για τους λιγοστούς εναπομείναντες κατοίκους του χωριού, αφού δίνεται η ευκαιρία σε πολλούς Μολυβδ/νούς από τα Γιάννενα, την Αθήνα και άλλες πόλεις να έρθουν στο χωριό και να συνεορτάσουν τις όμορφες βραδιές του Νοέμβρη.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού, σε συνεργασία με το Δήμο Κόνι-

τσας, καθιέρωσε πρωτότυπα τη γιορτή του τσίπουρου να γίνει σε τρία συνεχόμενα Σαββατόβραδα στην αίθουσα εκδηλώσεων του ενοικιασθέντος κοινοτικού ξενώνα με διαφορετική δημοτική ορχήστρα!

Έτσι λοιπόν στις 13 Νοέμβρη-Σαββατόβραδο με το δημοτικό συγκρότημα του εξαίρετου κλαρινίστα Κώστα Βέρδη έγινε τρικούβεργο γλέντι με εκλεκτούς μεζέδες που το κατάστημα είχε ετοιμάσει και στο οποίο συμμετείχαν όλοι σχεδόν οι κάτοικοι του χωριού και αρκετοί φίλοι - επισκέπτες.

Στις 20 του μήνα με το συγκρότημα του Μιχάλη Πανουσάκου, έγινε νέο γλέντι με καθαρά κονιτσιώτικο μουσικό χρώμα!

Στις 27 του ίδιου μήνα έκλεισαν οι εορταστικές τσιπουράδικες εκδηλώσεις με το συγκρότημα του Λευτέρη

Γιορτή τσίπουρου στη Μολυβδοσκεπάστη.

Γκιώκα.

Ο Βορειοπειρώτης καλλιτέχνης διασκέδασε μέχρι τις πρωϊνές ώρες τους πολυπληθείς επισκέπτες! Στις τελευταίες εκδηλώσεις συμμετείχαν και ο κ. Δήμαρχος Κόνιτσας με τη σύζυγό του, ο κ. Ρόμπολος Γιώργος με τη γυναίκα του, η εκλεκτή γλεντζέδικη παρέα της Δ.Ε.Υ.Α. Ιωαννίνων και πολλοί άλλοι φίλοι μας! ... Και στις τρεις αυτές εκδηλώσεις ο Αγρ. Συνεταιρισμός διέθεσε δωρεάν το τσίπουρο.

ΕΟΡΤΗ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ - ΤΟΠΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

Στις 21 Νοεμβρίου, ημέρα Κυριακή, γιορτάστηκε και πάλι στη Μολυβδοσκεπάσι η εορτή των Ενόπλων Δυνάμεων και η τοπική εθνική γιορτή της μάχης του στρατού μας κατά των ατάκτων οπισθοχωρούντων ιταλών, μια και εφέτος συνέπεσε απόλυτα η ημερομηνία. Στις 21 Νοεμβρίου 1940, ημέρα των Εισοδίων της Παναγίας μας, ο στρατός μας επέτυχε περιφανή νίκη κατά των ιταλικών δυνάμεων. Την ημέρα αυτή η Μολυβδοσκεπάσι την έχει καθιερώσει να εορτάζεται ως Τοπική Εθνική Γιορτή!...

Στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων του χωριού, μετά την θεία Λειτουργία, εψάλλει πανηγυρική Δοξολογία και ο καθηγητής Κοινωνιολογίας κ. Δάφνης Σπύρος εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας. Στην δοξολογία παρέστησαν: ο Αντιδήμαρχος κ. Λάκκας Χρυσόστομος, εκπροσωπών

τον Δήμαρχο Κόνιτσας, ο κ. Δ/τής του 583 τ.π. μετά των Αξιωματικών του, ο κ. Δ/τής του Τμήματος Συνοριακής Φύλαξης Κόνιτσας, ο κ. Δ/τής της Π.Υ. Κόνιτσας, εκπρόσωπος του κ. Δ/τή του Α.Τ. Κόνιτσας, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εφέδρων Αξ/κών Νομού Ιωαννίνων, ο Πρόεδρος της Τοπικής Επιτροπής Ν.Δ. Κόνιτσας, εκπρόσωπος της Εθνικής Αντίστασης, ο Επίτιμος Πρόεδρος της Αδελφότητας Μολυβδ/κών στην Αθήνα, οι τοπικές Αρχές και άπαντες οι κάτοικοι.

Στη συνέχεια οι επίσημοι μετά των κατοίκων, μετέβησαν στην πλατεία του Αγίου Ευσταθίου όπου υπάρχει το επιβλητικό Μνημείο των φονευθέντων κατά τη μάχη στρατιωτών, όπου εψάλλει τρισάγιο, έγινε προσκλητήριο νεκρών και κατάθεση στεφάνων από τους παραπάνω επισήμους και η όλη τελετή έληξε με τον Εθνικό Ύμνο. Τιμές σ' όλη την εκδήλωση απέδωσε στρατιωτικό άγημα του 583 τ.π.

Ο Σύλλογος, μετά τη λήξη της Τελετής, παρέθεσε δεξίωση στο αποστακτήριο του Συνεταιρισμού.

Απόστολος Στ. Ρισιάνης

Κατάθεση στεφάνων. Γιορτή των ενόπλων Δυνάμεων στη Μολυβδοσκεπάσι.

Πανηγυρικός 28η Οκτωβρίου

Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Είναι πάντα δύσκολο να δώσει κανείς με λόγια εκείνο που νιώθει στην ψυχή του. Χίλιες φορές πιο δύσκολο, όταν αυτό που νιώθει στην ψυχή του, είναι τόσο μεγάλο και τόσο δυνατό. Ακόμη πιο δύσκολο το κάνει η από άμβωνος εκφώνηση πανηγυρικού από τον πατέρα Ιωήλ που από το Θεό έχει χαρισμένη την τέχνη να ζωντανεύει το λόγο, που λαμπαδιάζει τον ίδιο.

Με δυσκολεύει πάρα πολύ το γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος των συνεορταστών μας τις μέρες της εποποιΐας του 40, τις έζησε πολεμώντας στα Αλβανικά βουνά ή κουβαλώντας πυρομαχικά στις βουνοκορφές της Πίνδου.

Πώς εγώ να τολμήσω να ζωντανέψω ξανά μπροστά τους με λόγια, αυτό το θεϊκό, που αυτοί κάνανε πράξη και ζωή;

Σήμερα για μένα είναι η μόνη μέρα που δεν μπορώ να κάνω ιστορία. Να κάνω ιστορία σήμερα 28 Οκτωβρίου; Να αραδιάσω ονόματα και χρονολογίες και βουνά και πολιτείες;

Να ζητήσω βοήθεια στους αριθμούς, στο τόσοι εμείς και τόσοι οι επιδρομείς, στο πόσα τα δικά μας

λιανοντούφεκα και πόσα τα δικά τους τανκς και κανόνια και βομβαρδιστικά;

Μα το 40 αγαπητοί μου εορταστές, δεν είναι μονάχα ιστορία. Κι ακόμη περισσότερο δεν είναι αριθμοί. Ίσα-ίσα. Αν κάτι πióτερο ξευτιλίστηκε, αν είναι κάτι που στους αιώνες δεν θα μπορέσει να ξεπλυθεί από τον περίγελο, είναι οι αριθμοί και η φθηνή λογική τους.

Δεν ήταν οι αριθμοί που ξεσήκωσαν τους κατοίκους της υπαίθρου και των πόλεων, τις γυναίκες της πόλης, του λόγγου και Πλακιώτισσες. Κάτι άλλο πρέπει να ήταν: άπιαστο. Πιστεύω πως ήταν αυτό που ονομάζουμε ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ.

Ήταν αυτό που δίδαξε τον κόσμο, πως η δύναμη δε βρίσκεται στους αριθμούς, μα στην ποιότητα.

Όχι στην ύλη, μα στο πνεύμα. Ήταν αυτό που εμπύχωσε την αποθαρρημένη ως τότε Ευρώπη, της εμφύσησε την μέχρι εσχάτων αντίσταση στη βία και με το αίμα των παιδιών της αντέστρεψε τις τύχες του πολέμου και τα σχέδια του εχθρού κι άλλαξε την πορεία της Ιστορίας.

28η Οκτωβρίου 1940! Ημέρα θριάμβου και δόξας για την Ελλάδα μας, χαραγμένη κατάβαθα στην ελ-

ληνική ψυχή. Ημέρα μνήμης και εθνικής περισυλλογής. Τα γεγονότα παραμένουν αλλά “το άρωμα της εποχής” εύκολα χάνεται και μάλιστα ύστερα από εξήντα τέσσερα χρόνια. Το παίρνει ο άνεμος του χρόνου. Και όμως όσο ο χρόνος μακραίνει από κείνη την εποχή, τόσο καλύτερη γίνεται η εκτίμηση και τόσο περισσότερο γιγαντώνεται ο ελληνικός θρίαμβος, απέναντι στους πανίσχυρους αντιπάλους.

Το έπος του 40 διέσχισε με ασύλληπτη ταχύτητα το φράγμα του θρύλου, έγινε τραγούδι, ποίημα, πεζογράφημα, παραμύθι. Δεν περίμενε την ιστορική έρευνα, η οποία πάντοτε έρχεται αργοπορημένα. Η καταξίωση του μεγαλειώδους γεγονότος δεν χρειαζόταν πειστήρια και αποδείξεις. Οι ηρωικές πράξεις υπήρξαν πυκνές και φορτισμένες συναισθηματικά! Ο αδυσώπητος χρόνος υποχώρησε, υποχώρησε μπροστά στη γενική συναίνεση. Ο κόσμος του 40, που πίστευε στο δίκιο του, που πολέμησε και νίκησε κάτω από τις ποιο αντίξοες συνθήκες, που τραγούδησε τη φρίκη του πολέμου, αυτός ο μοναδικός λαός, αναπέρωσε τις ελπίδες του ελεύθερου κόσμου για την τελική νίκη. Ελληνικό θαύμα!

Εκείνες λοιπόν τις μέρες του 40, που ο Ελληνικός στρατός δάμαζε

τον εχθρό και κατατρόπωνε τον παλό εισβολέα, μια ολόκληρη Ευρώπη βρισκόταν κιόλας στον τάφο. Έθνη τρισένδοξα, λαοί κραταιοί και μεγαλώνυμοι, θρύλοι που φάνταζαν περιλαμπροί ολόκληρους αιώνες, με πλούτο, επιστήμες, με εκατομμύρια μαχητές, τόνους σίδηρο και όπλα και μηχανήματα και οχυρωματικά έργα και γραμμές, που είχαν γίνει σύμβολα, μέσα σε λίγες μέρες όλα συντρίφτηκαν κι έγιναν στάχτη και ντροπή και αποκαΐδια.

Μόνο σε δυο εβδομάδες, ένα κουφάρι άψυχο η Πολωνία με 30 εκατ. κατοίκους. Οι Γάλλοι περήφανοι νικητές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου διαλυμένοι, ξευτιλισμένοι, οι πιο πολλοί τους απολέμητοι σέρνονται γλείφοντας τις μπότες των Ναζί. Η Νορβηγία παραδόθηκε, η Δανία δεν άντεξε ούτε για λίγες μέρες. Οι Τσέχοι προσκύνησαν χωρίς ν' ανοίξει μύτη. Η Ουγγαρία σύμμαχος. Και τα Βαλκάνια κι όσες ακόμη χώρες δεν είχαν μπει στου θανάτου το χορό. Ζητιάνευαν με θυμιατά και παρακάλια λίγη παράταση χαμοζωής.

Αυτή ήταν η Μεγάλη Ευρώπη εκείνες τις μέρες του 40.

Απανωθέ της απ' άκρο σε άκρο αίμα, φρίκη, θάνατοι. Τα πανίσχυρα κτήνη, οι επιδρομείς που είχαν κάνει το φόνο για σημαία τους και δόξα εθνική, οι ξεκοιλιαστές παιδιών,

οι σκληροί βασανιστές γερόντων, οι “καλλιπέχνες” που έφτιαχναν γάντια από δέρμα ανθρώπων, οι επιστήμονες που έφτιαχναν σαπούνια από ανθρώπινο λίπος, οι εμπνευστές των ανθρωποφούρνων του Νταχάου και του Μπούχενβαλντ, είχαν μετατρέψει την ένδοξη Ευρώπη σ’ ένα ποδοπατημένο σκουλήκι, σ’ ένα τίποτε. Οι εκφραστές, οι υπηρέτες της αιώνιας ντροπής της ανθρωπότητας, του Φασισμού, ο Μουσολίνι και ο Χίτλερ, η Ιταλία και η Γερμανία, καταδίκασαν τους λαούς σε θάνατο. Η μεν Ιταλία διακατεχόμενη από το Ρωμαϊκό σύνδρομο, ονειρευόταν τη Μεσόγειο για δική της θάλασσα και την Κρήτη ως ορμητήριο για την πραγματοποίηση του ονείρου της για επικράτηση στη Β. Αφρική. Η δε σύμμαχος Γερμανία, έλυσε με τον τρόπο αυτό τα οικονομικά της προβλήματα, θεμέλιωνε την καινούρια τάξη του κόσμου και ακόμη δε δεχόταν την Ελλάδα έξω από τον έλεγχό της, διότι ο χώρος της Ν.Α. εσχατιάς της Ευρώπης, ήταν γι’ αυτήν το εφιαλτήριο για την πραγματοποίηση των σχεδίων της.

Εκείνες τις ίδιες ώρες του ’40, λες και στο μεθύσι του φόνου την είχαν ξεχάσει, απόμεινε μια άκρη γης, που δεν είχε ακόμη προσκυνήσει. Μια άκρη ασήμαντης γης, μια χούφτα άνθρωποι, που οι μεγάλοι της

Ευρώπης δεν δέχονταν καν ν’ αναγνωρίσουν ως Ευρωπαίους.

Και τα προμηνύματα δεν άργησαν.

Χέρι δόλιο, απρόσμενο, αναπάντεχο, βέβηλο, την ώρα που στο ναό της Μεγαλόχαρης, στα όσια και τα ιερά της πίστης μας, εορταζόταν η εορτή της μνήμης της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, την ώρα ακριβώς της λειτουργίας και της προσευχής, στις 15 Αυγούστου του ’40 το πρωί, ο Ιταλικός Φασισμός, με χέρι χριστιανικό αμαύρωνε τη λαμπρότητα και την ιερότητα της ημέρας και προκαλούσε απρόκλητα τη χώρα μας.

Κι αφού προετοιμάστηκαν κατάλληλα, τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940 μες στο σκοτάδι της νύχτας καθώς ταιριάζει στους φονιάδες, έσπρωξαν στα σύνορά μας τις επίλεκτες στρατιωτικές δυνάμεις τους, τους Λύκους, τις Τζούλιες, τους Αλπίνους, τους Κένταυρους σ’ απάντηση για την επιστροφή της ύβρης για το παμό τελεσίγραφο από τον Κυβερνήτη της Ελλάδος, Ιωάννη Μεταξά.

Κι όταν η 28η Οκτωβρίου ξημέρωνε σε μια πανέμορφη λιακάδα, ο λαός της Αθήνας ξυπνούσε από τα ουρλιαχτά των σειρήνων. Κι οι σειρήνες αντί να τον τρομάξουν με τα ουρλιαχτά τους και τους δαιμονισμένους και διαπεραστικούς ήχους τους, που διαμηνούσαν προς τον ελ-

ληνικό λαό το πολεμικό προσκλητήριο και τη γενική επιστράτευση, νόμιζε αυτούς τους ήχους πολεμικά εμβατήρια, που προκαλούσαν παραλήρημα ενθουσιασμού και παράξενες μουσικές που κέντριζαν την αποφασιστικότητά του για τη νίκη, λες και ήταν τραγούδια γιορταστικά για χορούς και πανηγύρια.

Κάθε φορά που χτυπούσαν οι σειρήνες συναγερμό, καμιά δύναμη δε μπορούσε να κλείσει αυτό το λαό στα καταφύγια, που αντιμετώπιζε τον κίνδυνο της ζωής με περιφρόνηση προς το θάνατο.

Τα παιδιά της Ελλάδος, απ' όλες τις γωνιές της, ξεκινούν "με το χαμόγελο στα χείλη", για την ελληνοαλβανική μεθόριο, τρέχουν όσο πιο γρήγορα μπορούν να βοηθήσουν τους πρώτους, οι οποίοι έχουν ανατρέψει τον θρασύδειλο εισβολέα και τον έχουν κάνει να δοκιμάσει την αντοχή της ελληνικής ψυχής και τη δύναμη της λόγχης, την παρουσία της γυναίκας της Πίνδου και τις δυσκολίες των βουνών της Πίνδου.

Τούτη η Πίνδος δεν είναι βουνό, είναι Χάος! Ο Χειμώνας πάνω στ' αλβανικά βουνά ψυχρός και κρύος. Δεν έχω δει τέτοια λάσπη στη ζωή μου. Έβλεπε κανείς άντρες σκληροτράχηλους να πέφτουν πάνω στο χιόνι, με πόδια πρησμένα, κατάμαυρα. Κανείς δε γνώριζε ότι αυτό ήταν

προμήνυμα γάγγραινας, γράφει ο Ζαλοκώστας.

Κι ο Βρεπάκος για τη γυναίκα της Πίνδου:

*Κι οι μάνες τα κοφτά γκρεμνά
σαν Παναγιές τ' ανέβαιναν*

Με την ευχή στον ώμο τους

κατά το γιο πηγαίναν

*και τις αεροτραμπάλιζε ο άνεμος
φορτωμένες,*

κι έλυνε τα τσεμπέρια τους

κι έπαιρνε τα μαλλιά τους

κι έδερνε τα φουστάνια τους

και τις σπαθοκοπούσε.

Παρά το κρύο, τη λάσπη, το χιόνι, την πείνα, η ιδέα της σωτηρίας της πατρίδας θέρμαινε τις καρδιές των Πινδομάχων.

Αμυντικό τους όπλο: το Εθνικό Πιστεύω.

Επιθετικά τους όπλα: το θάρρος και της καρδιάς το πύρωμα.

Κι ευθύς στην Πίνδο η αντίσταση γίνεται επίθεση. Μέσα σε 10 μέρες οι Λύκοι κι οι Αλπίνοι τρομαγμένοι, τρικλίζουν και με μιας ορμούν προς τα πίσω, στο ντροπιασμένο δρόμο της φυγής.

Έτσι αρχίζει το έπος της Αλβανίας. Κι αυτή τη φορά άφθονο χύνεται στα πεδία των μαχών το ελληνικό αίμα για να γραφτούν οι ενδοξότερες σελίδες της παγκόσμιας ιστορίας.

Χύνεται για να νικήσει το ελεύθε-

ρο πνεύμα. Τα υπέροχα κατορθώματα, προκαλούν τον παγκόσμιο θαυμασμό.

Η ψυχή των Ελλήνων λούζεται στο ανέσπερο φως του πατριωτισμού. Σ' ένα ουράνιο φως μιας υπέρτατης εθνικής εξάρσεως, που καταυγάζει ολόκληρη την Οικουμένη, που φέρνει παρηγοριά κι ελπίδα στους σκλαβωμένους λαούς, που αναστηλώνει το φρόνημα των αδυνάτων και των απειλούμενων, που υπενθυμίζει σ' όλο τον κόσμο, ότι ο Ελληνισμός είναι το σύμβολο, γύρω από το οποίο θα αναδιπλώνεται η ανθρώπινη σκέψη και θα συνδέεται, θ' αδελφώνεται και θα καθοδηγείται το πνεύμα των ελεύθερων ανθρώπων.

Η πατρίδα μας, η Ελλάδα μας, βρέθηκε στο επίκεντρο της παγκόσμιας κοινής γνώμης και οι εκδηλώσεις θαυμασμού προέρχονταν όχι μόνο από συμμάχους πολιτικούς και επιφανείς στρατιωτικούς ηγέτες, από διαπρεπείς δημοσιογράφους και ανθρώπους του πνεύματος αλλά και από εχθρούς. Η τουρκική εφημερίδα ΙΚΔΑΜ στο φύλλο της 29ης Οκτωβρίου 1940 έγραφε. "Ζήτω η Ελλάς! Είμαστε υπερήφανοι γιατί έχουμε συμμαχία με ένα τέτοιο έθνος". Ο Χουσεΐν Τζαχίνι στην εφημερίδα "Γενή Σαμπάχ" έγραφε: "Αν η Ελλάς δεν απαντούσε στο παλιό τηλεσίγραφο με την αναγκαία τόλμη και δεν μαχόταν κατόπιν με η-

ρωισμό, που κατέπληξε τον κόσμο, ο παλιός στρατός θα έφθανε στα τουρκικά σύνορα και θα δοκίμαζε το ίδιο παιχνίδι και έναντίον της χώρας μας".

Ο άνανδρος επιδρομέας των 8 εκατομμυρίων λογχών γνωρίζει κι άλλο δρόμο. Ευτελής, ποταπός καθώς είναι, δεν διστάζει και δεν ντρέπεται να ζητήσει τη βοήθεια του Χίτλερ, για να μπορέσουν μαζί να καταβάλουν τους Έλληνες που μάχονται υπέρ βωμών και εστιών.

Οι μηχανοκίνητες μεραρχίες του Χίτλερ σε λίγο κατακλύζουν την Ελλάδα και η σημαία του αγκυλωτού σταυρού βεβήλωσε τον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, αφού προηγουμένως ο ελληνικός στρατός και λαός, σε μια έσχατη υπερένταση των δυνάμεών του έδωσε το απόθεμα της ανθρώπινης αντοχής. Αντιστάθηκε αλλά στο τέλος υπέκυψε.

Τα γεγονότα που ακολούθησαν είχαν αντίστροφη πορεία από την επιθυμητή. Από την εκτυφλωτική λάμψη των Ηπειρωτικών βουνών, ο λαός μας πέρασε στο πυκνό σκοτάδι της τριπλής κατοχής. Πείνασε, μάτωσε, σταυρώθηκε, αλλά δε γονάτισε. Δεν αισθάνθηκε ποτέ νικημένος. Γιατί, καθώς εύστοχα ειπώθηκε, υποδουλώνονται μόνο εκείνοι που αποδέχονται ψυχικά την ήττα. Ο ελληνικός λαός δεν την άξιζε και δεν την αποδέχτηκε ποτέ.

Κατοχή βαριά.

Σκοτεινή καταχνιά

Το φως έχει σβήσει από τα πρόσωπα

των ανθρώπων.

Η Αθήνα δε φαίνεται!

Η Ελλάδα δε φαίνεται!

Μ. Βρεπτάκος

Στην Ελλάδα όλοι πεινούν.

Τα παιδιά μοιάζουνε ολόγδια με
μικρούς ζωντανούς σκελετούς.

Το πετσί στο κορμάκι τους
τραβηγμένο, λες και θα σχιστεί
μόλις κουνηθεί.

Ι. Τσάτσου

Ο πόθος της ελευθερίας κατάκαιγε
την ψυχή του σκλάβου λαού μας.
Καρτερικά υφίσταται τις διώξεις, τις
φυλακίσεις, τα βασανιστήρια, τις εκτελέσεις,
την πείνα, τις στερήσεις
και συγχρόνως οργανώνει τις πόλεις
και τα χωριά το κίνημα της εθνικής
Αντίστασης.

Αγωνίστηκε εναντίον του κατακτητή,
ανατινάσσοντας αποθήκες πυρομαχικών,
αεροδρόμια, γέφυρες. Επικοινωνεί με τις
δυνάμεις των ελεύθερων εθνών,
που μάχονται εναντίον του κοινού
εχθρού. Προξενεί σημαντικές καταστροφές
και φέρνει τον εχθρό σε αμηχανία και σύγχυση.

Έτσι γράφτηκε και το έπος της Εθνικής
Αντίστασης στα βουνά και στους κάμπους,
στις πόλεις και τα χωριά, ένα έπος ισάξιο με την
κατά μέτωπο απόκρουση του επιδρομέα.

Ο λαός μας πλήρωσε με αίμα την Εθνική
Αντίσταση.

Τα χρυσά νιάτα θερίστηκαν από τα
εκτελεστικά αποσπάσματα του εχθρού.

Τα ελληνικά χωριά ανασκάφτηκαν
και μεταβλήθηκαν σε σωρούς ερειπίων.

Όμως, χάρη σ' αυτόν τον αγώνα των
αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης,
άρχισε να γλυκοχαράζει η Νίκη. Ο
κατακτητής αναγκάστηκε να εγκαταλείψει
την Ελλάδα. Στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης
υψώνεται και πάλι η γαλανόλευκη.

Τι έγινε όμως την επαύριο της ακριβοπληρωμένης εκείνης νίκης;
Πού πήγαν οι θυσίες των Ελλήνων παλικαριών
της 28ης Οκτωβρίου 1940; Πόσο είναι σεβαστά
τα δικαιώματα του Ελληνισμού της Αλβανίας;
Γιατί η Κύπρος μπήκε στην Ε.Ε. ως ένα
κράτος με δυο κυβερνήσεις; Το Αιγαίο μας
γιατί παραβιάζεται νυχθημερόν;

Θα μου πείτε σε ποιους απευθύνονται
αυτές οι ερωτήσεις; Μα σε ποιους άλλους;
Στους ταγούς της Ε.Ε. που δικαιολογημένα
έχουν μια ευαισθησία για τα ανθρώπινα
δικαιώματα και το σεβασμό στις διαχρονικές
ηθικές αξίες.

Ρωτώ και ρωτάμε την ηγεσία της Αμερικής,
την κεκρηυγμένη δύναμη του κόσμου
κατά του φασισμού, του εθνικοσοσιαλισμού,
του κομμουνισμού.

σμού και τώρα της τρομοκρατίας. Τι έκαναν για να επιλύσουν τις διαφορές των λαών; Τι έκαναν για να απαλλάξουν τους λαούς από τους σκληρούς δικτάτορες. Μήπως ό,τι έκαναν το έκαναν για να στηρίξουν την ευτυχία του λαού τους στη δυστυχία των άλλων λαών;

Πολλά τα ερωτήματά μας προς τους ισχυρούς της γης. Πειστική όμως απάντηση δεν θα πάρουμε. Γι' αυτό είναι προτιμότερο εμείς οι Πανελλήνιοι να συγκεντρωθούμε γύρω από τις συμβολικές μορφές των μεγάλων στιγμών της ιστορίας μας, στιγμών αναμφίβολα με παγκόσμια σημασία και να ακούσουμε την προσαγή των Ελληνικών αιώνων.

Μη λησμονείς πως Έλληνα σ' έχει γεννήσει η μοίρα κι εντός σου λάμπει αδάμαστη του γένους σου η ψυχή.

Σεβασμιότατε, κυρίες και κύριοι
Το ΟΧΙ του '40 χαλυβδώνει και σήμερα την πίστη στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Όμως η ελευθερία και η δημοκρατία που απολαμβάνουν πολλοί λαοί στη γη δεν είναι είδη κατοχυρωμένα και κληρονομομούμενα από γενιά σε γενιά.

Κάθε γενιά οφείλει να τα υπερασπίζεται και να τα εξασφαλίζει με θυσίες και με το αίμα της: Από την ακριτική αυτή γωνιά της πατρίδας μας που υπήρξε το θέατρο του πολέ-

μου 40-41. ας ευχηθούμε να πρωτανεύει στις σκέψεις όλων των Ελλήνων και των ηγετών μας το συμφέρον της Ελλάδας.

Μπροστά στο συμφέρον αυτό να υποχωρήσει κάθε σκέψη. Τότε όλοι μαζί ενωμένοι και αδελφωμένοι, όλοι μαζί σαν λαός, Ελληνικός λαός, θα προχωρήσουμε για να κάνουμε πιο ωραία και πιο ευτυχισμένη την Ελλάδα μας. Έτσι θα αξιοποιηθούν οι τόσες θυσίες, τα τόσα αίματα και δάκρυα! Έτσι θα τιμήσουμε τους νεκρούς μας. Έτσι θα εκπληρώσουμε την υποχρέωση προς τους εαυτούς μας και προς τα παιδιά μας. Και τότε, υπερήφανοι για την προσωπική μας προσφορά στο ανέβασμα του μεγαλείου της πατρίδας μας, θα μπορούμε να αντικρύσουμε με της ψυχής τα μάτια την μορφή της αιώνιας Ελλάδας - Ιδέας και να επαναλαμβάνουμε τους στίχους του ποιητή.

*Νικούσες και τους κόσμους
ελευθέρωνες!*

*Μιλούσες και τους άγριους
ημέρωνες!*

*Ετραγουδούσες, μάγευες
και τις σειρήνες!*

*Φιλοσοφούσες: Και το νου
στους ουρανούς εφτέρωνες!*

Σημείωση: Ο πιο πάνω πανηγυρικός ήταν να δημοσιευτεί στο προηγούμενο τεύχος αλλά αναβλήθηκε λόγω πληθώρας ύλης.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

Στις 28 Οκτώβρη έγινε στο Δίστρατο η απονομή βραβείων, που συνοδεύονταν και με οικονομική ενίσχυση, στους αριστούχους μαθητές και φοιτητές από το κληροδότημα “Ιωάννης Νασίκας”.

Στην ομιλία του που εκφώνησε μετά το τέλος της πανηγυρικής λειτουργίας ο Πρόεδρος της Κοινότητας, Κωνσταντίνος Παγανιάς τόνισε τα εξής:

Αιδεσιμότητα, αγαπητοί δάσκαλοι, αγαπημένα μας παιδιά, κυρίες και κύριοι, Χρόνια Πολλά.

Με την ευκαιρία της σημερινής επετείου θα τιμήσουμε έναν μεγάλο ευεργέτη του χωριού μας και θα μοιράσουμε τα βραβεία και τα χρήματα από το κληροδότημα “Ιωάννης Νασίκας”.

Ποιός όμως ήταν ο Ιωάννης Νασίκας;

Γεννήθηκε στην Σμίξη και πέθανε στη Λάρισα στις 20 Ιουλίου 1995. Ήταν γιατρός και άσκησε το επάγγελμά του για σαράντα τρία (43) ολόκληρα χρόνια.

Έβλεπε την ιατρική ως λειτούργημα μόνο, δεν τον ενδιέφεραν οι οικονομικές απολαβές και για αυτό δεν απέκτησε μεγάλη περιουσία.

Αλλά και όση περιουσία έκανε την άφησε στα αγαπημένα του χωριά, Σμίξη και Δίστρατο.

Ήταν πραγματικά μεγάλος και γνήσιος ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ.

Το σπίτι του και τις καταθέσεις του στην Αγροτική Τράπεζα τα δώρισε στην Κοινότητα Σμίξης.

Για το χωριό μας αναφέρει στην ιδιόγραφη διαθήκη του επί λέξει:

“Τα χρήματα που βρίσκονται κατατεθειμένα στην Τράπεζα Εμπορικής Πίστεως να δοθούν στην Κοινότητα Διστράτου, επαρχίας Κόνιτσας, Νομού Ιωαννίνων, για την βράβευση με τους τόκους, αριστούχων μαθητών ή σπουδαστών κατά την κρίση της, σαν ένα ευχαριστώ για την αγάπη που μου έδειξαν στο χωριό τους κατά την πρώτη χρονιά άσκησης του ιατρικού μου επαγγέλματος”.

Έτσι ακριβώς ορίζει στη διαθήκη του ο μεγάλος ευεργέτης.

Το χρηματικό ποσό που θα λάβουν οι μαθητές είναι συμβολικό, η αξία του όμως είναι πολύ μεγάλη.

Αγαπητοί μαθητές και μαθήτριες στην μνήμη του μεγάλου μας ευεργέτη να γίνετε όλοι αριστούχοι και καλοί άνθρωποι.

Μετά το τέλος της γιορτής στην πλατεία, οι δικαιούχοι να παραλάβουν τα χρήματα και τα βραβεία στο κοινοτικό γραφείο.

Χρόνια Πολλά σε όλους και στους μαθητές μας Καλή Πρόοδο.

**ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΛΑΒΑΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ**

**Α. Αριστεύσαντες μαθητές του
Δημοτικού Σχολείου Δισιράτου
Σχολικού έτους 2001-2002**

Μαίμα Ιωάννα του Κωνσταντίνου
Παπαδημητρίου Δέσποινα του Δημη-
τρίου
Πίσπας Ευάγγελος του Γεωργίου
Μαργαρίτη Κωνσταντινιά του Ιωάννη
Καραγιάννης Ευάγγελος του Παύλου
Μαργαρίτης Γεώργιος του Ιωάννη
Πίσπα Μαρία του Γεωργίου
Καραγιάννη Ιωάννα του Χρήστου

**Δ. Αριστεύσαντες μαθητές
του Γυμνασίου
Σχολικό έτος 2001-2002**

Τσάμη Νεκταρία του Φωτίου

**Γ. Αριστεύσαντες μαθητές λυκείου
Σχολικό Έτος 2001-2002**

Τσάμη Μάρθα του Φωτίου

Τσάμη Ιωάννα του Φωτίου

**Αριστεύσαντες μαθητές
Πανεπιστημίου 2001-2002**

Σβάρνας Χρήστος του Ιωάννη Τεχν.
Εκπαιδ. Ίδρυμα Λάρισας

**Α. Αριστεύσαντες μαθητές του
Δημοτικού Σχολείου Δισιράτου
Σχολικό Έτος 2002-2003**

Παπανικολάου Χαράλαμπος του Ιω-
άννη
Πίσπα Μαρία του Γεωργίου
Μαργαρίτης Γεώργιος του Ιωάννη
Καραγιάννης Ευάγγελος του Παύλου
Καραγιάννη Ιωάννα του Χρήστου
Μαργαρίτης Στυλιανός του Ιωάννη
Καραγιάννη Φραγκούλα του Χρήστου

**Β. Αριστεύσαντες μαθητές
του Γυμνασίου
Σχολικό Έτος 2002-2003**

Γεράση Ροδούλα του Δημητρίου

**ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ**

Ασκληπιού 6-8
1ος όροφος
106 79 Αθήνα

Τηλ.: 210-3633310-11-12
Fax: 210-3637894
Κιν.: 6976112904

*14 Νεομβρίου, του Αγ. Φιλίππου
Απόκριες 40 μέρες*

Στο χωριό μου το Πεκλάρι είχαμε στο εξής έθιμο: 12-13-14 ήταν μέρες που ο κόσμος απόκρεβε.

Όλοι στο χωριό κρατούσαν από ένα μανάρι για σφάξιμο και τις τρεις μέρες αυτές γινόταν πανηγύρι. Ο σφαγέας μαζί με 3-4 άτομα που τον ακολουθούσαν πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι, έπιναν τα ρακιά τους και για ανταμοιβή έπαιρναν τη σπλήνα, την καρδιά και το δέρμα.

Το βράδυ έψηναν τα μεζεδέκια και τ'ορίχναν στο φαγοπότι και στο τραγούδι, γιαυτό από τα γύρω χωριά μας έλεγαν "ρουφοκανάτες". Έκαναν και πατσά, τα έντερα τα'φκιαναν γαρδού-

μπες και το κρέας παστρουμά. Δηλαδή το έκοβαν κομμάτια και το πάστωναν σε ξύλινα καρδάρια με αλάτι για να διατηρηθεί. Τα σηκωτοπλέμονα και τα γλυκάδια τα'καναν λουκάνικα με μπαχαρικά, τα κρεμούσαν στο ταβάνι του μαγειριού για να καπνιστούν και όταν έρχονταν οι άγιες μέρες, τα έκοβαν και τα έψηναν στα κάρβουνα. Μοσχοβολούσε όλο το χωριό.

Έτσι γνώρισα εγώ το χωριό μου, τότε που ήταν ζωντανό με 800 κατοίκους, με χαρές και γλέντια που τα θυμάμαι τώρα και τα νοσταλγώ.

*Βαγγέλης Βουρδούκας 82 ετών
Πεκλάρι 20-11-04*

ΕΚΔΟΣΗ CD

Από το Κέντρο Μελέτης Ηπειρ. και Βαλκανικής Μουσικής κυκλοφόρησε πρόσφατα ένα αξιόλογο CD με παραδοσιακά τραγούδια από τη χορωδία Μαστοροχωρίων Κόνιτσας.

Η χορωδία, με τη διεύθυνση του συμπατριώτη μας μουσικού Αλ. Παπαχρήστου παρουσιάζει 17 τραγούδια της περιοχής μας με εξαιρετική απόδοση. Συμμετέχουν οι συμπατριώτες μας: Στέφανος και Μαργαρίτα Νούτσι, Γιάννης και Αγγέλα Ζιώγα, Νίκος Τζιμούλης, Άννα Κοτσίνα, Νεραντζιά Παπαχρήστου, Όλγα Πατσιούρα, Θεανώ Τζήμα, Νίκος Κουκούμης, Βασίλης και Μαριάνθη Κωτούλα, Δημήτρης και Μαρία Σδούκου, Βαγγέλης Φασούλης, Αριστείδης και Αριστεά Μπλιθικιώτη, Χριστόδουλος και Ελένη Ντίνη, Κώστας και Ελένη Αθανασόπουλου, Γεωργία Τσάνου - Κίσκου. Συνοδεύει η κομπανία του Κώστα Βέρδη.

Συνιστούμε το CD σε όλους τους συμπατριώτες μας, να απολαμβάνουν τα πατροπαράδοτα τραγούδια του τόπου μας με τη χορωδία των Μαστοροχωρίων.

Πληροφορίες: Τηλ. 26550 26530

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Το Δ.Σ. του ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να γνωστοποιήσει στα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου του, ότι, ύστερα από επίπονες και φιλότιμες προσπάθειες, φθάσαμε στο τελικό σχεδόν στάδιο των εργασιών της ανακατασκευής του πάρκου του «Αϊ Γιάννη», που βρίσκεται λίγα μόλις μέτρα από το κέντρο της πόλης μας. Ειδικότερα: Με μόνη την οικονομική συμβολή των μελών και φίλων του Συλλό-

γου μας και χωρίς καμία κρατική ή δημοτική υποστήριξη προχωρήσαμε στις παρακάτω εργασίες: 1. Κατασκευάσαμε τοίχο αντιστήριξης με πέτρα, μήκους 19 μέτρων και ύψους 2 μέτρων, συνολικής αξίας (υλικά και τεχνικά) 565,00 ευρώ.

2. Αρμολογήσαμε τον παραπάνω κατασκευασθέντα τοίχο, καθώς και όλους τους προϋφιστάμενους μαζί με το κιόσκι εμβαδού 98 τ. μ., συνολικής αξίας (υλικά και τεχνικά) 470,00 ευρώ.

3. Αφαιρέσαμε την ετοιμόρροπη

πλακοσκεπή από το κιόσκι και προχωρήσαμε σε γενική διαμόρφωση όλου του περιβάλλοντος χώρου (αποκοπή χόρτων, συλλογή σκουπιδιών και άλλων μπαζών, ισοπέδωση εδάφους κ.λ.π.), συνολικής αξίας 260,00 ευρώ).

4. Κατασκευάσαμε νέα πλακοσκεπή στο κιόσκι με πλανισμένη ξυλεία πεύκου άροζου, με μεμβράνη και πλάκα Καβάλας αρίστης ποιότητας συνολικής αξίας 2.940, 00 ευρώ (αξία ξυλείας 1.100,00 ευρώ, αξία μεμβράνης και πλάκας 1.150,00 ευρώ, εργατικά κατασκευής 690,00 ευρώ).

Η αξία όλων των ανωτέρω εργασιών ανέρχεται στο ποσό των 4.235,00 ευρώ. Στο ποσό αυτό, αν προστεθεί και η προσωπική εργασία κάποιων από εμάς, τότε αυτό ξεπερνά σίγουρα τις 4.500,00 ευρώ. Όμως η προσωπική εργασία είναι καρπός της αγάπης στον Σύλλογο και την Πόλη στην οποία ζούμε και αγαπούμε, γι αυτό και δεν την υπολογίζουμε. Όλα τα παραπάνω χρηματικά ποσά, αποδεικνύονται από αποδείξεις πληρωμών που έχουμε στα χέρια μας και μπορούμε σε οποιονδήποτε έχει αμφιβολίες να τις επιδείξουμε. Αλλά, μεγαλύτερη απόδειξη είναι το έργο το οποίο το βλέπει κανείς και θαυμάζει.

Για την πλήρη αποπεράτωση του έργου αυτού, θα πρέπει να κατασκευασθεί άμεσα και το πλακόστρωτο στον περιβάλλοντα χώρο, αλλά, τα οικονομικά του Συλλόγου

μας δεν το επιτρέπουν, διότι οι έως τώρα εργασίες μας έχουν καλύψει το διαθέσιμο χρηματικό ποσό που είχαμε ως κεφάλαιο. Πιστεύουμε πως με την συμβολή των συμπολιτών μας, σύντομα θα κατασκευασθεί και το πλακόστρωτο.

Κλείνοντας το θέμα αυτό θα ήταν μεγάλη παράλειψή μας αν δεν ευχαριστούσαμε δημόσια την Διεύθυνση της Αναγνωστοπούλειου Γεωργικής Σχολής και ειδικότερα τους κυρίους Βασίλειο Χαβέλα και Νικόλαο Στράτο τόσο για την χορήγηση της άδειας των παραπάνω εργασιών όσο και για την με οποιοδήποτε τρόπο συμπαράστασή τους .

Εκτός όμως από τις παραπάνω εργασίες που έκανε ο Σύλλογός μας στο πάρκο του «Αϊ Γιάννη», πραγματοποιήσε με την συμμετοχή των φίλων και μελών του, δύο διήμερες προσκυνηματικές εκδρομές στην Αρκαδία και την Εύβοια αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα, στην Αρκαδία επισκεφθήκαμε στις 15-5-2004 την γυναικεία Ι. Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Κερνίτσης, όπου και διανυκτερεύσαμε με προηγούμενες ενδιάμεσες στάσεις στην Αμφιλοχία και την παραλία του Αιγίου για καφέ, φαγητό και ξεκούραση. Την επομένη ημέρα αφού λειτουργηθήκαμε, αναχωρήσαμε για την Μεγαλόπολη όπου πήραμε πρωινό, και από εκεί φθάσαμε στο θαυμαστό προσκύνημα της Αγίας Θεοδώρας στο Βαστά

Αρκαδίας που στη στέγη του ναού αυτού έχουν φυτρώσει και υπάρχουν ως σήμερα 17 πολύ μεγάλα δένδρα τα οποία για αιώνες ολόκληρους στέκουν ολόρθα χωρίς να φαίνονται πουθενά στο εσωτερικό του ναού οι ρίζες τους. Στη συνέχεια αναχωρήσαμε για την Κυπαρισσία και από εκεί μέσω Πύργου Ηλείας, Αμαλιάδας και Κάτω Αχαΐας φτάσαμε στην Πάτρα. Ερχόμενοι προς Κόνιτσα σταματήσαμε στο Αγρίνιο για καφέ, και προσκύνημα στον Ι. Ν. Αγίου Ιωάννου του εκ Κονίτσης που έχει κτιστεί στο σημείο του μαρτυρίου του.

Στην Εύβοια επισκεφθήκαμε στις 31-7-2004 (με προηγούμενες στάσεις στην Αμφιλοχία και το Γαλαξίδι για καφέ και φαγητό) την Ι. Μ. Οσίου Λούκα στο Στείριο Βοιωτίας, και την Ι. Μ. Γενεθλίου Θεοτόκου (Πελαγίας) στο Ακραιφνιο Θηβών, όπου Ηγουμενεύει η συντοπίτισσά μας από την Καστανέα Κονίτσης Φωτεινή Ντέμου, που ας σημειωθεί μας υποδέχθηκε με πολύ χαρά και εγκαρδιότητα κατενθουσιάζοντας όλους τους προσκυνητές. Στη συνέχεια της ίδιας μέρας επισκεφθήκαμε την Χαλκίδα, και από εκεί την Ι. Μ. Αγίου Ιωάννου του Ρώσου όπου και διανυκτερεύσαμε. Το πρωί της επομένης και αφού τελείωσε η θεία Λειτουργία, πήραμε πρωινό, ψώνια κ.λ.π. κατευθυνθήκαμε προς την Ι. Μ. Οσίου Δαβίδ και από εκεί

στην Αιδηψό από όπου πήραμε το πλοίο για την Αρκίτσα. Από εκεί μέσω Λαμίας, Καρδίτσας, Τρικάλων, Καλαμπάκας και Μετσόβου φτάσαμε στα Ιωάννινα και αργά το βράδυ στην Κόνιτσα.

Όπως και στο παρελθόν έχουμε τονίσει, τα κοινωφελή έργα απαιτούν την συμβολή όλων μας. Εμείς θέλουμε να πιστεύουμε πως δεν μένουμε μόνο στα λόγια αλλά προχωρούμε και στην πράξη. Αυτό όμως δεν εξαρτάται μόνο από εμάς. Θέλουμε στην προσπάθειά μας αυτή την συμμετοχή όλων των συμπολιτών μας. Είναι καθήκον και χρέος του καθενός μας να προσφέρει από ένα λιθαράκι στην «ανοικοδόμηση» της πόλης μας και του πολιτισμού μας. Εμείς, θα συνεχίσουμε την προσπάθεια αυτή. Αγαπούμε τον τόπο μας και θα αγωνιζόμαστε όσο μπορούμε. Υποσχόμαστε συνεχή και συνεπή αγώνα για παραπέρα πρόοδο. Κλείνοντας ευχαριστούμε όλους όσους μας βοήθησαν και μας συμπαραστάθηκαν στις παραπάνω ενέργειές μας, κυρίως όμως τα εγγεγραμμένα μέλη του Συλλόγου μας.

Για το Δ. Σ. του Συλλόγου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βασίλειος Γ. Αθανασόπουλος

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Χαρίσης Π. Καράκογλου

ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Καταξίωση και στο χώρο της ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ πλέον και σε Πανελλήνιο επίπεδο! Τεράστια η επιτυχία του Πανελληνίου πρωταθλήματος Περιφέρειας 18m κλειστού χώρου που διεξήχθη στις 27-28 Νοεμβρίου 2004 στο ΒΟΛΟ και στο χώρο του Εκθεσιακού κέντρου.

Διακόσιοι πενήντα αθλητές-τριες από 20 Σωματεία της χώρας συμμετείχαν στον αγώνα. Η ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ συμμετείχε με 15 μελή αποστολή. Κατόρθωσαν οι αθλητές-τριες του τμήματος της ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ να διαφημίσουν με τις επιδόσεις τους το άθλημα στο χώρο της περιφέρειας. Όλη η Ελλάδα πλέον γνωρίζει ότι και στο χώρο της ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ η Κόνιτσα είναι πρωτόπορος. Το τμήμα της ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ συγκέντρωσε μεγάλη βαθμολογία μετά τις επιτυχίες που είναι ανακατηγορία οι εξής!

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΦΗΒΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΤΟΞΟ: 5η θέση στο Ομαδικό Εφήβων με τους μικρούς αθλητές ΤΕΦΟ ΑΝΤΩΝΙΟ-ΑΓΟΡΟΥ ΓΙΩΡΓΟ και ΛΙΑΡΑΤΣΙΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟ.

2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΝΕΑΝΙΔΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΤΟΞΟ: 5η θέση η ΓΡΑΤΣΟΥΝΑ ΕΙΡΗΝΗ

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΔΡΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΤΟΞΟ: 4η θέση στο Ομαδικό Ανδρών με τους αθλητές ΤΕ-

ΦΟ ΑΝΔΡΕΑ-ΚΙΤΣΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ - ΠΕΤΑΛΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟ.

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΔΡΩΝ ΣΥΝΘΕΤΟ ΤΟΞΟ: (Α) ΧΑΛΚΙΝΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ 3η θέση στο ομαδικό Ανδρών με τους αθλητές ΑΓΟΡΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟ ΠΕΤΡΟ ΠΙΑΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ (Β) 3η θέση στο Ατομικό Ανδρών με τον αθλητή ΑΓΟΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ.

Συμμετείχαν επίσης οι αθλητές ΚΑΣΟΥΡΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΓΡΑΤΣΟΥΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.

Αρχηγός αποστολής ήταν ο Γεν. Γραμματέας του Σωματείου ΓΡΑΤΣΟΥΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Η νέα διοίκηση της Ομοσπονδίας Τοξοβολίας (ΕΦΟΤ) τίμησε και την ομάδα που κατέκτησε την προηγούμενη χρονιά την 3η θέση στο Ομαδικό Ανδρών του Ολυμπιακού Τόξου στους αγώνες της ΛΑΜΙΑΣ με χάλκινα μετάλλια παρουσία του Υφυπουργού Αθλητισμού κ. Ορφανού. Οι αθλητές ήταν οι ΠΕΤΑΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΚΙΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ & ΤΕΦΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Νέα του Σωματείου:

- Λειτουργεί πλέον η ιστοσελίδα ως www.timfclub.com.

- Εντός του Δεκεμβρίου θα ξεκινήσουν οι προπονήσεις του Τμήματος σλάλομ Καγιάκ καθώς και εγγραφές νέων αθλητών-τριών.

- Εκλογική επιτυχία με την εκπρο-

σώπηση του Σωματείου σε 2 Ομοσπονδίες. Στην ΕΦΟΤ με τον πρόεδρο ΑΓΟΡΟΥ ΚΩΣΤΑ που ψηφίσθηκε από 29 Σωματεία από τα 42 συμμετέχοντα και στην ΕΟΚ-Κ με τον αντιπρόεδρο ΓΚΟΥΝΤΑ ΚΩΣΤΑ που εξελέγη παρψηφεί από όλα τα Σωματεία και είναι ο νέος Έφορος Εθνικών Ομαδών ΚΑΓΙΑΚ Σλάλομ και Έφορος αγώνων.

• Το ΔΣ ευχαριστεί τον ΕΜΠΟΡΟΕ-ΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, τους επαγγελματίες ΠΟΛΥΖΟ ΙΩΑΝΝΗ κρεοπώλη και ΓΑΪΤΑΝΙΔΗ ΣΠΥΡΟ μηχανικό για τη χορηγία τους στον αγώνα ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ στο Βόλο στις 27/28/Νεομβρίου.

• Το Δ.Σ. καλεί και αποδέχεται οποιαδήποτε χορηγία για τα τμήματά του και παρακαλεί την ανταπόκριση για τη λύση μέρους των οικονομικών επιβαρύνσεων στον Τραπεζ. λογ/σμό 386/296056-76 με δικαιούχο ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ - ΑΘΛΗΤ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ.

• Το Δ.Σ. ευχαριστεί το Δ.Σ. της Σχολής Εκπαίδευσης Κόνιτσας για τη διευκόλυνση στις προπονήσεις του Τμήματος της Τοξοβολίας.

• Εύχεται σ' όλο τον κόσμο Υγεία, - Χρόνια Πολλά τις Άγιες μέρες και ότι η επιτυχία έρχεται μόνο με εργασία, υπομονή και επιμονή.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Τα Μπόλια

30 Νοεμβρίου του Αγίου Ανδρέα φεύγει το φθινόπωρο και έρχεται ο Χειμώνας. Πέφτουν τα πρώτα χιόνια. Εδώ λέγεται ένα παλιό ιστορικό: "Ρίξε Αντριάμου ρίξε. - Κι αν ρίχνω από τον τρουβάμ' ρίχνω".

Τα μπόλια είναι από αρχαιοτάτων χρόνων έθιμο, το οποίο συνεχίζεται και σήμερα.

Παραμονή του Αγίου Ανδρέα όλες οι νοικοκυρές βράζουν σπάρη και καλαμπόκι μαζί και αφού βράσουν καλά, μετά στουμπάνε καρύδια μαζί, με άλλα μπαχαρικά και τα ρίχνουν μέσα στο καλαμπόκι με το σπάρη και γίνεται ένα πολύ

νόστιμο έδεσμα που τρώγαν όλοι ευχαριστώντας την Θεά Δήμητρα που τους έδωσε καλή σοδειά.

Αυτό το έθιμο το διατηρούμε και εμείς στην Αθήνα με την Αδελφότητα Πηγιωτών και Νικανοριτών. Μαζευόμαστε όλοι την πρώτη Κυριακή του Δεκέμβρη στο Άλσος Γαλατσίου και κάνουμε μπόλια μαζί και ξυνάδια, αρμιά. Μαζί μας παίρνουμε και όργανα. Όσοι εορτάζουν φέρνουν τα γλυκά τους τρώγοντας και πίνοντας και πάει λέγοντας με ευχές για Καλό Χειμώνα.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΟΥΡΔΟΥΚΑΣ
ΠΕΚΛΑΡΙ 20-11-2004

Βιβλιοπαρουσίαση

Τα βιβλία "ΠΡΑΣΙΝΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΜΕΤΑΞΙ" (τρεις νουβέλες)
ΕΚΤΑΚΤΟ ΔΡΟΜΟΛΟΠΟ (επτά διηγήματα)
και "ΠΟΥΡΕΙΜ ΑΠΟΨΕ" (Χρονικό)

ΤΟΥ Κ. ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Εκδόθηκαν μέσα στο 2004 τα παραπάνω 3 λογοτεχνικά βιβλία του γνωστού συμπατριώτη μας συγγραφέα και συνεργάτη του περιοδικού μας κ. Γιάννη Λυμπερόπουλου. Και τα τρία βιβλία εκ πρώτης όψεως φαίνονται να είναι αυτογραφικά, με έντονα στοιχεία μυθοπλασίας. Μέσα τους κυκλοφορεί πάρα πολύ "Κόνιτσα" και Ήπειρος. Είχαν πολύ καλή υποδοχή από κριτικούς περιοδικών και εφημερίδων.

Το γνωστό στυλ του συγγραφέα απλό, ακριβολόγο, πλούσιο σε εικόνες και ρεαλισμό καταχτάει από την πρώτη σελίδα τον αναγνώστη. Το ΈΚΤΑΚΤΟ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ αναφέρεται σε σύγχρονες ανθρώπινες καταστάσεις. Το ΠΡΑΣΙΝΟ ΠΟΛΙΤΙΜΟ ΜΕΤΑΞΙ, είναι συναισθηματικές ανθρώπινες στιγμές κάποιου Νέου που τις ζεί έντονα και τον βοηθάνε να προσδιορίσει την ύπαρξη του.

Ο τίτλος του τελευταίου βιβλίου ΠΟΥΡΕΙΜ ΑΠΟΨΕ είναι παρμένος από το στίχο του Γιαννιώτη ποιητή Γιοσέφ Ελιγιά, και σημαίνει στα Εβραϊκά ΑΠΟΚΡΙΕΣ ΑΠΟΨΕ "Χρονικό", που ξετυλίγεται στα Γιάννενα το έτος 1939.

Δηλαδή ένα χρόνο πριν αρχίσει ο τελευταίος παγκόσμιος πόλεμος. Ο συγγραφέας είναι μαθητής στην τελευταία τάξη του Γυμνασίου της Ζωσιμαίας Σχολής. Και έχει τους σχετικούς με την ηλικία του συναισθηματικούς κραδασμούς. Είμαστε σε εποχή αρκετά δύσκολη και μπερδεμένη για τον τόπο. Στην Κοινωνία των Ιωαννίνων, αλλά και μέσα στην μικρή κοινωνία των μαθητών της Ζωσιμαίας Σχολής, υπάρχουν καταστάσεις αλληλουπονόμευσης, (εκτρεφόμενες από το Ολοκληρωτικό Καθεστώς του Μεταξά) που δημιουργούν φόβους και διαλυτικές τάσεις στον κοινωνικό και μαθητικό ιστό. Το πρότυπο Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας ετοιμάζεται να δώσει στο τέλος της σχολικής χρονιάς παράσταση της ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ του Σοφοκλή. Το ανέβασμα της ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ είναι οσωσδήποτε επικίνδυνο και κρύβει ύποπτους υπαινιγμούς, οι οποίοι διαταράσσουν την ομαλή εξέλιξη της προετοιμασίας του ανεβάσματος του έργου.

Τάσος Π.....

Βιβλιοπωλείο Διάθεσης
Νίκος Πλουμής Κόνιτσα
Τηλ. 26550 24574

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με υψηλή θερμοκρασία μας ήρθε ο φετινός Νοέμβρης, αλλά στα μέσα του μήνα το θερμόμετρο έδειξε 3 βαθμούς κάτω από το μηδέν και έπεσε λίγο χιονάκι στις κορυφές των ψηλών βουνών.

- Ο Νοέμβρης είναι ο μήνας που δουλεύουν τα ρακοκάζανα για την παραγωγή του τσίπουρου. Η παράδοση συνεχίζεται εξασφαλίζοντας στο κάθε νοικοκυριό το τσίπουρο της χρονιάς.

- Ευνοϊκές ήταν οι συνθήκες για τη συλλογή και αποθήκευση του καλαμποκιού στην περιοχή της Κόνιτσας και οι αλωνιστικές μηχανές δούλεψαν μέρα και νύχτα.

- Στις 7/11 με πρωτοβουλία της Ι. Μητρόπολης Κόνιτσας έγινε στην αίθουσα του Δημαρχείου εκδήλωση για τα 100 χρόνια από το θάνατο του ήρωα Μακεδονομάχου Παύλου Μελά σε μάχη με τους Τούρκους.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν πολλοί συμπολίτες μας.

Όπως είναι γνωστό, ο Π. Μελάς καταγόταν από τον Άνω Παρακάλαμο όπου τα τελευταία χρόνια στήθηκε και ο ανδριάντας του.

- Στις 9/11 λίγο χιονάκι άσπρισε τις κορυφές των ψηλών βουνών και βροχή έπεσε στα πεδινά.

- Στην Κ. Κόνιτσα (Γραβίτσια) έγινε η θεμελίωση του Ναού Αγ. Βασιλείου Καισαρείας.

- Στο κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπ/σης Κόνιτσας πραγματοποιήθηκε από 12-14 Νοεμβρίου Σεμινάριο για εκπαιδευτικούς Π/βάθμιας και Δ/βάθμιας με θέμα "Ορεινά οικοσυστήματα και Π.Ε (Δασικά και υδάτινα).

Εισηγητές ήταν οι εξής:

Γκορίλας Θωμάς, Δασολόγος, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Μουζακίου - **Δημόπουλος Παναγιώτης**, Παν/μιο Ιωαννίνων Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων - **Μαρδίνης Θεόδωρος**, Δρ. Βιολόγος, Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνος Κ.Π.Ε. Καστοριάς - **Παπαδοπούλου Χρυσάνθη**, Υπεύθυνη της Μονάδας Μικροβιολογίας Τροφίμων, Υδάτων και Περιβάλλοντος της Ιατρικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων - **Παπαντώνης Μιχάλης**, Δάσκαλος, Αναπληρ. Υπεύθυνος Κ.Π.Ε., Μουζακίου - **Παρπαϊρης Απόστολος**, Εντεταλμένος Διδάσκων Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - **Τουφίδης Πανταζής**, Γεωπόνος

Η ομάδα του ΚΠΕ

Τζουβάλη Κατερίνα, Υπεύθυνη Κ.Π.Ε., Κόνιτσας - **Χαιζναθανασίου Αγγέλα**, Αναπλ. Υπεύθυνη Κ.Π.Ε. Κόνιτσα, **Οικονόμου Ιωάννης**, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Κόνιτσας - **Πλιακοπάνος Κων/νος**, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Κόνιτσας - **Στράτος Μιχαήλ**, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Κόνιτσας - **Νάστου Μαριάννα**, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Κόνιτσας - **Σούζου Αριστέα**, Εκπ/κός Κ.Π.Ε. Κόνιτσας

• Τα χαράματα της 24/11 (ώρα 4,25) σεισμός 5,6 Rihter με επίκεντρο την Πρεμετή, έγινε αισθητός και στην Κόνιτσα φέρνοντας στη μνήμη των κατοίκων τις άσχημες μέρες με το σεισμό του 1996. Ευτυχώς δεν υπήρξαν συνέπειες, εκτός από μερικές μικροζημιές στα παραμεθόρια χωριά.

• Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση Τσίπουρου-Μπόλια της Ένωσης Κονιτσιωτών Ιωαννίνων στις 27/11 στην αίθουσα του Συλλόγου Ασωπίου 12.

Οι συμμετέχοντες στην εκδήλωση απόλαυσαν τα παραδοσιακά εδέσματα, το Κονιτσιώτικο ρακί και κρασί και χόρεψαν με κέφι υπό τους ήχους της Δημ. κομπανίας του συμπατριώτη Κώστα Χαλκιά.

Αξίζουν συγχαρητήρια, το Δ.Σ. του Συλλόγου οι κυρίες που πρόσφεραν τα σπιίσια φαγητά (πίτες, κοιόπουλα κ.α) καθώς και οι υπεύθυνοι του Κυλικείου Αποστόλης και Αλεξάνδρα.

• Ανάβαση στο “Στούρο” (πάνω από το Μονοδέντρι, πραγματοποίησαν στις 5/12 μέλη του Ορειβ. Συλλόγου Κόνιτσας.

• Με ήπιο καιρό πέρασε το πρώτο δεκαήμερο του Δεκέμβρη και στον κάμπο της Κόνιτσας συνεχίστηκε η συλλογή του καλαμποκιού.

• Στις 12/12 τελέστηκε στον Ι. Ναό του Αγίου Κοσμά στην Κόνιτσα μνημόσυνο για τον Μητροπολίτη κ. Σεβαστιανό με την συμπλήρωση δέ-

κα χρόνων από το θάνατό του.

• Αρκετός κόσμος προτίμησε φέτος την Κόνιτσα και γιόρτασε τα Χριστούγεννα στην περιοχή μας.

Φαντασμαγορική όψη παρουσίαζε το φωτισμένο κέντρο της πόλης με τα στολίδια και τα λαμπιόνια.

Και τα σπίτια, σχεδόν όλα, στολίστηκαν με λαμπάκια που αναβόσβηναν τις νύχτες Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά.

Χιόνι δεν έπεσε φέτος στα χαμηλά. Μόνο τα βουνά άσπρισαν συμπληρώνοντας το χειμωνιάτικο ντεκόρ.

• Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοσελλίου θα πραγματοποιήσει τον ετήσιο χορό του στο κέντρο “ΠΑΝΟΡΑΜΑ” (Κόνιτσα).

• Ο Εκπ/κός Σύλλογος Παδιωτών θα πραγματοποιήσει τον ετήσιο χορό στο Κέντρο “ΜΑΡΙΑΝΝΑ” της Λάρισας (τέρμα οδού Καρδίτσας) ΣΤΙΣ 12/2/05.

ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ:

• Ο Ιωάννης Λάππας του Γεωργίου από το Μάζι πέτυχε στο Τμήμα Φιλοσοφικής και Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης (Α.Π.Θ.).

• Ο Ευάγγελος - Σπύρος Μιχαλόπουλος του Χαράλαμπου και της Σταυρούλας από την Εξοχή πέτυχε στην Τηλεπληροφορική Άρτας.

• Η Ευφροσύνη Χαραλ. Τσούκα από την Κόνιτσα πέτυχε στο Οικονομικό Θεσ/νίκης.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 15.12.04

Αγαπητοί συμπατριώτες, φίλες και φίλοι της Βούρμπιανης, ο Πρόεδρος και τα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Βουρμπιανικών Θεσσαλονίκης, σας εύχονται ολόψυχα "Χρόνια Πολλά" και το Νέο Έτος 2005 να σας χαρίζει υγεία, ευτυχία, χαρά και επαγγελματική επιτυχία.

Σας καλούμε επίσης να τιμήσετε με την παρουσία σας, την εκδήλωση της κοπής της Πρωτοχρονιάτικης πίτας στην αίθουσα της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης, την Κυριακή 23 Ιανουαρίου 2005 και ώρα 11 π.μ.

Ο Πρόεδρος Βασ. Τράντας
Ο Γ. Γραμματέας
Κατ. Δημαράτου - Καναβούρα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Στις 25/11 ο Γαβριήλ και η Αγγελική Κορτσινόγλου απόκτησαν στην Κόνιτσα κοριτσάκι.
- Στις 28/11 η Βάντα Κώτσικου-Καϊάφα απόκτησε κοριτσάκι στην Ελευσίνα.
- Στη Μελισσόπετρα ο Νίκος Λάμπρου και η Χρύσα Πιτσινή απόκτησαν στις 27/12 αγοράκι.

Στις 29/11 ο Νικόλαος Πετμεζάς και η Μάρθα Κίτσιου απόκτησαν στην Κομοτηνή αγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στις 27/11 βαπτίστηκε ο Ευθύμιος Στράτος του Θωμά στο Μάζι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν

- Την 1/11 στην Καλλιθέα Κόνιτσας η Χρυσάνθη Ντίνου ετών 85.
- Στις 3/11 στην Κόνιτσα η Ταρσούλα Γκότζου ετών 80.
- Στις 4/11 η Λουτσιγιέ Σούλιου ή Χαϊδάρ ετών 83 στην Κόνιτσα.
- Στις 9/11 η Αναστασία Κισάτη ετών 78 στην Πυξαριά.
- Στις 11/11 η Ελισάβετ Μήτσικα ετών 77 στο Νικάνορα.
- Στις 16/11 στην Αγ. Παρασκευή η Σταυρούλα Τσούμπανου ετών 89.
- Στις 18/11 ο Ελευθέριος Παπαθεμιστοκλέους ετών 72 στην Κόνιτσα.
- Στις 30/11 η Άννα Κολώκα ετών 24 στην Ηλιόραχη.
- Στις 5/12 ο Παναγιώτης Βλάχος ετών 71 στην Κόνιτσα.
- Στις 6/12 σκοτώθηκε, όταν το αυτοκίνητό του ξέφυγε από το δρόμο στο Λούρο, ο γιατρός Βασίλης Σακελλαρίδης 33 ετών από το Μάζι Κόνιτσας.
- Στις 9/12 η Σοφία Κασκαβέλη ετών 88 στις Πάδες.

- Στις 12/12 η Μάρθα Τσιάτσιου ετών 77 στην Αγ. Παρασκευή.
- Στην Ηγουμενίτσα πέθανε η Κατερίνα, σύζυγος Παναγιώτη Ζήμουρα στις 14/10.
- Στις 18/12 σκοτώθηκε σε τροχαίο στη Θεσσαλονίκη ο Κώστας Π. Πασχ. Παγανιάς ετών 76.
- Στις 20/12 ο Νικόλαος Τσινασλανίδης ετών 85 στην Κόνιτσα.
- Στις 29/12 πέθανε στον Πειραιά η Παναγιώτα Ηλία Πίσπα ετών 75 και κηδεύτηκε στα Γρεβενά.

ΜΝΗΜΕΣ

Στη μνήμη του Κώστα Ζήδρου, έντεκα χρόνια από το θάνατό του, η σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια του προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 50 €.

• Στη μνήμη του Βαγγέλη Ευαγγέλου, με τη συμπλήρωση ενός χρόνου από τον αναπάντεχο θάνατό του (σε τροχαίο), ο συμπέθερός του Γιώργος Ράπτης προσφέρει στο περιοδικό μας 30 €.

Στη μνήμη της Βικτωρίας Αντ. Παπανώτη που πέθανε στο Πληκάτι, ο Γεώργ. Τσίτσος προσφέρει στο περιοδικό μας 35 €.

• Η Ουρανία Ευαγγελίδη, στη μνήμη του Δημ. Βανδέρα και της αγαπημένης φίλης της Σούλας Γκότζου, προσφέρει στο περιοδικό μας 40 €.

• Ο Γιάννης Γάκης στη μνήμη του αδικοεκτελεσμένου θείου του, αγωνιστή

της Εθν. Αντίστασης Γιάννη, προσφέρει στο περιοδικό μας 50 ευρώ.

• Ο Μιχάλης Λάμπρου που διαμένει στη Δράμα, στη μνήμη των γονέων του προσφέρει στο περιοδικό μας 13€.

• Στις 28.11.2004 στην Ι. Μονή Ιωάννου του Θεολόγου Αιγιαλείας, τελέσαμε ιερό μνημόσυνο στη μνήμη των Γονέων μας Αθανασίου και Αναστασίας Φασούλη και Βασιλείου Ντίνου και προσφέρουμε 20 € στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

Κ.Α.Φ.

ΑΝΘΗ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (10 χρόνια από το θάνατό του)

*Δεν πέθανες. Αδιάφορο
τα χρόνια αν περνάνε.*

*Τότε οι νεκροί πεθαίνουνε,
όταν τους λησμονάνε....*

Κώστας Ουράνης

Στην καρδιά και στη σκέψη μας ζει και παραμένει αναλλοίωτη και ανάγλυφη η μορφή και το είναι του αλησμόνητου Καθηγητή, συγχωριανού και φίλου ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, συζύγου της Βρυσχωρίτισσας δασκάλας ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ ΑΠ. ΓΚΑΡΑΝΗ. Πέρασαν ήδη 10 χρόνια από την αποφράδα μέρα της 3ης Οκτωβρίου 1994 και το κενό που άφησε πίσω του, με τον αιφνίδιο και απρόσμενο θάνατό του, δεν λέει να κλείσει. Και δεν θα κλείσει ποτέ, γιατί άνθρωποι και δάσκα-

λοι σαν το ΘΥΜΙΟ δεν ξεχνιούνται όσα χρόνια κι αν περάσουν.

Θα θυμόμαστε πάντα τη λεβεντιά και το παράστημά του, τη ζωντάνια και το ασίγαστο πάθος της προσφοράς, το ήθος και την ανθρωπιά του, τη διάχυτη ευγένεια και καλοσύνη, τον έντιμο και ακέραιο χαρακτήρα του, τη συνέπεια και την αντιστοιχία των λόγων και των πράξεών του, την παιδαγωγική, διδακτική και επιστημονική του συγκρότηση, τον πλούσιο και ευαίσθητο συναισθηματικό του κόσμο, την ψυχική και πνευματική του ακτινοβολία. Λαμπρό παράδειγμα και πρότυπο συγκροτημένου και καταξιωμένου Γυμναστή, τρυφερού και υποδειγματικού συζύγου, αγνού και ανιδιοτελούς πατριώτη και φίλου και ακόμη υπόδειγμα προσήλωσης σε εθνικές,

θρησκευτικές και πολιτιστικές αρχές και αξίες, άφησε μνήμη έντιμου, σοβαρού, πράου, υπεύθυνου, ακέραιου και δραστήριου ανθρώπου.

Οι αναρίθμητοι μαθητές του στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας (1953-1964) και στα άλλα Γυμνάσια και Λύκεια της χώρας όπου υπηρέτησε, θα θυμούνται πάντα με σεβασμό και ευγνωμοσύνη το χαρισματικό και καταξιωμένο Καθηγητή του ΕΥΘΥΜΙΟ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, που επηρέασε σημαντικά και αποφασιστικά την προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική τους διαδρομή και καταξίωση.

Αναπάψου “εν ειρήνη” αξιοσέβαστε, αγαπητέ και αλησμόνητε Θύμιο.

Δρ. Αδαμάντιος Τσιομίδης

Επ. Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.

Μαθητής του στο Γυμνάσιο Κόνιτσας

Ζωιλόγιοπια

Βοζαντινής και Λαϊκής Τέχνης

Γιάννης Σινάνης

ΕΠΤΑΧΩΡΙ

Τηλ. 24670-84137 & 84127

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 610 τ.μ.

στην Α. Κόνιτσα (κοντά

στη Μητρόπολη)

Τηλ. 210 2758906

† Δημήτριος Βανδέρας

Ο Δημήτριος Βανδέρας (ο Τάκης), ξαφνικά στις 31 Οκτωβρίου 2004, έφυγε από κοντά μας, αφήνοντας δυσαναπλήρωτο κενό στην Κόνιτσα και λύπη μεγάλη σε μας τους φίλους του.

Ο Δημήτριος Βανδέρας γεννήθηκε στην Αρίστη-Ζαγορίου το 1917 (ο πατέρας του Χρήστος ταξίδευε στη Σερβία, όπως και οι περισσότεροι άνδρες της Αρίστης).

Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο στο χωριό του, τη Ζωσιμαία Σχολή στα Γιάννινα και κατόπιν την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τη στρατιωτική του θητεία υπηρέτησε στο τότε Στρατιωτικό Νοσοκομείο Κονίτσης, και μετά την απόλυσίν του παρέμεινε στην Κόνιτσα, κατ' αρχήν ως ελεύθερος Ιατρός κι έπειτα διορίστηκε διευθυντής στο Νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού Κονίτσης. Στο Νοσοκομείο εργάστηκε με απaráμιλλο ζήλο και ανιδιοτελή αγάπη, αγόγγυστα και άοκνα, για "τον πλησίον". Είχε θέσει στη ζωή του μοναδικό σκοπό να βοηθήσει τον πάσχονα συνάνθρωπόν του με όλες του τις δυνάμεις.

Επί 50 και χρόνια, ασιμαίτητα έτρεχε παντού, μέρα και νύχτα οποιαδήποτε ώρα, στην Κόνιτσα και σ' όλα τα χωριά της, καθώς και στη γενέτειρά του την Αρίστη, την οποία πολύ αγαπούσε. Την τσάντα που έ-

παιρνε μαζί του, πάντοτε την είχε γεμάτη φάρμακα, τα οποία, ως επί το πλείστον, τα έδιδε δωρεάν και συνήθως αντί να παίρνει χρήματα, έδιδε.

Θυμάμαι κι εγώ, όταν τα παιδιά μου ήταν μικρά και αρρώσταιναν, τον καλούσα, έρχονταν, τα εξήταζε και έδινε τις ανάλογες συνταγές και συμβουλές, τον πλήρωνα και τα χρήματα εν συνεχεία τα εδώριζε στα παιδιά μου.

Άδεια αμφιβάλλω αν θα πήρε ποτέ.

Συνέπασχε με τον ασθενή και πάσχιζε μ' όλες τις γνώσεις της Ιατρικής Επιστήμης να τον κρατήσει στη ζωή!

Τηρούσε πιστά τον όρκο του Ιπποκράτους.

Δέχθηκε πολλές μόρες στη ζωή του. Έχασε όλους τους δικούς του και όμως δεν γονάτισε, δεν έπεσε, συνέχισε να εξυπηρετεί τον πάσχοντα πλησίον του.

Τάκη, όλοι μας θα θυμόμαστε πάντοτε την καλοσύνη σου, την αγάπη σου, την προθυμία σου και το αμέριστο ενδιαφέρον σου προς όλους μας. Η μνήμη σου θα μείνει αιώνια.

Η Αρίστη η αγαπημένη σου δέχθηκε το σώμα σου και ο Θεός, αφού σίγουρα θα σου είπε το "ευ δούλε αγαθέ...", δέχθηκε την ψυχή σου διὰ να την αναπαύσει εις τας σκηνάς των αγίων, "ένθα ουκ έστι πόνος ου λύπη, ου στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος".

Ιωάννης Γ. Παπαϊωάννου

Από την κ. Μ. Ζυγούρη στην \εξόδιο του αειμνήστου Δ. Βανδέρα

Σεβασμιώτατε ίσως να μη χρειάζεται να ειπωθεί κάτι άλλο μετά απ' όσα ακούσθηκαν από Εσάς, και το Δήμαρχό μας.

Οι συνεργάτες του όμως στο Νοσοκομείο του Ε.Ε.Σ. και το Κ.Υ. Κόνιτσας μου ανέθεσαν ν' απευθύνω χαιρετισμό, χαιρετισμό ευγνωμοσύνης, αγάπης, αναγνώρισης και σεβασμού στον αείμνηστο Δ. Βανδέρα. Γι' αυτό, με την ευχή σας, επιτρέψτε μου να πω στο Γιατρό μας το καλό ταξίδι για τον ουρανό εκ μέρους των.

Σεβαστέ μας Γιατρέ,

Εμείς και οι οικογένειές μας, ως συνεργάτες και ως ευεργετημένοι από την προσφορά σου, σ' ευχαριστούμε θερμά.

Ήταν μεγάλη τιμή για εμάς, όταν έλεγες πως η λειτουργία του Νοσοκομείου μας ήταν συλλογική προσπάθεια και μοίραζες τον έπαινο της δικής σου θυσίας και σ' εμάς. Σ' εμάς που όταν είχαμε έναν αφοσιωμένο και αφιερωμένο οδηγό, δεν μπορούσαμε παρά να παρασυρθούμε από το παράδειγμά σου.

Σ' ευχαριστούμε, Γιατρέ μας, γιατί έκανες τα παιδιά μας παιδιά σου. Σ' ευχαριστούμε γιατί μας δίδαξες πως η αγάπη δεν λέγεται, αλλά δείχνεται έμπρακτα και προσφέρεται. Η απλότητα, η λιπότητα και η σεμνότητα που διέκριναν τη ζωή σου, μου επιβάλ-

λουν να είμαι σύντομη.

Να πω μόνο πως σήμερα φεύγει ο καλός Σαμαρείτης, ο υπηρέτης της αγάπης, ο γιατρός με την περίσσια συμπόνια.

Χάνουν σήμερα οι Κονιτσιώτες το λιμάνι στο οποίο προστατεύτηκαν και ηρέμησαν όταν η ζωή τους ήταν φουρτουνιασμένη από αρρώστιες και κακουχίες. Γιατρέ, μας παίρνεις μαζί σου τα μυστικά μας που τα σεβάστηκες και τα κράτησες επασφράγιστα στην καρδιά σου. Εδώ μας υπηρέτησες και θυσιάστηκες για μας. Εκεί που είσαι τώρα γίνε ο καλός πρεσβευτής για όλους μας.

Γιατί όποιος δεν αγνόησε στη γη τον πεινασμένο, τον πονεμένο, τον άρρωστο, αναγνωρίζεται και εισακούεται και στον ουρανό.

Γιατρέ μας καλό ταξίδι,

Γιατρέ μας,

Η μνήμη σου θα είναι αιώνια.

Ως Νομαρχιακός Σύμβουλος εκφράζω τη θλίψη του Νομάρχη κ. Αλέκου Καχριμάνη για το θάνατο του Δ. Βανδέρα. Με παρακάλεσε να διαβιβάσω τα συλλυπητήριά του όχι μόνο στους συγγενείς, αλλά και σε όλους τους Κονιτσιώτες, γιατί ο αείμνηστος Δ. Βανδέρας ήταν ο άνθρωπος όλης της περιοχής. Λυπάται που δεν μπορεί να παρευρεθεί.

Οι εργαζόμενοι στο Κ.Υ. Κόνιτσας αντί στεφάνου θα προσφέρουν χρηματικό ποσό στο γηροκομείο Κόνιτσας.

† Ελευθέριος Παπαθεμιστοκλέους

Άλλο θλιβερό αδόκητο συμβάν στην Κόνιτσα.

Ο Ελευθέριος Π. Παπαθεμιστοκλέους, χθες (18-11-2004), έφυγε από τον μάταιο τούτο κόσμο.

Ο Λευθέρης, γυιός της πολυμελούς οικογενείας του αειμνήστου και επί πολλά έτη εφημέριου του Αγίου Νικολάου Άνω Κονίτσης, Παύλου Παπαθεμιστοκλέους, ήταν συνταξιούχος του Ε.Ε.Σ., εργάζονταν ως Διαχειριστής του Νοσοκομείου του Ε.Ε.Σ. Κονίτσης.

Διακρίνονταν για την εντιμότητα, την ειλικρίνεια και την εργατικότητα.

Πράος, συνειτός, φιλήσυχος, υπομονητικός, ο λόγος του “άλατι ήρτημένος”.

Δεν επεδίωκε το θόρυβο, την επίδειξι, την εμφάνισι, δεν “άμπωχνε” ποτέ κανέναν. Αγαπούσε εξ ίσου όλο τον κόσμο, πιστεύω ότι ποτέ, όχι μόνον δεν θα εφιλονίκησε με κανένα, αλλά ούτε και ένα άσχημο λόγο δεν θα απνύθυνε ποτέ σ’ οποιονδήποτε που άδικα τον πείραζε. Έδινε τόπο στην οργή.

Ήταν υπόδειγμα καλού οικογενειάρχη.

Τηρούσε και υπηρετούσε πιστά τα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Η ενασχόλησής του, κατά τις ελεύθερες ώρες, ήταν η περιποίηση του ανθόκηπου, που αν θα γίνονταν διαγωνι-

σμός για τον καλύτερο κήπο, σίγουρα ο Λευθέρης θα έπαιρνε το πρώτο βραβείο. Συλλυπούμαι βαθειά και εύχομαι ο θεός, την μεν ψυχή του να κατατάξει μεταξύ των εκλεκτών του, στους δε δικούς του: σύζυγο, παιδιά, εγγόνια, αδέρφια και λοιπούς συγγενείς, να τους δίνει δύναμη ώστε το βαρύ του πόνου φορτίο, να είναι, το δυνατόν, ελαφρώτερο. Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ Λευθέρη.

Ι.Γ.Π., Κόνιτσα- 18-11-2004

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗΣ

ΤΟΥ Κ.Υ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ

ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Κ. ΜΑΡΙΝΑΣ ΖΥΓΟΥΡΗ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ,

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΙΟ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Η είδηση του θανάτου σου ελύπησε βαθύτατα όλους τους συναδέλφους και συνεργάτες σου στο Νοσοκομείο Κονίτσας.

Με παράκλησή τους σου απευθύνω το καλό ταξίδι και το μεγάλο ευχαριστώ, για όσα τους προσέφερες, τα πολλά και δύσκολα χρόνια της συνεργασίας. Σ’ ευχαριστούμε και για όσα πρόσφερες σ’ όλη την επαρχία μας ως συνεργάτης και υπάλληλος Ν.Ε.Ε.Σ.

Ήσουν χαρακτηριστικό παράδειγμα της παλαιάς φρουράς του Νοσοκομείου που διέκρινε το φιλότιμο και το πνεύμα της θυσίας.

Μας δίδαξες πως μπορεί κάποιος

που έχει θελήσει να προσφέρει πάρα πολλά με διακριτικότητα και κυρίως πολύ αθόρυβα.

Όλη σου η ζωή γεμάτη από μετριοπάθεια, απλότητα και χαμόγελο.

Και τις τελευταίες δύσκολες ώρες σου, τις αντιμετώπισες με υπομονή, με προσπάθεια να μη στενοχωρήσεις κανένα.

Νιώθω την ανάγκη αγαπητέ Λευτέρη να σου πω κι ένα μεγάλο ευχαριστώ εκ μέρους της οικογένειάς μου για μια σημαντική βοήθειά σου.

Θερμά συλλυπητήρια απ' όλους τους συναδέλφους στη γυναίκα σου, τα παιδιά σου, τα εγγόνια σου και τα αδέρφια σου.

*Καλό σου ταξίδι Λευτέρη
Θα σε θυμόμαστε πάντα*

† Θεμιστοκλής Λέκκας

Αποχαιρετισμός του Θ. Λέκκα στην εξόδιο ακολουθία από την Προϊσταμένη κ. Μ. Ζυγούρη Σεβαστέ μας Γιατρέ,

Πριν από λίγα χρόνια, σε εκδήλωση που έγινε στην Κόνιτσα, οι Κονιτσιώτες χειροκρότησαν αυθόρμητα με όλη την καρδιά τους, μόλις αντιλήφθηκαν την παρουσία σου.

Αυτή την αναγνώριση και την ευγνωμοσύνη μεταφέρω σήμερα.

Πρέπει όμως Γιατρέ μου, να μεταφέρω, ιδιαίτερα την μεγάλη λύπη όλων όσων είχαμε την τύχη και την τι-

μή να συνεργαστούμε μαζί σου στο τότε Νοσοκομείο του Ε.Ε.Σ Κόνιτσας.

Τότε που στην Κόνιτσα ανάβανε και τη νύχτα τα φώτα του Χειρουργείου.

Θαυμάζαμε, Γιατρέ μου, τη λεβεντιά σου, την επιστημονική κατάρτισή σου, το θάρρος σου και την ανθρωπιά σου.

Σ' ευχαριστούν και τα παιδιά μας και οι οικογένειές μας.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στη σύζυγό, στα παιδιά σου και στα εγγόνια σου

Αιωνία η μνήμη

Καλό σου ταξίδι

Καλόν παράδεισο, Γιατρέ μας

† Γιαννούλα Μακρή

Στις 5 Νοεμβρίου του 2004, στην Αθήνα, πέθανε η Μακρή Γιαννούλα του Θωμά γεννημένη το 1919 στο χωριό Κάντισκο

(Δροσοπηγή) Κόνιτσας. Τον καιρό του Εμφυλίου πολέμου, για να σωθεί μαζί με τη μικρή κορούλα της τη Γεωργία αγκαλιά, παίρνει το δρόμο της αναγκαστικής ξενιτιάς. Έτσι από την Ελλάδα, την Ήπειρο, πέρασαν στην Αλβανία και από κει στη Γιου-

γκοσλαβία, Ρουμανία, όπου αργότερα πληροφορήθηκαν πως ο σύζυγός της Γιαννούλας Γεώργιος του Χαραλάμπου, βρίσκεται όπως και πολλοί άλλοι αντάρτες του ΔΣΕ στη Σοβιετική Ένωση, στην Τασκένδη του Ουζμπεκιστάν.

Όπως και οι περισσότερες γυναίκες της Ηπείρου, η Γιαννούλα Μακρή πέρασε μια πολύ σκληρή ζωή, δουλεύοντας στα χωράφια του πατέρα της και τον περισσότερο χρόνο δούλεψε σαν μισθωτή εργάτρια σε ξένα αγκροκτήματα για να μπορέσει να συντηρήσει την οικογένειά της τον άρρωστο πατέρα, τη μητέρα και την αδελφή της.

Τον καιρό της Εθνικής Αντίστασης και του Εμφυλίου πολέμου, όπως

και οι περισσότερες, γυναίκες του χωριού μας κουβαλούσε πυρομαχικά και φορεία από το ένα χωριό στο άλλο για τους αντάρτες, του Δ.Σ.Ε.

Από τα πολλά βάσανα που πέρασε στη ζωή της η Γιαννούλα καθηλώθηκε βαριά άρρωστη στο κρεβάτι για πολύ καιρό μέχρι τις Νοεμβρίου που αποχαιρέτησε τη ζωή.

Για όσους τη γνώρισαν, η Μακρή Γιαννούλα ήταν μια υπέροχη συντρόφισσα, σύζυγος και πονεμένη μάνα και γιαγιά.

Στη μνήμη της η μοναχοκόρη της Γεωργία, τα εγγόνια και τα δισεγγονάκια της και όλα τα ανήψια της προσφέρουν στο περιοδικό "Κόνιτσα" 10€.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "Το Γεφύρι" Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αψου στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

Στην Ταρσούλα Γκότζου

Αγαπητή Σούλα (Ταρσούλα Αλ. Γκότζου- Γκαβίνου)

Τώρα που έφυγες και σου εύχομαι να είναι όπως τα πιστεύεις, μεταξύ των άλλων συγγενών και γειτόνων που θα βρεις, θα συναντήσεις και την μάνα μου (Κλέα), με την οποία είχες ιδιαίτερες συμπάθειες. Πες της πως τη θυμούμαστε πάντα και όλη η ζωή μας είναι επηρεασμένη από την προσπάθειά της να μας μεγαλώσει όσο το δυνατόν καλύτερα.

Σούλα, χιλιάδες αναμνήσεις συνδέουν τις οικογένειές μας και είναι όλες αξέχαστες, γεμάτες νοσταλγία. Πέρασες τη ζωή σου κι εσύ παλεύοντας για την πρόοδο και την καλή αποκατάσταση των παιδιών σου, των εγγονιών σου, των υψιεγγονιών σου και το πέτυχες λαμπρά. Είναι αυτό το παράδειγμα που μας κινήνετε και θα σας κρατούμε, όλες σας, μεταξύ των πιο γλυκών αναμνήσεων της ζωής μας.

Στη μνήμη σου, προσφέρουμε 100 Ελβετικά φράγκα, στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ", που μας φιλοξενεί.

Βασίλης Γκότζος, Ελβετία

• Για τον άνθρωπο και επιστήμονα, Δόκτορα Ιατρό, αείμνηστο **Δ. Βανδέρα**, που προσέφερε την ζωή του, την ανθρωπιά του και τις γνώσεις του στους κωνιτσιώτες, προσφέρω στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ", 100 Ελβετικά φράγκα, ευχαριστώντας το για όσα έκανε, εκτιμώντας και εκθέτοντας συχνά τη ζωή και το έργο του γιατρού μας.

Βασίλης Γκότζος, Ελβετία

• Επίσης, τα παιδιά της Ταρσούλας Γκότζου, στη μνήμη της, προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 200 Ευρώ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	Δολ.		
	€	Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	7
		Μητσακούλη Ευλεθερία Αθήνα	10
Γκίνη Ευανθία U.S.A.	25	Πηγαδάς Αλεξ. Αθήνα	30
Δάψης Ευάγγ. U.S.A.	59	Καρράς Γρηγ. Πειραιάς	50
Νάτση Καλλιρρόη U.S.A.	50	Φασούλη Ντίνα Γιάννινα	7
Καλ. Θεόδωρος Αυστρία	100	Ρέντζος Παναγ. Γιάννινα	15
Παππάς Τιμολέων Γερμανία	25	Λάμπρου Αλεξία Γιάννινα	7
Παναγιώτου Δημ. Καναδάς	25	Γκούντα Χρυσάνθη Γιάννινα	10
Δημητρούλης Νικ. Καναδάς	58	Καφές Χριστοδ. Γιάννινα	7
Τρουμπούκης Δημ. Καναδάς	25	Καφές Βασ. Γιάννινα	7
Τρουμπούκης Αντώνιος	25	Μπαλτογιάννη Φωτεινή Γιάννινα	15
Ζήνδρος Θ. Παναγ. U.S.A.	25	Καραγιάννης Βασ. Γιάννινα	7
Κατσίμπαρης Ιωαν. Γερμανία	25	Σπυρίδωνος Βασ. Γιάννινα	15
Ντίνης Θεοφ. Γερμανία	25	Γέγιος Κων. Γιάννινα	7
Καρανίκας Αναστ. Αθήνα	10	Παπαφωτίκα Βάσω Γιάννινα	10
Καρανίκας Δημ. Αθήνα	10	Τζιάλλας Γιάννης Γιάννινα	10
Δούκας Κων. Αθήνα	10	Μάντζιος Ανδρέας Γιάννινα	10
Ζάρρου Μάγδα Αθήνα	20	Τζιώρα Αγγελική Γιάννινα	10
Σιούπη Ελευθερία Αθήνα	20	Σμύρη Μαριάνθη Γιάννινα	25
Σακελλαρίου Ελένη Αθήνα	20	Σύλλογος Βουρμπιανιτών Θεσ/νίκης	50
Κίτσιος Χριστοφ. Αθήνα	10	Μπετζούνης Στ. Θεσ/νίκη	7
Παπαδημητρίου Γωγώ Αθήνα	10	Πασχάλη Αγνή Θεσ/νίκη	10
Λαμπρούσης Δημ. Αθήνα	10	Παγανιάς Στεργ. Θεσ/νίκη	10
Μαργαρίτης Κων. Αθήνα	20	Χριστοδουλίδου Φρόσω Θεσ/νίκη	15
Γιούτσου Ουρανία Αθήνα	7	Χριστοδουλίδου Όλγα Θεσ/νίκη	15
Χορταρέας Ηλίας Αθήνα	20	Ντίνης Η. Δημ. Θεσ/νίκη	10
Οικονόμου Αριστέα Αθήνα	21	Κατσώτα Ασημούλα Θεσ/νίκη	10
Λασπονίκου Λουκία Αθήνα	10	Καπρίνης Γεώργιος Θεσ/νίκη	50
Παναγιώτου Στεφ. Αθήνα	10	Βυρτσώνη Μελπομένη Θεσ/νίκη	15
Μούχος Νικ. Αθήνα	10	Αγγέλη Φρειδερίκη Θεσ/νίκη	20
Καλογήρου Ηλίας Αθήνα	30	Σπέλλας Κων. Κωροπί	10
Καραγιάννης Αλεξ. Αθήνα	30	Παπακώστας Αγησ. Κοζάνη	10
Μπαλτογιάννη Ευγενία Αθήνα	15	Ζήμουρας Γεωργ. Ρίο	10
Κατσίμπαρης Γεωργ. Αθήνα	7	Καρακατσούλη Ελένη Πρέβεζα	7
Τσιατσιάς Βασ. Αθήνα	50	Κεφάλας Κων. Πρέβεζα	10
Κούσιος Δημ. Αθήνα	20	Πηγαδά Χαρίκλεια Λαμία	7
Καραμπέτσης Δημ. Αθήνα	20	Τούσιας Θεοδ. Καμάρες	10
Καραγιάννη Ολύμπια Αθήνα	7	Τσιρώνης Αποστ. Πάτρα	20
Καρράς Παναγ. Αθήνα	21	Δήσιος Παναγ. Μέγαρο	10
Λέτσιος Νικ. Αθήνα	15	Νίκου Θωμάς Βόλος	20
Κίτσιος Σταύρος Αθήνας	14	Τούσης Κων. Καμάρες	10
Καρβούνης Θεοδ. Αθήνα	20	Τσιλίφης Ιωαν. Αίγιο	8
Βλιώρας Χρ. Αθήνα	7	Τσομπάνος Ευαγγ. Λάρισα	20
Περλέρου Φωτεινή Αθήνα	7	Σιώρος Βασ. Πάτρα	20
Παπαδημούλης Ιωάννης Αθήνα	20	Ρούβαλης Σπύρος Αλεξάνδρεια	10
Μανουσιοδάκη Ειρήνη Αθήνα	10	Μπεςμπέα Αλεξ. Καλαμάτα	7
Μανουσιοδάκης Ιωσήφ Αθήνα	10	Σδούκος Βασ. Λάρισα	10
Κελεριάν Αθαν. Αθήνα	10	Φραγκιουδάκης Στέλιος Μέγαρο	10
Βασιώτη Αικατ. Αθήνα	20	Αθανασούλης Μιχ. Αλεξάνδρεια	35
Ζουρνατζίδου Όλγα Αθήνα	7	Μεσσής Αθαν. Δράμα	10

Τσίτσος Γεωργ. Πάτρα	35	Γαϊτανίδη Ελευθ. Κόνιτσα	10
Κολοκυθάς Απ. Μεγαλόπολη	10	Λάκκας Κώστα Κόνιτσα	20
Βόσιος Παύλος Κόνιτσας	20	Μπλιθικιώτης Παν. Λαγκάδα	20
Κατής Αθαν. Κόνιτσα	25	Αδάμος Κων/νος Πλαγιά	7
Νούτσος Γεωργ. Κόνιτσα	10	Μούσιος Χαραλ. Λαγκάδα	10
Ντάφλης Χαρ. Κόνιτσα	10	Μούσιος Χαραλ. Λαγκάδα	10
Καραγιάννης Ευαγγ. Κόνιτσα	7	Πολιτιστ. Σύλλογος Βούρμπιανης	20
Ράπτης Λάμπρος Κόνιτσα	10	Ράπτης Χρ. Κ. Πεδινά	8
Γάκης Κων. Κόνιτσα	10	Σκαλωμένος Δημ. Κεράσοβο	10
Παγαδάς Αναστ. Κόνιτσα	7	Φασούλης Β. Χαρ. Κεφαλοχώρι	7
Γαργάλα Μαρίνα Κόνιτσα	10	Στεργίου Κων. Καστανέα	10
Αλεξίου Νικ. Κόνιτσα	7	Δάσκαλος Χρ. Καβάσιλα	10
Σέρρας Κων. Κόνιτσα	10	Κίτσιου Ευδοκία Πηγή	7
Ζιακόπουλος Αποστ. Κόνιτσα	10	Τρέσκα Όλγα Δίστρατο	10
Γκιοξάρη Δημήτρα Κόνιτσα	10	Κολόκας Λεων. Μάζι	7
Μάλιακας Παύλος Κόνιτσα	7	Πασσιάς Χρ. Ηλιόρραχη	15
Ντίνος Μιχ. Κόνιτσα	35	Τσάγκας Χ. Δημ. Ζέρμα	10
Αντωνίου Νικ. Κόνιτσα	20	Σακκάς Αθαν. Πυξαριά	20
Κίτσιος Αθανάσιος	20	Λιάτσος Ελευθ. Σταυράκι	10
Ευαγγελίδης Ευ. Κόνιτσα	14	Γρέντζιος Πούλιος Παλαιοσέλλι	20
Λάμπρου Πανωραία Κόνιτσα	20	Βουρδούκας Ευ. Ηλιόρραχη	10
Κολόκας Δωρόθεος Κόνιτσα	7	Σκαλωμένος Δημ.Κεράσοβο	15
Μάλιακας Σταύρος Κόνιτσα	15	Λάππας Χρ. Ηλιόρραχη	7
Αμπάζ Χατέμ Κόνιτσα	7	Φασούλης Τάσος Κεφαλοχώρι	20
Μήτσικα Δήμητρα Κόνιτσα	7	Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	20
Καραγιάννη Ελένη Κόνιτσα	7	Κεφάλας Δημ. Πηγή	7

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ. ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 10564

Τηλ: 3242626

Τηλ: - Fax.: 3244988

Κιν. 094-676109

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα

Τηλ./fax: 26550 29377

e-mail: surlams@otenet.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 15ου Τόμου Τεύχη 114-119 2004

- ΑΓΓΕΛΗ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ. Μετά 30 χρόνια, σελ. 361
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Β. Η πίτα του Εξωρ. Συλλόγου 58-61, Δραστηριότητα
Εξωρ. Συλλόγου
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ. Καλοκαιρινές εκδηλώσεις, 277 - 457
- ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΧΡ. Ανέκδοτη αναφορά στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, 405
- ΑΝΔΡΕΟΥ Η. Διάσωση ιερού ναού Αγίας Παρασκευής 93 - Ορειβατικό κ
ταφύγιο Παλαιοσελίου, 153
- ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ Β. Επίλογος από το βιβλίο «Πορεία γενναίων», 320
- ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Κ. Μία αξέχαστη εμπειρία, 260
- ΒΕΤΣΑΣ ΦΑΝΗΣ, Σωκρ. Πύρσος ή Καπετάν Γκραμπάλας, 209
- ΒΛΑΧΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝ, Οι Ηπειρώτες της Αιγύπτου, 173
- ΒΟΥΡΔΟΥΚΑΣ Ευ. Λαογραφικά, 456
- ΓΑΖΩΝΑΣ ΑΡΙΣΤ., Γράμμα από την Αμερική, 54
- ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, Μνημόσυνο Μ. Αναγνωστοπούλου, 296
- ΓΙΑΪΛΟΓΛΟΥ Ι., Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας, 55 - Πάσχα στη Βούρμπι
νη, 132.
- ΓΚΙΩΚΑΣ Γ., Η ίδρυση της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας, 41 - Επ
σκευή εκκλήσιών, 216.
- ΓΚΟΥΝΤΑΣ ΠΑΣΧ., Ας ακουτώ κι εγώ, 370
- ΓΚΟΥΤΟΣ ΧΑΡΙΛ., Τα Λουτρά Πυξαρίας το 1898, 27 - Καταγόμενοι απ
την επαρχία Κόνιτσας διακριθέντες επί τουρκοκρατίας, 99 - Ματιές στ
επαρχία Κόνιτσας το 1894, 115 - Περιγραφή της Κόνιτσας το 1876, 24
Αξιολόγηση επαρχίας μας το 1907 - 417.
- ΔΑΦΝΗΣ ΙΩΑΝ. Θρησκευτικές εκδηλώσεις τη Μονή Μολυβδοσκεπάστη
272.
- ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ ΑΙΚ. Δεν είναι μόνον ο χρόνος... 362.
- ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗΣ Ν., Καλοκαίρι στο Κάντισκο, 363
- ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 913-6-2004), 232.
- ΚΑΝΑΤΣΗΣ ΑΝ., Ανατομία πανηγυριού, 206.
- Κ.Π.Ε. ΚΟΝΙΤΣΑΣ, Δελτίο Τύπου, 204.
- ΚΙΤΣΑΝΤΩΝΗΣ Ι. Σχολαρχείο Βούρμπιανης, 285.
- ΚΙΤΣΙΟΣ ΚΩΝ. Ιστορικές αναμνήσεις, 357.

- ΚΙΤΣΙΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, Περίπατοι, 37 - Λέξεις, 113 - Για την έκθεση ζωγραφικής Ζ. Δέδου, 119 - Χρονογράφημα, 195 - Ένα η αλεπού ... δέκα τα αλεπουδάκια, 273 - Τιεν. τσαγκ (ποίημα) 276 - Λένη (ποίημα) 353.
- ΚΟΛΙΟΣ ΑΧ. Περί του γέροντος κ. Χριστοφόρου Χατζή, 129.
- ΚΟΛΙΟΥ ΑΝΤ. Φίλος μεν Πλάτων... 376.
- ΚΟΤΟΠΟΥΛΗΣ Γ., Εκδηλώσεις στη Δροσοπηγή, 437.
- ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Ι. Δεκαετία του 1870, 5 - 77 -177. Γκρισμπάνι - Ελεύθερο, 31 - Ο Τιμ. Παπαδιαμάντης, 144 - Ξυλόγλυπτες κασέλες (Βιβλιοπαρουσίαση), 199. Η χλαίνη, 251 - 329. Για το Πάπιγκο και τη Γλιπωνιάβιστα, 397
- ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ ΜΙΧ. Βιβλιοπαρουσίαση, 349.
- ΜΠΕΘΛΙΚΙΩΤΗΣ Π., Κονίσις αγλάισμα
- ΝΟΥΤΣΗΣ ΣΤΕΦ. Ο χορός των ασημοχωριτών, 124. Στη μνήμη Κ. Φρόντζου, 207.
- ΝΟΥΤΣΟΣ Γ. Μνήμη Κ. Φρόντζου, 207.
- ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Π. Πανηγυρικός 28ης Οκτωβρίου, 447
- ΝΤΙΝΗΣ Ι. Εγκαίνια Ι. Ναού Λαγκάδας, 295.
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, Υγεία και διατροφή, 89-169 - 265.
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΩΚΡ. Η δύναμη, 30
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡ. Ο χορός στο Ελεύθερο, 53.
- ΠΑΓΟΥΝΗ-ΣΔΟΥΚΟΥ Μ. Αδελφότητα Λυκόρραχης, 59. Εκδηλώσεις στη Νίκαια, 133. Ο χορός στο Κεφαλοχώρι, 280. Κεφαλοχώρι, 360.
- ΠΑΓΟΥΡΤΖΗΣ Ι. Παλιές ιστορίες, 221.
- ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Ι. Βιβλιοπαρουσίαση 201-202. Εγκαίνια καταφυγίου Σμόλικα, 231. Ανάγκη προστασίας Αώου - Βοϊδομάτη, 338.
- Ο Αγιασμένος Πλάτανος 429.
- ΠΑΠΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Η πετρελαϊκή κρίση 431.
- ΠΙΣΠΑΣ ΗΛΙΑΣ Η πέτρα του κλέφτη, 219. Η εκκλήσις του Διστράτου 293.
- ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΓΑΘ. Προβλήματα σύγχρονης παιδείας, 21. Ο πεσσιμισμός στους αρχαίους και νεότερους Έλληνες 413.
- ΡΑΓΓΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ο Προμηθέας Δεσμώτης 163. - Ο δωδεκάλογος μιας νέας, 425
- ΡΕΜΠΕΛΗΣ ΝΙΚ. Η πολιτική ρητορεία εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων, 73. Ιστορικές απαντήσεις 117 - Έλληνες αεί παίδες εστέ 159 - Ένας πατέρας και τρεις γιοί, 214 - Αναμνήσεις από την κατοχή, 245 - Ο Επίσκο-

πος κ. Χρ. Ρακιτζής, 250 - Η αρχαία ελληνική και εβραϊκή σκέψη, 323 - Χριστουγεννιάτικα έθιμα.

ΡΕΤΣΑΣ ΙΩΑΝ. Κόνιτσα μοναδική, 49 - Δεκαπενταύγουστος στο Παλατιοσέλι, 371.

ΡΙΣΤΑΝΗΣ ΑΠ. Η πέτρα του αράπη, 35 - Εκδηλώσεις στη Μολυβδοσκεπάστη, 269. Μητροπολίτης Χριστόφ. Χατζής 343. Μολυβδοσκεπάστη, 445.

ΣΔΟΥΚΟΣ ΔΗΜ. Εκδρομή στη νότια Πίνδο

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΜΦΗ Τοξοβολία 36 - Καγιάκ - σλάλομ 131 - 217 - 460

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ Εκδηλώσεις χειμώνα 2004, 125 - 291

ΣΥΝΤΑΞΗ, Έκθεση ζωγραφικής Ζ. Δέδου, 26. Το ιστορικό Σύνδ. Βούρμπιανης, 24 - 214. Εθν. Ορειβα. Καταφύγιο 233. Με φαντασία και τόλμη 235. Από τη Δημ. Αστυνομία, 237. Εκδηλώσεις από το Κ.Π.Δ. Κόνιτσας, 238 - Εκδηλώσεις στη Πρεμετή, 25 - Από το Δήμο Κόνιτσας 311 - Εριφίλειο έπαθλο, 339 - Από τις δραστηριότητες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, 342. - Παράδειγμα προς μίμηση 346- Επιτυχόντες Λυκείου Κόνιτσας 382. Κάρολος Παπούλιας, 391

ΤΟΥΦΙΔΗΣ Π. Βιβλιοπαρουσίαση 123.

ΤΟΥΦΙΔΗΣ ΣΩΤ. Σχολή Δημ. Αστυνομίας στην Κόνιτσα 1. - Απόκριες στην Πηνή, 34 - Ριζίτικα τραγούδια στην Κόνιτσα, 48 - Ανοιξιάτικες τρίλιες (ποίημα) 97 - Βιβλιοπαρουσίαση, 122 - 198 - 347. Τα βότανα της χαράδρας Αώου 137 - Η γέφυρα του Ρίου - Αντιρρίου 162 - Τα παιδιά της Παλαιστήνης 261. - Ο άνθρωπος Δημ. Βανδέρας 379. Σκέψεις πίσω από τη βιτρίνα, 392.

ΤΣΟΥΠΗ-ΡΕΜΜΟΥ Μ. Εκ Χιονιάδων σπουδές ... 351.

ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΚΩΝ. «Τα ζαγάρια τ' κερατά...» 435

ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΣΩΤ. Δραστηριότητες Συλλόγου Κεφαλοχωρίου, 283

ΦΛΩΡΟΥ ΜΥΡΤΩ 28η Οκτωβρίου 1940 (ποίημα)

ΦΡΙΖΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ Η μάχη της Πίνδου 315

ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗΣ Α. Πολιτιστικός Σύλλογος «Οι Ρίζες». 421